

Produktivitet och tillväxt i Skånes näringsliv

September 2022

Enheten för Samhällsanalys, Region Skåne

Produktivitet och tillväxt i Skånes näringsliv

Projektledare: Anders Axelsson

Text och databearbetning: Anders Axelsson och Sofie Andersson

Layout: Sofie Andersson

Utgiven av: Region Skåne, september 2022

<https://utveckling.skane.se>

Innehåll

1. Sammanfattning och slutsatser	4
2. Inledning.....	5
2.1 Avgränsning	6
2.3 Rapportens disposition	8
3. Den ekonomiska utvecklingen under de senaste 20 åren.....	9
3.1 Ekonomisk utveckling i näringslivet	12
3.2 Ett krympande bruttoöverskott.....	17
4. Produktiviteten driver tillväxten. Vad driver produktiviteten?	20
4.1 Produktivitetsutvecklingen i Sverige, Skåne och övriga storstadslän	22
4.2 Produktivetsnivå och produktivitetstillväxt	24
5. Olika branschgruppers bidrag till tillväxt i förädlingsvärde och produktivitet i näringslivet.....	26
6. Avslutande diskussion.....	30
7. Metod	33
8. Referenser.....	36
9. Appendix: Utvecklingen i branschgrupperna.....	37
9.1 Produktionstjänster	37
9.2 Distributionstjänster	43
9.3 Tillverkningsindustri	48
9.4 Hushålls- och välfärdstjänster	53
9.5 Övrig varuproduktion	56
Bilagor	63

1 Sammanfattning och slutsatser

Syftet med denna rapport är att teckna en översiktlig bild av den ekonomiska utvecklingen i Skåne från 2000 till 2019. Analysen fokuserar på ekonomisk tillväxt och produktivitet utveckling i Skånes näringsliv i jämförelse med Stockholm, Västra Götaland och övriga län (aggregat). I rapporten beskrivs olika branschers bidrag till den ekonomiska tillväxten och produktivitetstillväxten i näringslivet. Utvecklingen under och efter pandemin berörs inte då det saknas aktuell regionalekonomisk statistik samtidigt som det är för tidigt för att skilja på strukturella och konjunkturella effekter av pandemin.

Den samlade ekonomiska aktiviteten i riket har alltmer koncentrerats till de tre storstadslänen: Stockholm, Västra Götaland och Skåne. Under de senaste 20 åren har Skåne ökat sin andel av rikets befolkning och även andelen av rikets sysselsättning. Däremot har inte Skånes andel av BNP ökat.

Skåne drabbades hårdare än andra svenska län under finanskrisen och den efterföljande lågkonjunkturen. Återhämtningen tog också betydligt längre tid i Skåne än i de andra två storstadslänen. Men tio år efter finanskrisen var både den ekonomiska tillväxten och produktivitetstillväxten tillbaka på samma nivå som före finanskrisen.

Den pågående strukturomvandlingen har lett till att tjänstebranscherna ökat sin andel av både sysselsättningen och förädlingsvärdet under de senaste 20 åren. Samtidigt har de varuproducerande branscherna minskat sin andel av både förädlingsvärdet och sysselsättningen.

Gemensamt för de tre storstadslänen är att det framför allt är branschgrupperna Produktionstjänster och Distributionstjänster som bidragit till förädlingsvärde- och produktivitetstillväxten i näringslivet. Även Tillverkningsindustrins bidrag har varit relativt betydelsefullt. Intressant är dock att tillverkningsindustrins bidrag varit relativt litet i Skåne jämfört med i de andra storstadslänen och i övriga län.

Det finns ett behov av en bättre förståelse för den pågående strukturomvandlingen, och då inte minst hur samspelet mellan tillverkningsindustrin och tjänstebranscherna ser ut i Skåne. Näringslivets ökade specialisering innebär att företagen i allt högre grad är sammanlänkade i produktionskedjor över branschtillhörighet. En annan slutsats är att stora globala företag har stor betydelse för den regionala ekonomiska utvecklingen. Samtidigt innebär det en viss sårbarhet i Skåne när stora högteknologiska företag tagit beslut om utlokalisering och omstrukturering av verksamheten.

En slutsats är att det finns behov av fortsatta insatser för att främja en positiv strukturomvandling. Det är prioriterat att fortsätta med insatser för att främja investeringar i forskning och utveckling, ny teknik och kompetensutveckling i de skånska företagen.

2 Inledning

Ekonomisk tillväxt är en förutsättning för ökat välbefinnande. Länders välbefinnande brukar mätas som bruttonationalprodukten (BNP) per capita. På motsvarande sätt kan man mäta bruttoregionalprodukten (BRP) per capita på regional nivå. BNP mäter det samlade värdet av alla varor och tjänster som produceras inom ett land under en viss period, vanligtvis under ett år. På motsvarande sätt mäter man det samlade värdet på regional nivå med BRP. Högre BNP per capita leder generellt till ett högre välbefinnande. På regional nivå är det lite mer komplicerat då det vanligtvis inom ett land sker omfördelningar via skatter och bidrag mellan regioner. Samtidigt bör man vara medveten om att BNP har vissa begränsningar som välbefinnandemått då det inte säger något om fördelnings- och miljömässiga aspekter i samhället.¹

I ett internationellt perspektiv är Sverige ett rikt land och återfinns bland de länder som har högst BNP per capita. BNP per invånare har ökat med i genomsnitt 1,7 procent per år sedan början av 1980-talet. BNP-tillväxten beror främst på ökad sysselsättning (arbetade timmar) och ökad produktivitetstillväxt. I ett längre perspektiv är det framför allt produktivitetstillväxten som förklarar Sveriges BNP-tillväxt.² Efter finanskrisen 2007-2008 har produktivitetstillväxten i flertalet OECD-länder varit svagare än under 1990-talet. Vad som ligger bakom den utvecklingen och om den kommer hålla i sig är ämne för stor debatt.

Det vanligaste måttet på produktivitet är arbetsproduktiviteten, vilken definieras som förädlingsvärde i fast pris per arbetad timme. Genom högre arbetsproduktivitet kan mer varor och tjänster produceras med samma mängd arbetade timmar. I den här rapporten kommer vi framför allt fokusera på arbetsproduktiviteten.³

Samtidigt som BNP-tillväxten varit relativt stabil över längre tid märks ökade skillnader inom länder både vad gäller BRP per capita och arbetsproduktivitet. Det innebär att nationella strategier för tillväxt och produktivitet behöver beakta regionala förutsättningar och skillnader. Den här rapporten fokuserar därför på utvecklingen i Skåne i ett jämförande perspektiv.

Skåne tillsammans med Stockholm och Västra Götaland utgör Sveriges tre storstadslän. Dessa tre län svarar för 53 procent av befolkningen, 56 procent av sysselsättningen och 61 procent av BNP. Det finns dock stora skillnader mellan storstadslän både vad gäller storlek och utveckling.

1 Sveriges ekonomi – utsikter till 2035. Bilaga 1 till Långtidsutredningen 2019, SOU 2019:61

2 Åttio procent av BNP-tillväxten sedan 1980 kommer från en ökad produktivitetstillväxt. Produktivitetens nya geografi 2017

3 Tillväxten i arbetsproduktiviteten förklaras främst av ökning och förbättringar i arbetskraftens kompetens och realkapitalet (teknik, maskiner etc.). Men en betydande del av produktivitetstillväxten kommer från det man kallar Totalfaktorproduktivitet (TFP). TFP är en modellberäknad residual som mäter både förändringar av offentliga institutioner och penning- och finanspolitiken, men också hur effektivt andra typer av kapital än human- och realkapital används. Det innebär även att bidrag från forskning och utveckling, genom till exempel ny teknologi och nya innovationer som ofta leder till en förbättrad eller ny användning av olika produktionsfaktorer, innefattas i TFP. Sveriges ekonomi – utsikter till 2035. Bilaga 1 till Långtidsutredningen 2019, SOU 2019:61

Storstadsläna har under de senaste decennierna haft en starkare ekonomisk tillväxt än övriga län, men Skåne har haft svårt att hålla samma tillväxttakt som Stockholm och Västra Götaland. Alla län upplevde en försämrad ekonomisk tillväxt under åren runt finanskrisen 2007-2008. I Skåne blev dock nedgången djupare och mer långvarig än i övriga storstadslän. För att förstå utvecklingen bättre och kunna formulera relevanta insatser bildades bland annat Produktivitetskommissionen i Skåne.⁴ Vidare valde Forsknings- och innovationsrådet i Skåne att sätta ökad produktivitet som övergripande målsättning för Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt.⁵ Idag är ökad produktivitet en av fyra politiska prioriteringar i Region Skånes regionala utvecklingsarbete.

Följande rapport kan delvis ses som en fortsättning och uppdatering av rapporterna som togs fram inom ramen för Produktivitetskommissionens arbete. Rapporten är första delen i en rapportserie som syftar till att ge ökad kunskap om utvecklingen av Skånes regionala ekonomi, strukturomvandlingens drivkrafter och vilka faktorer som påverkar tillväxten och produktiviteten. I denna rapport presenteras en uppdaterad statistisk beskrivning av Skånes utveckling relativt Stockholm och Västra Götaland och övriga län.

Avgränsning

Statistiken för BRP avser perioden 2000-2020, där siffrorna för 2020 är preliminära. För utvecklingen på branschnivå finns det statistik endast för åren 2000-2019, vilket bestämmer ramarna för analysen. Fokus i rapporten är de strukturella förändringarna som skett under denna period. Då det saknas mer detaljerad statistik efter 2019 kommer rapporten endast kort beröra pandemins effekter på ekonomin.

I rapporten jämförs utvecklingen i Skåne med utvecklingen i Sverige samt Stockholms län, Västra Götalands län och övriga län som redovisas som ett aggregat. De tre storstadsläna skiljer sig från övriga län vad gäller deras storlek på bruttoregionalprodukt, befolkning och antalet sysselsatta vilket motiverar att denna geografiska gruppering används. Därmed inte sagt att det finns en intressant dynamik inom gruppen övriga län. Det är dock inte fokus för denna rapport.⁶

Analysen på branschnivå i den här rapporten utgår från branschindelningen som används i Raps (regionalt analys- och prognosystem).⁷ I Raps finns totalt 49 branscher uppdelade på privat- och offentlig sektor. Fokus i den här rapporten är utvecklingen i det privata näringslivet. Totalt utgår vi från 46 branscher i näringslivet som grupperas i sex aggregat.

⁴ <http://produktivitetskommissionen.se/skane/>

⁵ <https://utveckling.skane.se/publikationer/strategier-och-planer/innovationsstrategi-2020/>

⁶ I bilaga 3 redovisas Sveriges 21 län grupperade i fyra grupper efter nivån på förädlingsvärdet per sysselsatt år 2000 respektive 2019. Elva län har under perioden bytt grupp och tio län år 2019 var i samma grupp som 2000. Detta ger en viss indikation på vilken dynamik respektive stabilitet som finns i den regionala strukturen.

⁷ <https://tillvaxtverket.se/statistik/regional-utveckling/regionalt-analys-och-prognosystem-raps/vad-ar-raps.html>

Tabell 1. Definition av branschaggregat

Branschgrupp	Bransch
Byggindustri	Byggindustri
Distributionstjänster	Handel med motorfordon
Distributionstjänster	Parti- och provisionshandel
Distributionstjänster	Detaljhandel
Distributionstjänster	Landtransportföretag; rörtransportföretag
Distributionstjänster	Rederier
Distributionstjänster	Flygbolag
Distributionstjänster	Magasinering och stödtjänster till transport
Distributionstjänster	Post- och kurirverksamhet
Distributionstjänster	Telekommunikation
Hushålls- och välfärdstjänster	Hotell- och restaurang
Hushålls- och välfärdstjänster	Film, video- och TV-produktion
Hushålls- och välfärdstjänster	Annan serviceverksamhet (reparationer o.d.)
Hushålls- och välfärdstjänster	Förvärvsarbete och produktion i hushåll
Hushålls- och välfärdstjänster	Kultur, nöje och fritid
Hushålls- och välfärdstjänster	Utbildning – privat sektor
Hushålls- och välfärdstjänster	Hälsa- och sjukvård, omsorg – privat sektor
Produktionstjänster	Dataprogrammering och datakonsultverksamhet
Produktionstjänster	Verksamhet inom juridik, ekonomi, FoU och teknik
Produktionstjänster	Fastighetservice, bemanning och andra företagstjänster
Produktionstjänster	Banker och försäkringsbolag
Produktionstjänster	Övriga fastigheter
Tillverkningsindustri	Livsmedels-, dryckes- och tobaksindustri
Tillverkningsindustri	Textil-, beklädnads- och lädervaruindustri
Tillverkningsindustri	Trävaruindustri
Tillverkningsindustri	Massa- och pappersindustri
Tillverkningsindustri	Förlag; grafisk och annan reproindustri
Tillverkningsindustri	Stenkols- och petroleumproduktion
Tillverkningsindustri	Kemisk industri
Tillverkningsindustri	Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel
Tillverkningsindustri	Gummi- och plastindustri
Tillverkningsindustri	Jord- och stenvaruindustri
Tillverkningsindustri	Stål- och metallverk
Tillverkningsindustri	Metallindustri
Tillverkningsindustri	Industri för datorer, elektronikvaror och apparater
Tillverkningsindustri	Tillverkning av elapparatur
Tillverkningsindustri	Maskinindustri
Tillverkningsindustri	Transportmedelsindustri
Tillverkningsindustri	Övrig tillverkningsindustri
Övrig varuproduktion	Jordbruk
Övrig varuproduktion	Skogsbruk
Övrig varuproduktion	Fiske
Övrig varuproduktion	Gruvor och mineralutvinningsindustri
Övrig varuproduktion	El-, gas- och värmeverk
Övrig varuproduktion	Vatten- och reningsverk

Rapportens disposition

I tredje avsnittet beskrivs den ekonomiska utvecklingen i Skåne relativt utvecklingen i Stockholm och Västra Götaland och övriga län under perioden 2000-2020. I avsnittet redovisas BRP-utvecklingen, förädlingsvärde- och produktivitetstillväxt, bruttoöverskottet och FoU-investeringar i näringslivet. I det fjärde avsnittet diskuteras drivkrafterna bakom ekonomisk tillväxt och produktivitet. I avsnittet därpå fördjupas analysen av utvecklingen i näringslivet utifrån en uppdelning i sex branschgrupper. I sjätte avsnittet görs en sammanfattning av resultaten och slutsatserna. Det sista avsnittet är en översiktlig metodgenomgång av hur Statistiska centralbyrån (SCB) har tagit fram regionalräkenskaperna. I appendixet presenteras en mer detaljerad bild av utvecklingen för branscherna som ingår i de sex branschgrupperna.

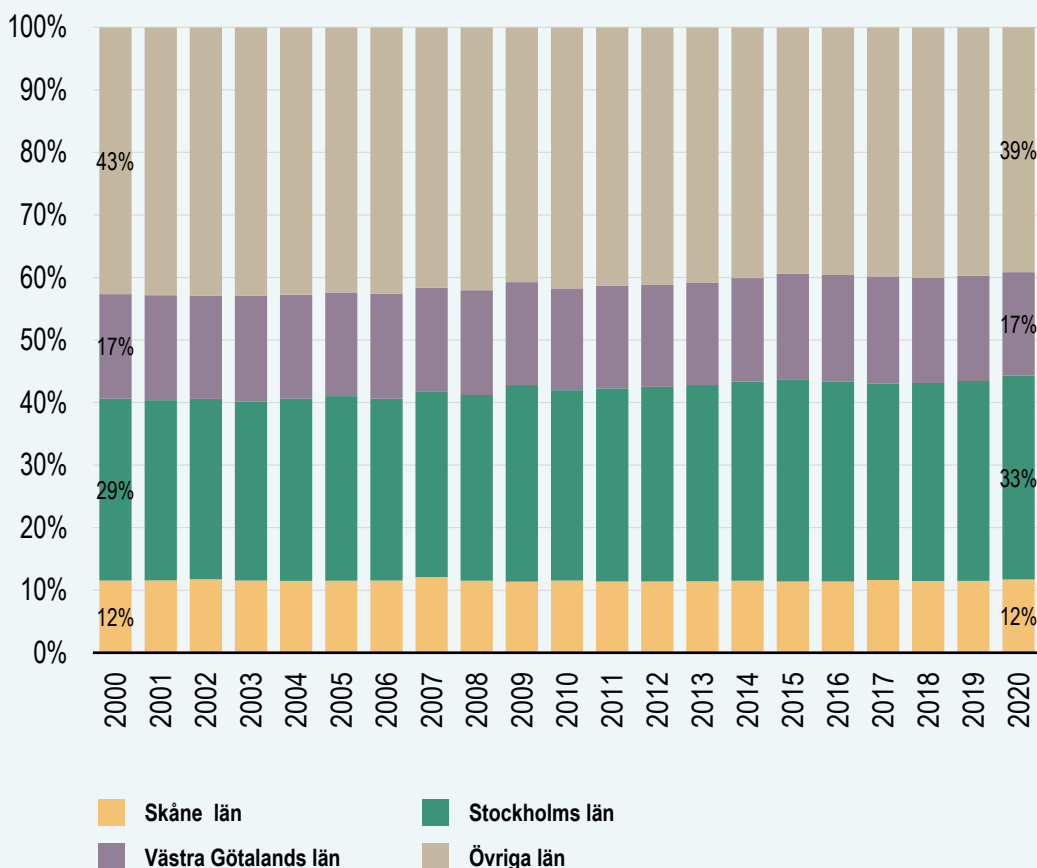

3 Den ekonomiska utvecklingen under de senaste 20 åren

År 2020 var bruttonationalprodukten (BNP) 5 038 miljarder kronor i löpande priser enligt statistik från SCB. Samma år var bruttoregionprodukten (BRP) i Skåne 585 miljarder kronor enligt preliminär statistik.

Skånes andel av rikets BNP var 11,7 procent år 2020, vilket gör Skåne till den tredje största regionala ekonomin i Sverige. Störst är Stockholm (32,6 procent av BNP år 2020) följt av Västra Götaland (16,6 procent). Tillsammans står de tre storstadsregionerna för 61 procent av Sveriges BNP, vilket är en ökning från 57 procent år 2000. Som framgår av figur 1 har Stockholm ökat sin andel av BNP med fyra procentenheter under de senaste 20 åren medan övriga län minskat sin andel med lika mycket. Skåne och Västra Götaland har legat stabilt på 12 respektive 17 procent under hela perioden.

Figur 1. Andel av BNP 2000-2020. Löpande priser (2020 preliminära siffror)

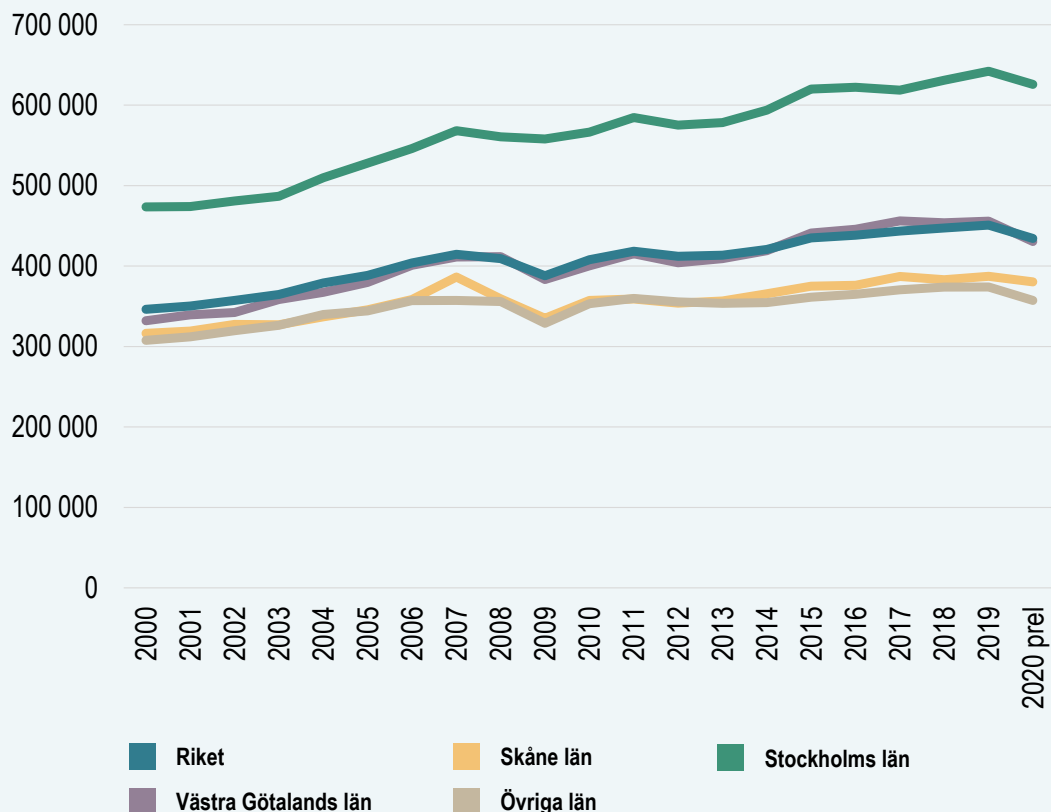
I figur 2 visas BNP respektive BRP per capita i riket, de tre storstadsregionerna och övriga län. Siffrorna redovisas i fasta priser (2015 års priser) för att justera för inflation. I genomsnitt för riket var BNP per capita 434 000 kronor år 2020, vilket är en ökning med 25 procent under de senaste 20 åren. I Stockholm är BRP per capita 625 000 kronor, vilket är den högsta nivån i landet. Här har BRP per capita ökat med 32 procent sedan 2000. Västra Götaland ligger på samma nivå som riket medan Skåne tillsammans med övriga län ligger under genomsnittsnivå. I Skåne var BRP per capita 380 000 kronor år 2020 och har ökat med 20 procent under de senaste 20 åren.

Utvecklingen av BRP per capita bestäms av två faktorer, dels hur BRP per sysselsatt (produktivitet) utvecklas, dels hur sysselsättningen som andel av befolkningen utvecklas. Under perioden 2000-2020 hade Skåne, näst efter Stockholm, den starkaste befolkningsökningen. I Västra Götaland och övriga län växte befolkningen betydligt långsammare.

Mellan 2000 och 2020 växte befolkningen i Skåne med 23 procent. Samtidigt växte BRP med 48 procent. BRP per capita ökade under perioden med 20 procent i Skåne.

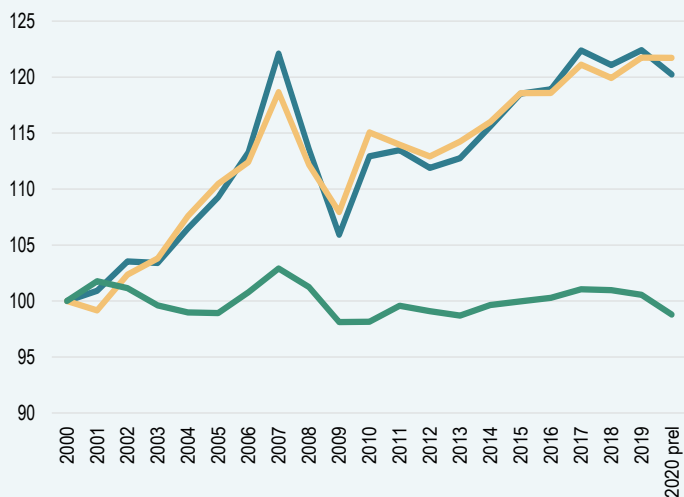
Stockholm hade under perioden den starkaste befolkningsstillväxten i landet, 31 procent. Samtidigt ökade BRP med 74 procent. BRP per capita ökade med 32 procent. I Västra Götaland växte befolkningen med 16 procent under perioden och BRP med 50 procent. BRP per capita ökade med närmare 30 procent.

Figur 2. BRP per capita, 2015 års priser

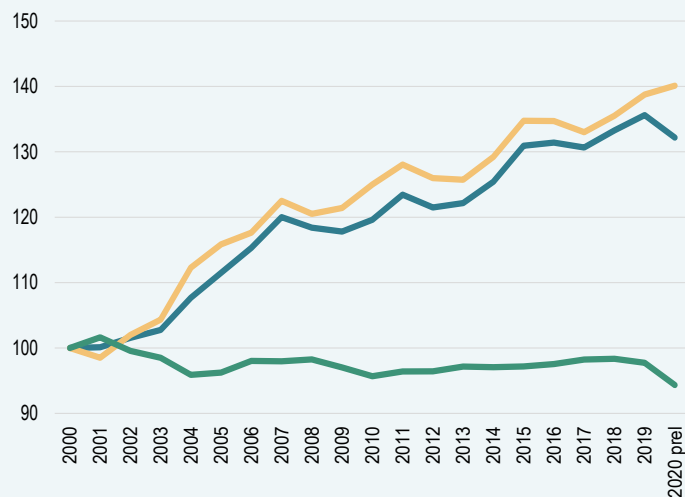

Figur 3. BRP/Invånare, BRP/Sysselsatt och Sysselsatta/Invånare 2015 års priser, Index 2000 = 100

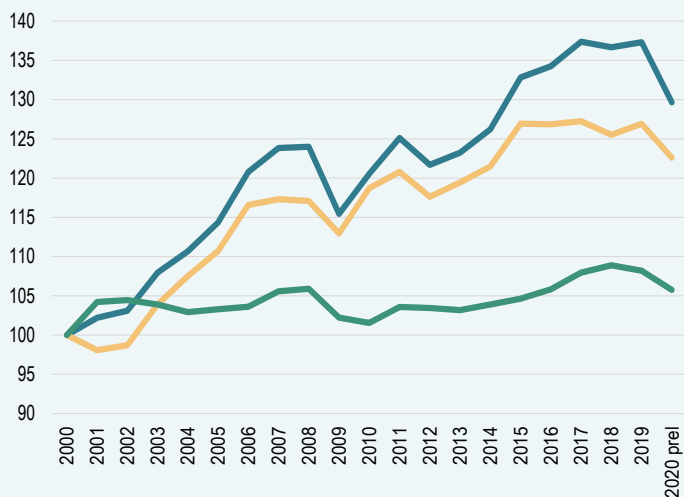
Skåne län

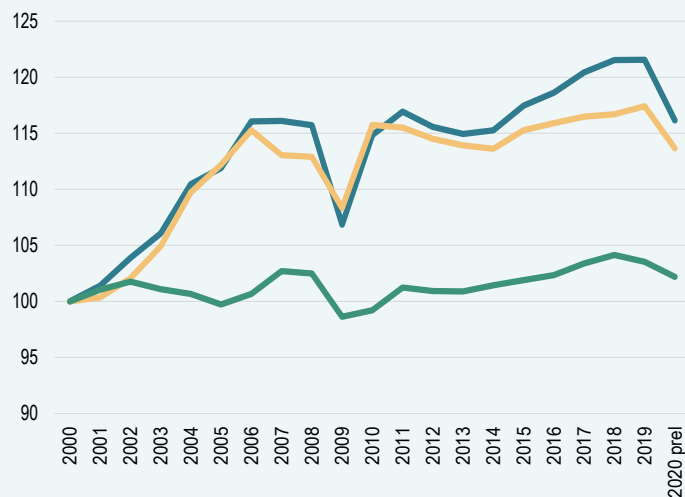
Stockholms län

Västra Götalands län

Övriga län

■ BRP/Invånare   ■ BRP/Sysselsatt   ■ Sysselsatta/Invånare

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

I övriga län har den genomsnittliga befolkningsökningen varit 9 procent, BRP-tillväxten 27 procent och BRP per capita har ökat med 16 procent.

Samtidigt har sysselsättningen ökat i alla tre storstads länen och i övriga län under de gångna 20 åren. Men i Skåne och Stockholm har sysselsättningen, även om den ökat, inte ökat i samma takt som befolkningen. I Västra Götaland och övriga län har utvecklingen varit den motsatta. Både befolkningen och sysselsättningen har ökat men den senare har ökat mer.

BRP per sysselsatt ökade i Skåne i samma nivå som befolkningstillväxten (22 procent). I Stockholm ökade BRP per sysselsatt mer än befolkningen (40 procent). Även i Västra Götaland och övriga län ökade BRP per sysselsatt mer än befolkningen, 23 respektive 14 procent.

I figur 3 jämförs utvecklingen i de olika regionerna. BRP per capita har ökat i samtliga regioner. Mer i Stockholm och Västra Götaland än i Skåne och övriga län. I alla regionerna är det framför allt produktivitet utvecklingen som bidragit till ökningen i BRP per capita. I Skåne har sysselsättningen som andel av befolkningen i princip varit oförändrad vilket innebär att produktiviteten svarar för hela tillväxten i BRP per capita. I Stockholm har sysselsättningen som andel av befolkningen minskat vilket resulterat i en kraftig produktivitetökning som drivit upp tillväxten i BRP per capita. I Västra Götaland och övriga län skiljer sig mönstret något på så sätt att här har sysselsättningen ökat och gett ett bidrag till tillväxten som inte skett i Skåne och Stockholm.

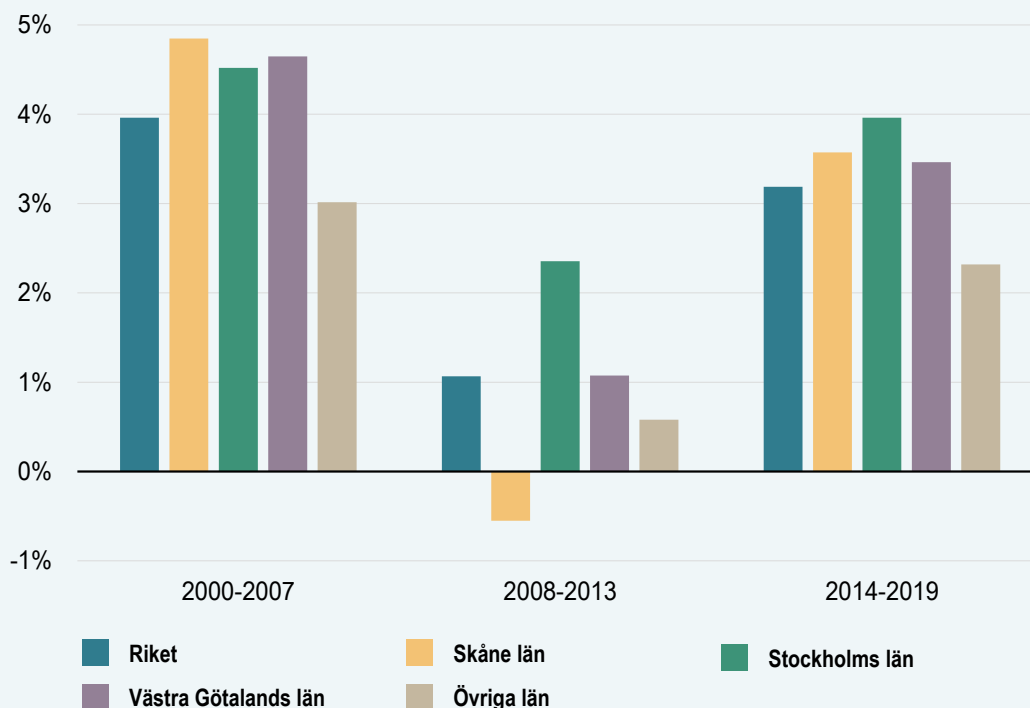
3.1 Ekonomisk utveckling i näringslivet

Den ekonomiska tillväxten i näringslivet och i enskilda branscher mäts som årlig tillväxt i förädlingsvärde (fasta priser). Förädlingsvärdet definieras som summan av värdet av företagets produktion minus insatsförbrukningen. Summan av förädlingsvärdet i näringsliv och offentlig sektor, produktionsskatter och subventioner bildar BNP nationellt respektive BRP regionalt. Fortsättningsvis fokuserar rapporten på utvecklingen i näringslivet.

Under perioden 2000 till 2019 har den genomsnittliga årliga förädlingsvärdetillväxten i näringslivet i Sverige varit 2,8 procent per år. Skåne har haft en genomsnittlig årlig tillväxt på 2,7 procent. I Stockholm och Västra Götaland har tillväxten legat över genomsnittet på 3,7 respektive 3,1 procent medan övriga län i genomsnitt har haft en årlig tillväxt på 2 procent.

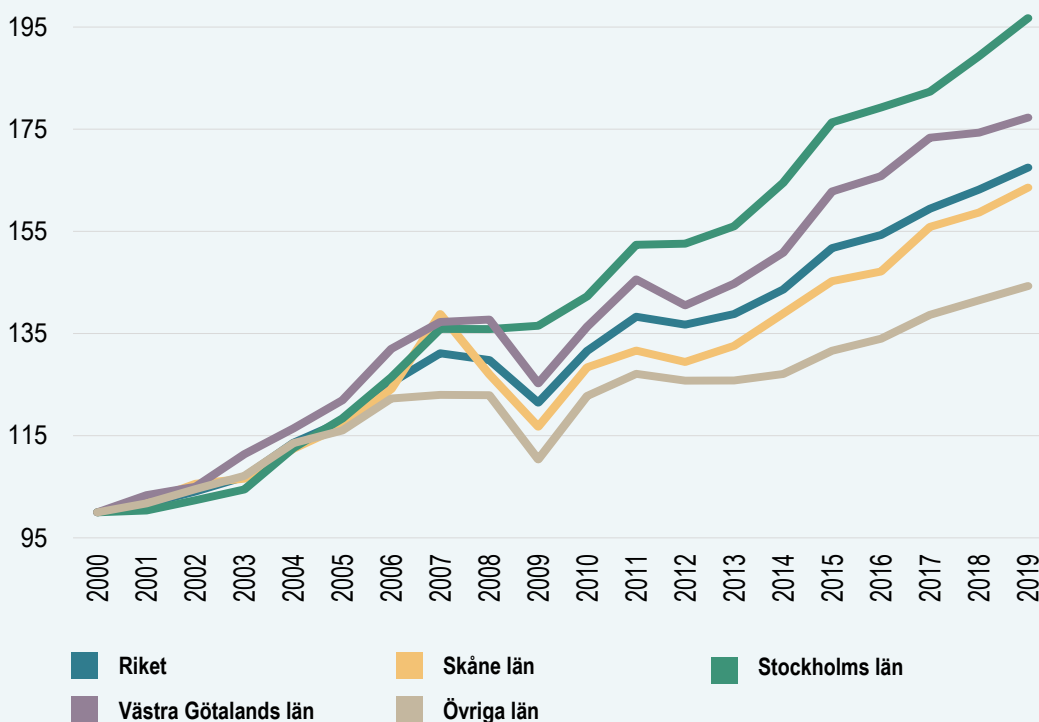
I figur 4 redovisas den genomsnittliga årliga tillväxttakten uppdelad i tre perioder. Här framgår det att Skåne hade samma tillväxttakt (till och med marginellt högre) som Stockholm och Västra Götaland under åren 2000 till 2007. Under åren runt finanskrisen, 2008-2013, sjönk den årliga tillväxttakten i alla län. I Stockholm var dock minskningen betydligt mindre än i de andra länen. I Skåne var den genomsnittliga förädlingsvärdetillväxten under den här perioden minus 0,5 procent vilket kan jämföras med den föregående perioden då den genomsnittliga årliga tillväxten var 4,8 procent. Under den efterföljande perioden, 2014-2019, är tillväxttakten i det skånska näringslivet tillbaka på samma nivåer som i Stockholm och Västra Götaland, strax under 4 procent. Att näringslivet i Skåne haft en lägre genomsnittlig årlig tillväxttakt än Stockholm och Västra Götaland under den gångna tjuoårsperioden förklaras alltså av att den ekonomiska nedgången blev djupare i Skåne än i de andra två storstadsregionerna under åren runt finanskrisen.

Figur 4. Genomsnittlig årlig tillväxt av förädlingsvärde i näringslivet 2015 års priser

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Figur 5. Volymutveckling av förädlingsvärde i näringslivet Index 2000 = 100

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Intressant att notera är att även om tillväxten återhämtat sig är den i alla regioner lägre än vad den var under perioden 2000-2007.

I figur 5 visas volymutvecklingen för förädlingsvärdet i näringslivet under perioden 2000 till 2019. Här framgår det att Skånes utveckling är densamma som i Stockholm och Västra Götaland fram till finanskrisen. Nedgången blir kraftigare i Skåne och det tar längre tid att komma tillbaka till samma nivåer som före krisåren. Under åren 2008-2009 föll tillväxten i Skåne med 8,5 respektive 8,1 procent, vilket var en mycket djupare nedgång än i något annat län. I Skåne var det samlade förädlingsvärdet i näringslivet inte tillbaka på samma nivå som före krisen förrän 2014. Återhämtningen tog alltså sju år. Det kan jämföras med Stockholm där återhämtningen tog två år och i Västra Götaland tre år. I volymtermer betyder detta att under denna tjuugoårsperiod fördubblades ekonomin i Stockholm mätt i förädlingsvärde. Västra Götaland ökade med 77 procent medan Skåne ökade med 64 procent och övriga län ökade med 44 procent.

På samma sätt som för förädlingsvärdetillväxten var den genomsnittliga årliga produktivitetstillväxten i Skånes näringsliv på samma nivå som i de andra två storstads länen under perioden 2000-2007. I Skåne var den genomsnittliga årliga produktivitetstillväxten 3,5 procent. I Stockholm var den 3,8 procent och i Västra Götaland var den 3,6 procent. I övriga län var den genomsnittliga produktivitetstillväxten 2,4 procent årligen. Under krisåren, 2008-2009, föll produktivitetstillväxten i samtliga regioner, men där fallet var kraftigast i Skåne (se figur 6).

Efter 2010 har den genomsnittliga årliga produktivitetstillväxten i Skånes näringsliv varit 1,3 procent per år, i Stockholm och Västra Götaland 1,5 procent respektive 1,2 procent. I övriga län 0,7 procent årligen.

På samma sätt som för förädlingsvärdet blev återhämtningen från den djupa nedgången under 2008-2009 lång i Skåne. Det tog tio år innan näringslivet i Skåne kommit tillbaka till samma nivåer på förädlingsvärde per sysselsatt som man hade 2007. Det kan jämföras med Stockholm, Västra Götaland och övriga län där återhämtningen tog tre, fyra respektive tre år.

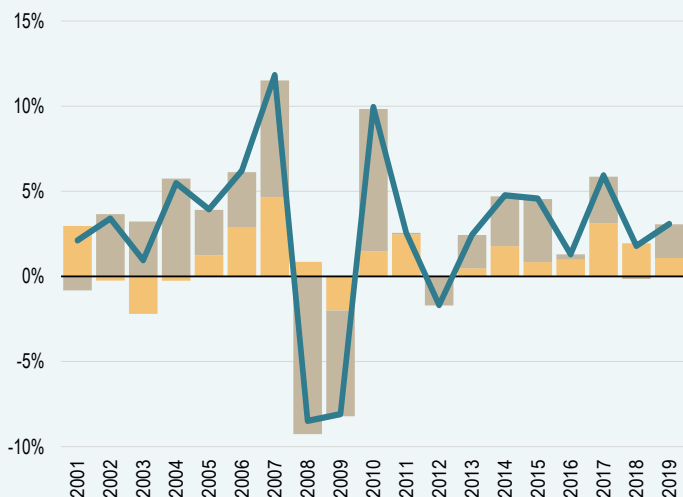
Även sysselsättningsutvecklingen uppvisar ett liknande mönster. Skåne har en högre genomsnittlig årlig sysselsättningstillväxt än övriga storstadsregioner och övriga län under perioden 2000-2007. Under krisperioden har Skåne omvänt en mycket svagare sysselsättningsutveckling än de andra två storstads länen. Under den efterföljande perioden, 2014-2019 har Skåne en genomsnittlig årlig sysselsättningstillväxt på 1,6 procent medan Stockholm har en tillväxt på 2,0 procent och Västra Götaland på 1,9 procent. Övriga län har en tillväxt på 1,1 procent.

Till skillnad från vad vi sett för nivåerna på förädlingsvärde och förädlingsvärde per sysselsatt, visar statistiken att sysselsättningen har fortsatt att öka under åren efter finanskrisen och fram till 2019 jämfört med nivån under 2007. Det har den gjort i alla län som studerats här.

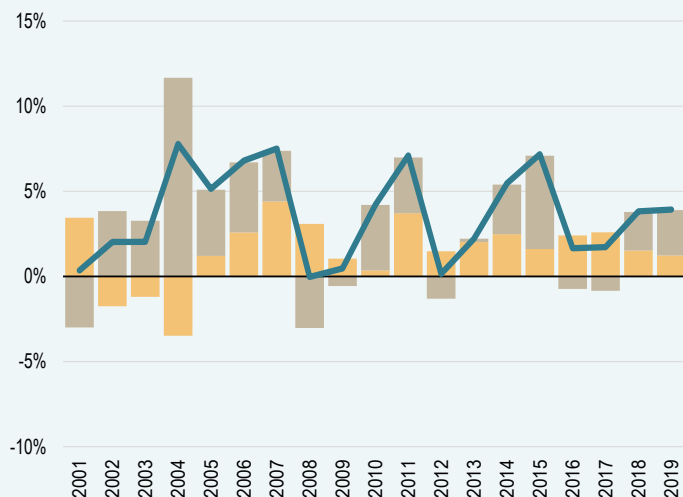
En intressant förändring, gemensam för alla län, är att förädlingsvärdetillväxten i näringslivet under perioden 2000-2007 primärt drevs av en förbättrad produktivitet. Under perioden efter 2010 är det primärt en sysselsättningsdriven tillväxt. Samma mönster av en svagare produktivitetstillväxt syns även i andra länder med liknande näringsstruktur som Sverige. Enligt Konjunkturinstitutet indikerar detta att det kan finnas strukturella förklaringar bakom

Figur 6. BRP, sysselsättning och produktivitet. Årlig procentuell förändring. 2015 års priser

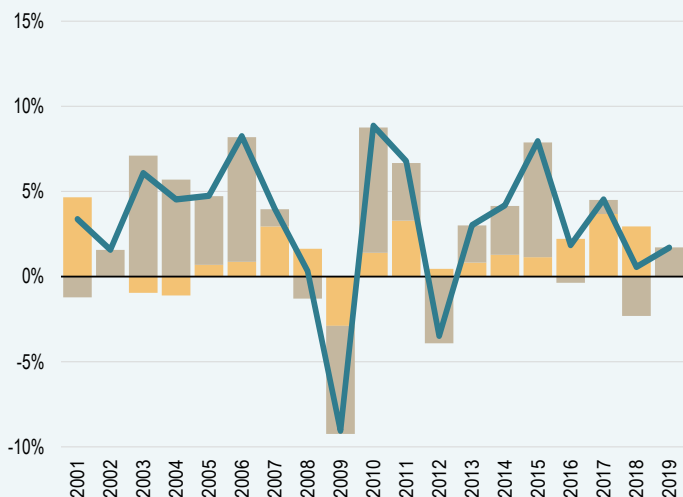
Skåne län

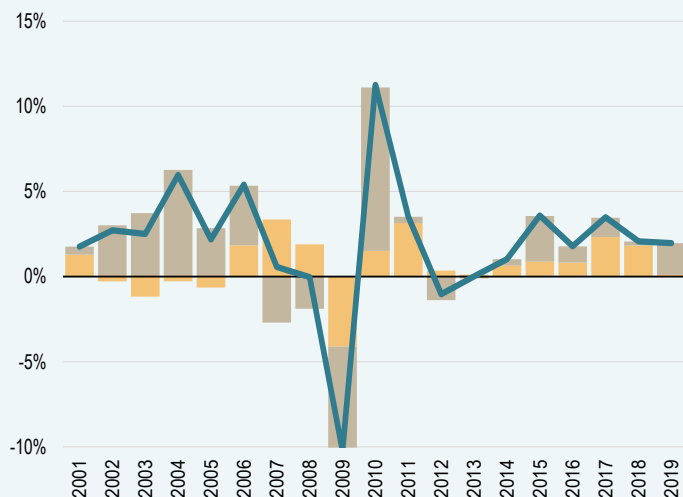
Stockholms län

Västra Götalands län

Övriga län

■ Sysselsättning
 ■ Produktivitet
 ■ Förädlingsvärde

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

den försvagade produktivitetstillväxten.⁸ Konjunkturinstitutet menar att en avgörande förklaring till trendbrottet är att investeringarna i realkapital (maskiner, datorer, byggnader med mera) och forskning och utveckling (FoU) utvecklats svagare under senare år jämfört med perioden 1994-2006. Omvänt har sysselsättningen och antalet arbetade timmar ökat snabbare under senare år jämfört med tidigare perioder.

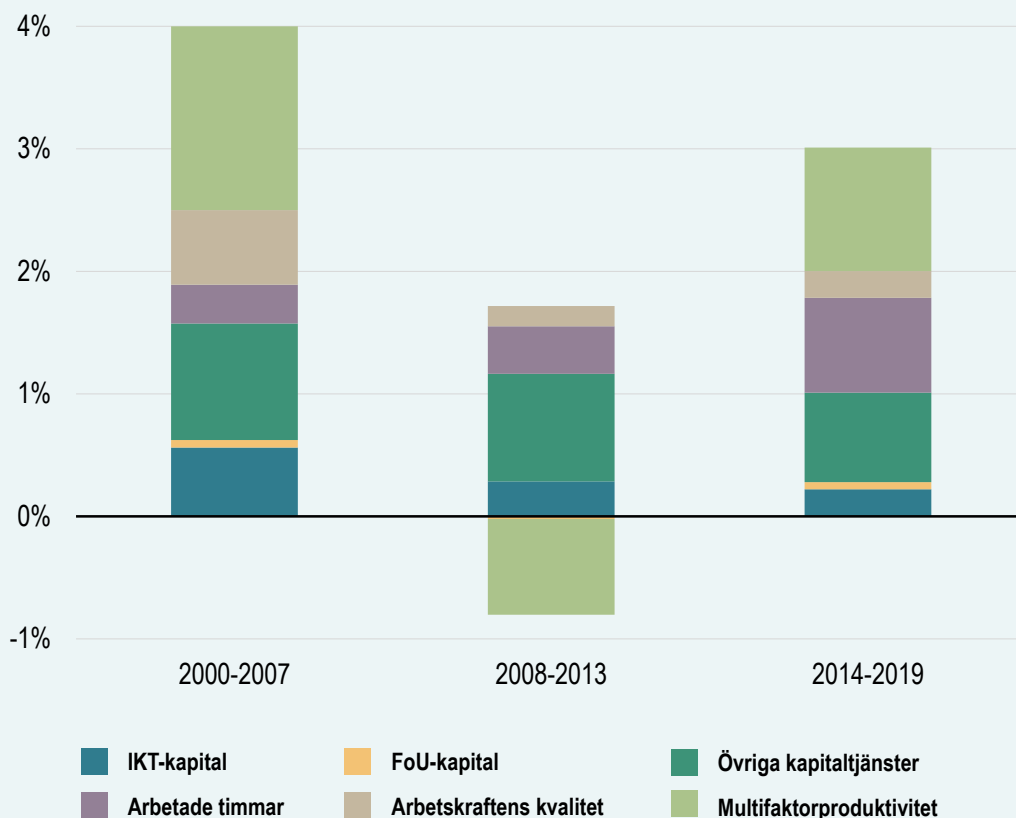
SCB tar fram statistik där man dekomponerar förädlingsvärdetillväxten i näringslivet. I figur 7 visas vilken betydelse olika komponenter har haft för tillväxten under de tre perioder som vi undersöker här. Under perioden 2000-2007 var det investeringar i kapital av olika slag som bidrog mest till tillväxten (39 procent) följt av multifaktorproduktivitet⁹ (38 procent) och arbetskraftsinsatsen (23 procent).

Under perioden 2008-2013 bidrog investeringar i nytt kapital och i arbetskraft positivt medan multifaktorproduktiviteten bidrog negativt. Under den efterföljande perioden, 2014-2019, har det genomsnittliga bidraget från kapital, arbetskraftsinsats och multifaktorproduktivitet varit lika stort.

⁸ Lönebildningsrapporten 2015, Konjunkturinstitutet 2015.

⁹ Multifaktorproduktivitet utgörs av den del av tillväxten i näringslivet som inte kan förklaras av en ökning i produktionsfaktorerna kapital och arbetskraft. Se vidare i kapitel 4.

Figur 7. Dekomponering av tillväxten i förädlingsvärde i riket

När det gäller arbetskraftens betydelse är det värt att notera att under 2000-talets första hälft kom en större del av bidraget från investeringar i utbildning och kompetens (arbetskraftens kvalitet). Under perioden 2013-2019 har bidraget från antalet arbetade timmar varit större än kvaliteten på de insatta timmarna.¹⁰

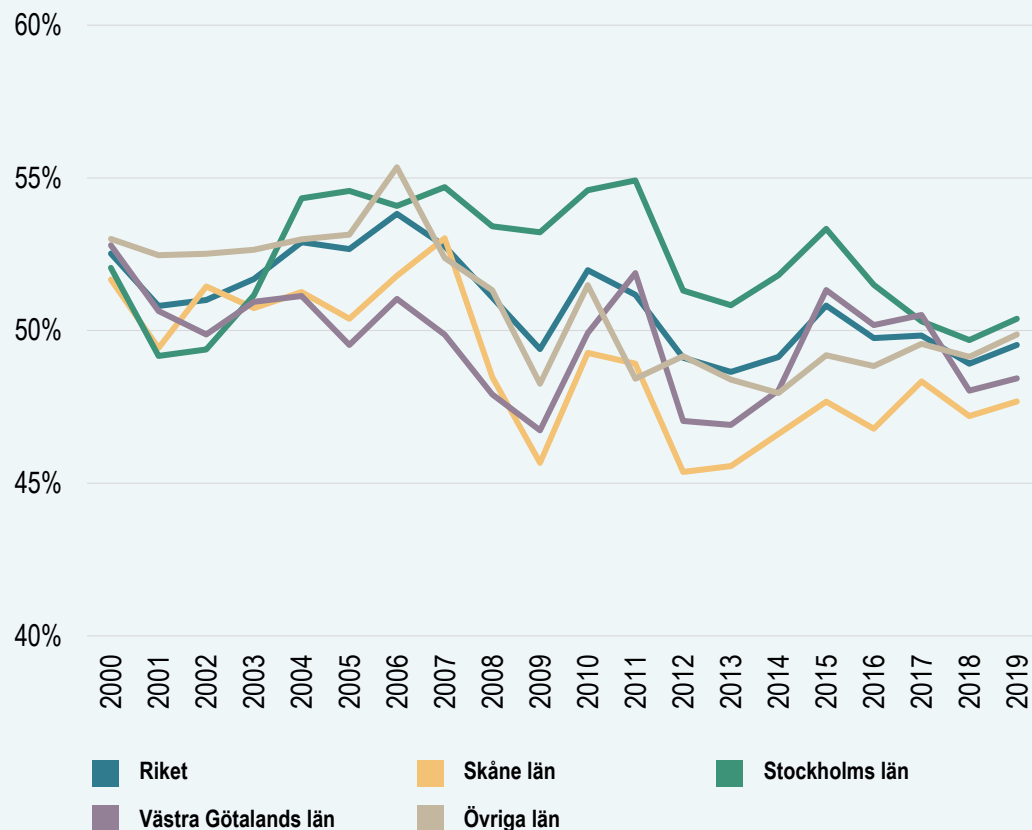
En annan tänkbar förklaring till den försvagade produktivitetstillväxten skulle kunna vara det man kallar *sammansättningseffekter*. Det vill säga om branscher med högre eller lägre trendmässig produktivitetstillväxt växer eller krymper jämfört med andra branscher. Konjunkturinstitutet konstaterar i sin analys att för näringslivet i Sverige har sammansättningseffekterna på produktivitetstillväxten varit små jämfört med den nedväxling i produktivitetstillväxten som skett sedan 2007.

3.2 Ett krympande bruttoöverskott

Förädlingsvärdet är summan av arbetskostnader (löner och sociala avgifter), kapitalförslitning och driftöverskott. Förädlingsvärdet minus arbetskostnaderna blir bruttoöverskottet vilket utgör det överskott företagen har över till vinster och investeringar. Bruttoöverskottet är den del av förädlingsvärdet i löpande priser som tillfaller kapitalägare och långivare. Bruttoöverskottet kan användas till att täcka kostnaderna för skatter, kapitalförslitning och

10 Sveriges Ekonomi, statistiska perspektiv, nummer 1 2017, SCB, 2017

Figur 8. Bruttoöverskottet näringslivet totalt som andel av förädlingsvärdet, Löpande priser

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna

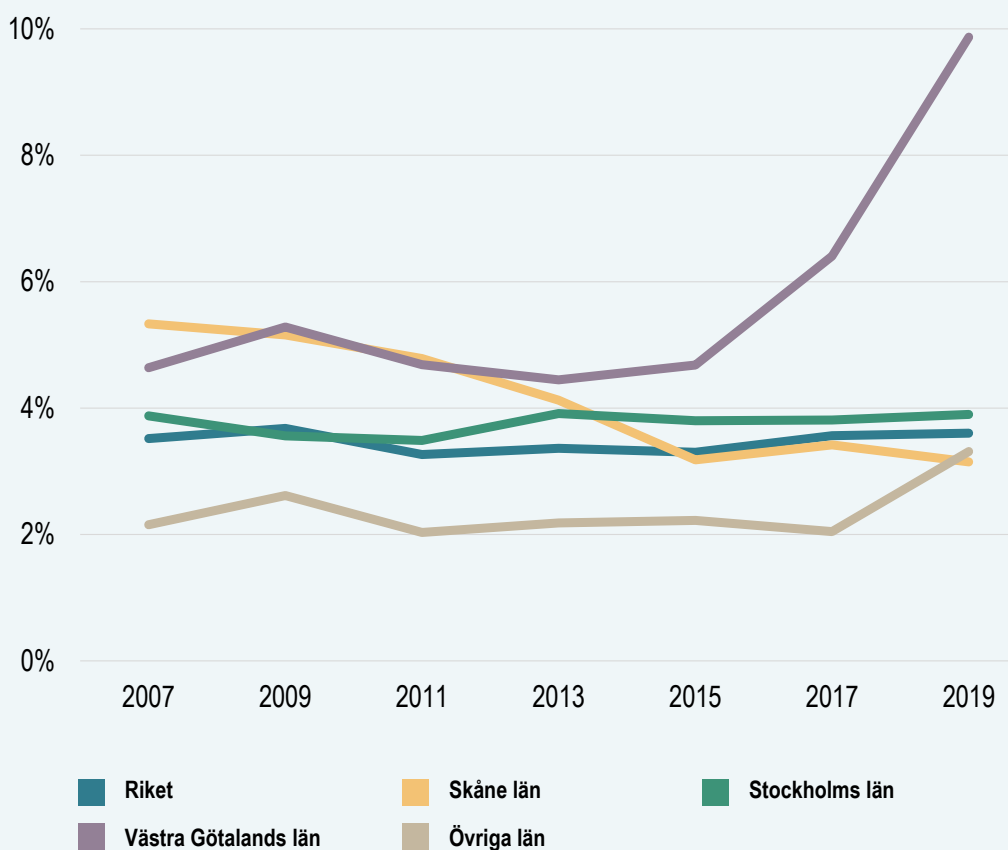
finansieringskostnaden för kapitalstocken, oavsett om det sker med lånade medel eller eget kapital. Det eventuella överskott eller underskott som återstår efter avdrag för dessa kostnader tillfaller eller belastar ägarna.¹¹

Under perioden 2000-2019 var bruttoöverskottet som andel av förädlingsvärdet i näringslivet som högst åren precis innan finanskrisen. De regionala skillnaderna var relativt små i början av 2000-talet men började därefter öka. Men under senare år har de regionala skillnaderna åter minskat. I riket som helhet var bruttoöverskottet som högst år 2006 (53 procent). Under finanskrisen, 2007-2010, sjönk bruttoöverskottet till i genomsnitt 51 procent per år. 2019 var bruttoöverskottet 49,5 procent.

I figur 8 ser vi att bruttoöverskottet i näringslivet sjönk kraftigast i Skåne under åren runt finanskrisen. Även om en viss återhämtning skett under de senaste tio åren är bruttoöverskottsandelen fortfarande lägre än före finanskrisen. Detsamma gäller för riket

¹¹ Kapitalintensitet och kapitalkvot i det svenska näringslivet, Konjunkturinstitutet

Figur 9. FOU-investeringar som andel av förädlingsvärdet i näringslivet. Löpande priser

och övriga storstadsregioner. Andelen på bruttoöverskottet är lägre i Skåne än för riket i genomsnitt och övriga län i jämförelsen. 2019 var bruttoöverskottet 48 procent i Skånes näringsliv.

Ett krympande bruttoöverskott sätter begränsningar för hur stora investeringar företagen kan göra. Det saknas tyvärr regional branschfördelad statistik över investeringar i realkapital.

SCB redovisar dock regional statistik över näringslivets investeringar i forskning och utveckling (FoU). Statistiken baseras på en urvalsundersökning som SCB genomför vartannat år. Det innebär att det finns en viss osäkerhet i uppgifterna.

Majoriteten av Sveriges FoU utfördes under 2019 i de tre storstadslänen Stockholm, Västra Götaland och Skåne. I dessa tre län utfördes FoU-investeringar till ett sammanlagt värde av drygt 122 miljarder kronor, cirka 72 procent av de FoU-medel som SCB har länsfördelade uppgifter om.

Merparten av investeringarna i FoU sker i näringslivet. År 2019 skedde 72 procent av de samlade FoU-investeringarna i näringslivet i riket. Men det finns regionala skillnader. I Västra Götaland svarar näringslivet för 83 procent av FoU-investeringarna. Stockholm ligger ungefär på samma nivå som riksgenomsnittet. I Skåne och övriga regioner svarar näringslivet för 62 respektive 63 procent av samtliga FoU-investeringar.

År 2019 utgjorde FoU-investeringarna i genomsnitt 3,6 procent av förädlingsvärdet i näringslivet. Högst andel var det i Västra Götaland där FoU-investeringarna utgjorde närmare 10 procent av näringslivets förädlingsvärde. I Stockholm var andelen 3,9 procent och i Skåne 3,1 procent.

Som framgår av figur 9 minskade FoU-investeringarna som andel av förädlingsvärdet i Skånes näringsliv under åren 2007 till 2015. Därefter har nivån stabiliserats, men på en lägre nivå. Skåne är den region där investeringsandelen minskat mest under perioden. Västra Götaland är den region där investeringsandelen ökat mest under samma period.

I nästa avsnitt diskuteras produktivitetens betydelse för den ekonomiska tillväxten och vilka faktorer som påverkar den. Vidare beskrivs utvecklingen i Skåne jämfört med övriga län.

4 Produktiviteten driver tillväxten, vad driver produktiviteten?

Över längre tid är tillväxten i produktiviteten en av de viktigaste faktorerna för att skapa ekonomisk tillväxt. I litteraturen brukar ökningarna och förbättringarna av realkapital (investeringar i maskiner, teknik och infrastruktur) och humankapital (arbetskraftens kunskaper, erfarenheter och utbildning) lyftas fram som de viktigaste faktorerna bakom produktivitetstillväxt. Men även andra faktorer som innovationer, entreprenörskap, organisationsstruktur, offentliga institutioner med mera har betydelse för produktivitetstillväxten.¹² Realkapitalets och arbetskraftens bidrag till produktivitetstillväxten låter sig beräknas hyggligt väl. Den delen av tillväxten som inte kan förklaras av real- och humankapitalet brukar benämnas för totalfaktorproduktivitet (ibland också för multifaktorproduktivitet), och beräknas som en residual. Totalfaktorproduktivitet (TFP) brukar sägas vara ett mått på hur effektivt produktionsfaktorerna utnyttjas och hur tekniska och organisatoriska förändringar påverkar tillväxten. Flera analyser har visat att TFP ofta ger ett betydande bidrag till den totala tillväxten.¹³ Det saknas i nuläget statistik för att uppskatta totalfaktorproduktiviteten på regional nivå.

Med hjälp av tillväxtbokföring går det att analysera produktivitetstillväxtens beståndsdelar. Dessa beräkningar går att göra på många olika sätt. I figur 10 presenteras finansdepartementets analys från långtidsutredningen 2019 (LU19). Tillväxten i produktiviteten delas upp i tre faktorer: *kapitalfördjupning*, *arbetskraftens kompetens och förmåga* och *TFP*. Kapitalfördjupning definieras som mängden realkapital per arbetad timme och bidrar positivt till produktivitetstillväxten när kapitalstocken växer snabbare än de arbetade timmarna. Arbetskraftens kompetens och förmåga speglar satsningar på humankapitalets påverkan på produktivitetstillväxten. Den del av produktivitetstillväxten som varken kan tillskrivas kapitalfördjupning eller arbetskraftens kompetens och förmåga är TFP-tillväxt. Förändringar i TFP kan exempelvis bero på teknologisk utveckling och innovation, mer effektiv användning av annat kapital och resultat av finans- och penningpolitik.

I avancerade ekonomier har TFP visat sig vara nyckeln till produktivitetens utveckling. Som syns i figur 10 var bidraget från TFP större från mitten av 90-talet fram till finanskrisen jämfört med perioden efter finanskrisen. Den svagare utvecklingen i produktivitet efter finanskrisen förklaras av dämpningar i kapitalfördjupningen och TFP-tillväxten. Den lägre tillväxten i TFP skulle kunna förklaras av att finanskrisen bidrog till en osäkerhet som resulterat i långsammare utveckling och implementering av ny teknologi, lägre FoU-

---

12 LU19 – Sveriges ekonomiska utsikter till 2035, sid 35.

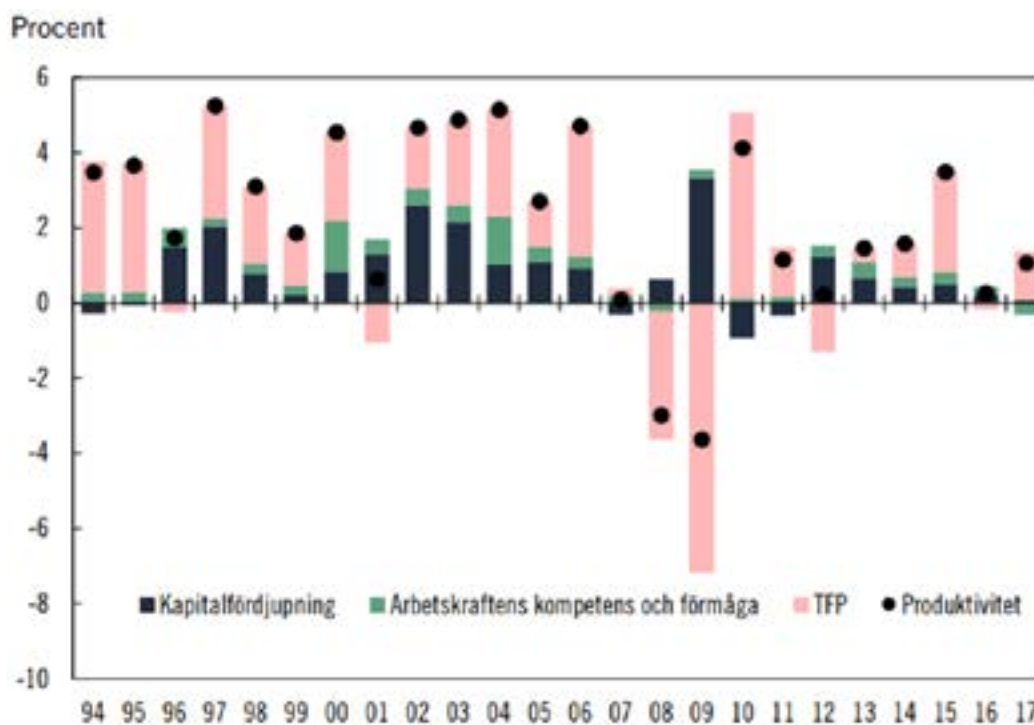
13 I en analys från 2017 kom SCB fram till att drygt en tredjedel av tillväxten i näringslivets förädlingsvärde under perioden 1994-2016 förklaras av ökad multifaktorproduktivitet. Källa: Sveriges Ekonomi, statistiskt perspektiv, nr 1 2017. SCB 2017.

investeringar och sammansättningseffekter som beror på att mindre produktiva branscher ökar samtidigt som högproduktiva branscher minskar.

Att öka produktiviteten kan göras på flera olika sätt och i praktiken är det oftast ett samspel mellan flera olika faktorer som påverkar produktiviteten långsiktigt. De faktorer som oftast lyfts fram som avgörande är investeringar i arbetskraftens kompetens och färdigheter och investeringar i kapital (maskiner, byggnader, kommunikationssystem och infrastruktur). De båda hänger också samman då användning av ny teknik, liksom förmågan att skapa innovationer är intimt sammankopplade med vilka kunskaper och färdigheter som medarbetarna i företagen besitter.

På regional nivå påverkas den aggregerade produktiviteten av näringslivsstrukturen. Har regionen många företag och sysselsatta i låg- eller högproduktiva branscher? Och hur bra är företagen i regionen att svara på nya idéer och omvandlingstryck från omvärlden? Ur ett regionalt perspektiv kan det vara positivt att få till en strukturomvandling av näringslivet bort från lågproduktiva branscher till mer högproduktiva även om det kan ha omedelbara negativa effekter för enskilda företag och deras anställda. Det spelar även roll hur matchning och rörlighet på arbetsmarknaden fungerar i en region, eftersom det påverkar resursallokeringen av arbetskraft och kompetens. Lokalisering kan också ha betydelse i en del fall om många företag inom samma verksamhetsområde är samlokaliserade eller om det finns regionala

Figur 10. Dekomponering av produktivitetstillväxten i Sverige

Källa: Långtidsutredningen 2019, finansdepartementet

värdekedjor som skapar förutsättningar för spridning av ny teknik och kunskap mellan företag. Närheten till universitet, högskolor och forskningsinstitut kan också ha betydelse för produktivitetens utveckling.¹⁴

4.1 Produktivitetens utveckling i Sverige, Skåne och övriga storstadsregioner

I det följande avsnittet analyseras arbetsproduktivitets betydelse för den regionala tillväxten. Det görs genom att beräkna hur stor del av förädlingsvärdetillväxten i näringslivet som kommer från tillväxten i arbetsproduktivitet respektive sysselsättning. Både kapitalför djupning och totalfaktorproduktivitet som diskuterats ovan är i nuläget inte möjligt att analysera på regional nivå.

Under perioden 2000-2019 svarade arbetsproduktiviteten för 61 procent av förädlingsvärdetillväxten i näringslivet i riket. Och omvänt svarade sysselsättningstillväxten för 39 procent av tillväxten. I de tre storstadsregionerna hade produktiviteten störst betydelse för den ekonomiska tillväxten i Västra Götaland (61 procent), följt av Stockholm (59 procent) och Skåne (57 procent).

¹⁴ Produktivitetens nya geografi, kapitel 2.

Figur 11. Produktivitetens drivkrafter

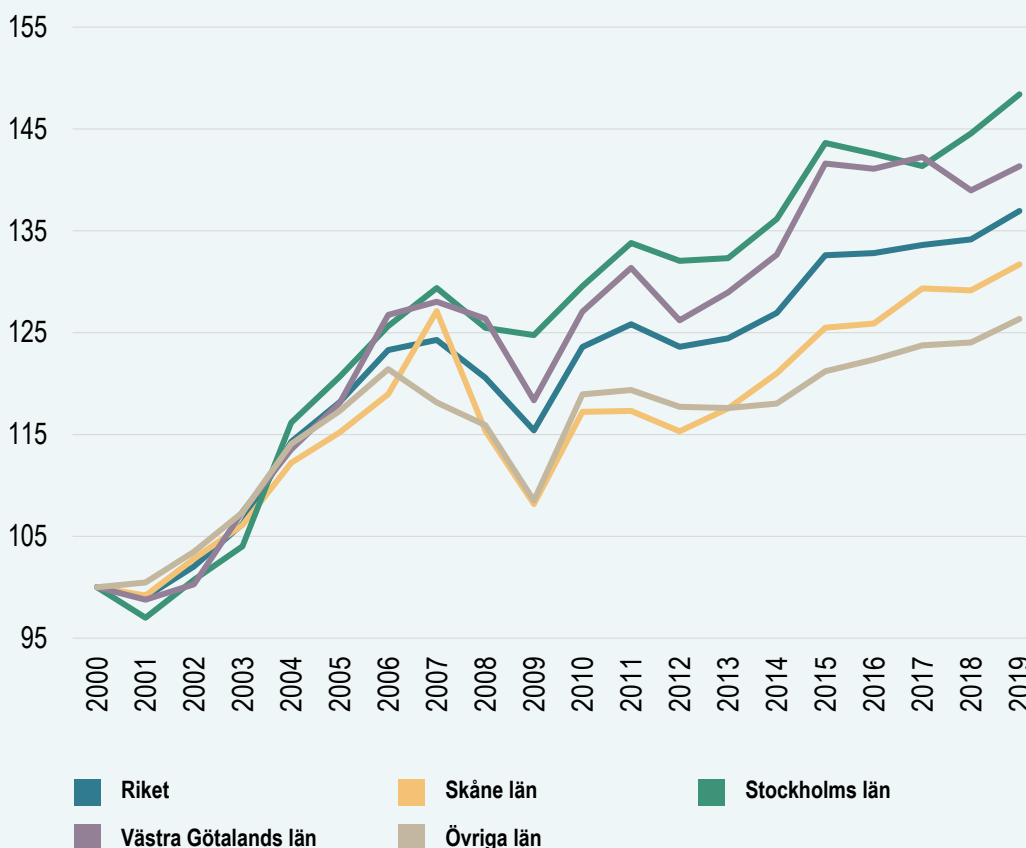

Källa: Produktivitetens nya geografi

Produktivitetsens genomsnittliga utveckling under tjuugoårsperioden döljer skillnader som möjligen indikerar en strukturell förändring. Under perioden 2000-2007 kom mellan 80 och 70 procent av den ekonomiska tillväxten från ökad produktivitet. Därefter följde en period, 2008-2013, då den ekonomiska tillväxten, och även produktiviteten i de flesta regioner, minskade kraftigt. Under den efterföljande perioden, 2014-2019, skedde en stark återhämtning i produktivetsbidraget. Återhämtningen har dock ingenstans varit så stark att man kommit tillbaka till samma nivåer som under perioden 2000-2007. Om produktivetsbidraget fortsatt kommer ligga på en lägre nivå återstår att se.

Under perioden 2014-2019 har arbetsproduktivitetsens bidrag till tillväxten i näringslivet varit större i Skåne jämfört med både Västra Götaland och Stockholm. Även övriga län har haft en starkare produktivitetstillväxt under den här perioden. Som redan nämnts är en viktig förklaring till detta att då finanskrisen blev mycket djupare i Skåne har återhämtningen skett från en lägre nivå.

Figur 12. Volymutveckling av produktivitet i näringslivet
Index: 2000 = 100

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

4.2 Produktivetsnivå och produktivitetstillväxt

År 2000 var den genomsnittliga produktivetsnivån (förädlingsvärde i fasta priser per sysselsatt) närmare 660 000 kronor per sysselsatt i näringslivet i riket. År 2019 hade den ökat till drygt 903 000 kronor, vilket motsvarar en ökning på 37 procent. I Skåne var produktivetsnivån år 2000 i storleksordningen 630 000 kronor per sysselsatt. I Västra Götaland var den 640 000 kronor per sysselsatt och i övriga län var den också 640 000 kronor per sysselsatt. I Stockholm var nivån betydligt högre – 720 000 kronor per sysselsatt. I alla regioner har produktivetsnivån ökat sedan 2000. Mest i Stockholm med en ökning på 48 procent fram till 2019. I Västra Götaland var ökningen 41 procent och i Skåne 32 procent. I övriga län var ökningen 26 procent. Under perioden 2000-2019 har alltså de tre storstadsregionerna dragit ifrån övriga län vad gäller produktivetsnivån. Skillnaderna mellan Stockholm, Västra Götaland och Skåne har också ökat över tid.

Tittar man i stället på produktivitetstillväxten (förändringen mellan år) ser man samma förändring över tid som för förädlingsvärdetillväxten och produktivetsbidraget.

Figur 13. Produktivitetstillväxt i näringslivet

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna

Under perioden 2000-2007 var den genomsnittliga årliga produktivitetstillväxten ungefär lika stor i de tre storstadsregionerna. Högst i Stockholm med 3,8 procent och lägst i Skåne med 3,5 procent. Under den efterföljande perioden, 2008-2013, föll produktivitetstillväxten kraftigt i samtliga regioner. I Skåne var nedgången störst, här var den genomsnittliga produktivitetstillväxten negativ under perioden. Under åren 2014-2019 har produktivitetstillväxten återhämtat sig i samtliga regioner. Den är dock ingenstans tillbaka på samma nivåer som den var under första halvan av 2000-talet. Både i Stockholm och Skåne har den genomsnittliga årliga produktivitetstillväxten under den här perioden legat på 1,9 procent. I Västra Götaland har den varit 1,6 procent och i övriga län 1,2 procent.

Utvecklingen i Skåne utmärker sig främst genom att nedgången i produktivitetstillväxten under perioden 2008-2013 var betydligt kraftigare än i andra regioner. Både under perioden före och perioden efter finanskrisen har den genomsnittliga produktivitetstillväxten i Skåne varit jämförbar med den i de andra två storstadsregionerna.

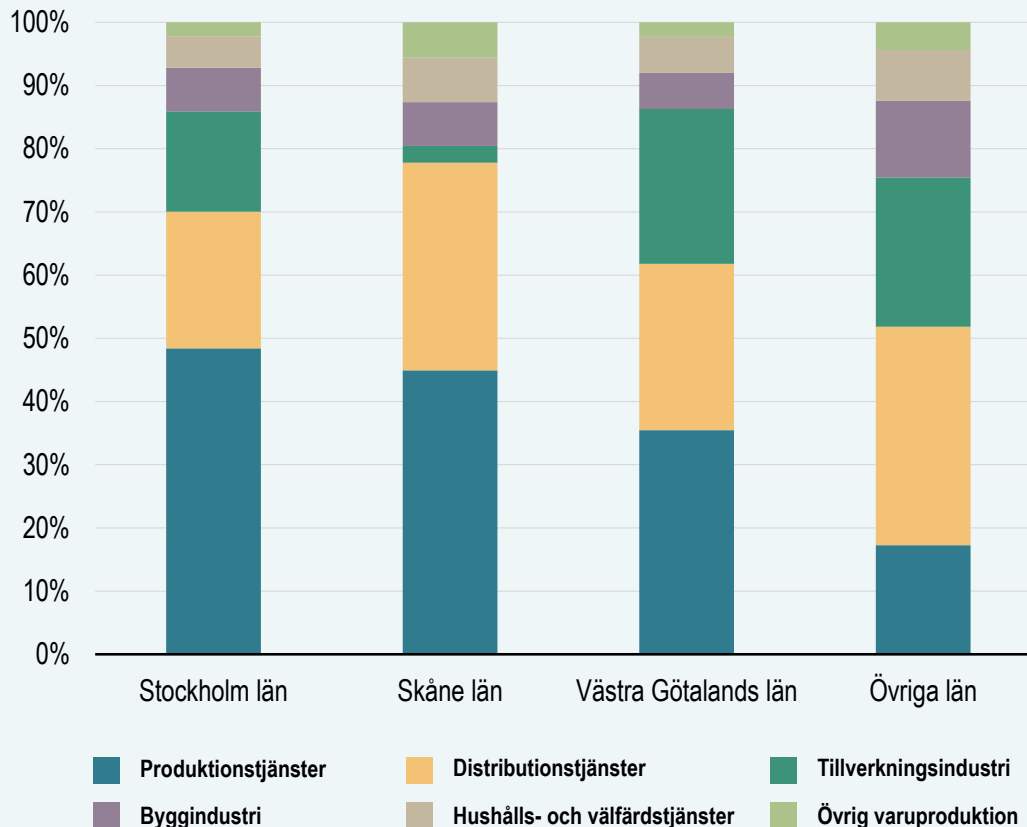
5 Olika branschgruppers bidrag till tillväxten i förädlingsvärde och produktivitet i näringslivet

I detta avsnitt redovisas utvecklingen i näringslivet fördelat på sex branschaggregat¹⁵ och deras bidrag till tillväxt i förädlingsvärde och arbetsproduktivitet i Skåne, Stockholm, Västra Götaland och övriga län. Om vi jämför branschgruppernas *bidrag*¹⁶ till förädlingsvärdetillväxten i näringslivet i de tre storstadsregionerna samt övriga län för åren 2000-2019 framträder intressanta skillnader. I de tre storstadsregionerna

15 För mer information om vilka branscher som ingår i de sex branschgrupperna se tabell 1.

16 För beräkning se metodavsnitt.

**Figur 14. Branschgruppernas bidrag till förädlingsvärdetillväxten i näringslivet
År 2000-2019**

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

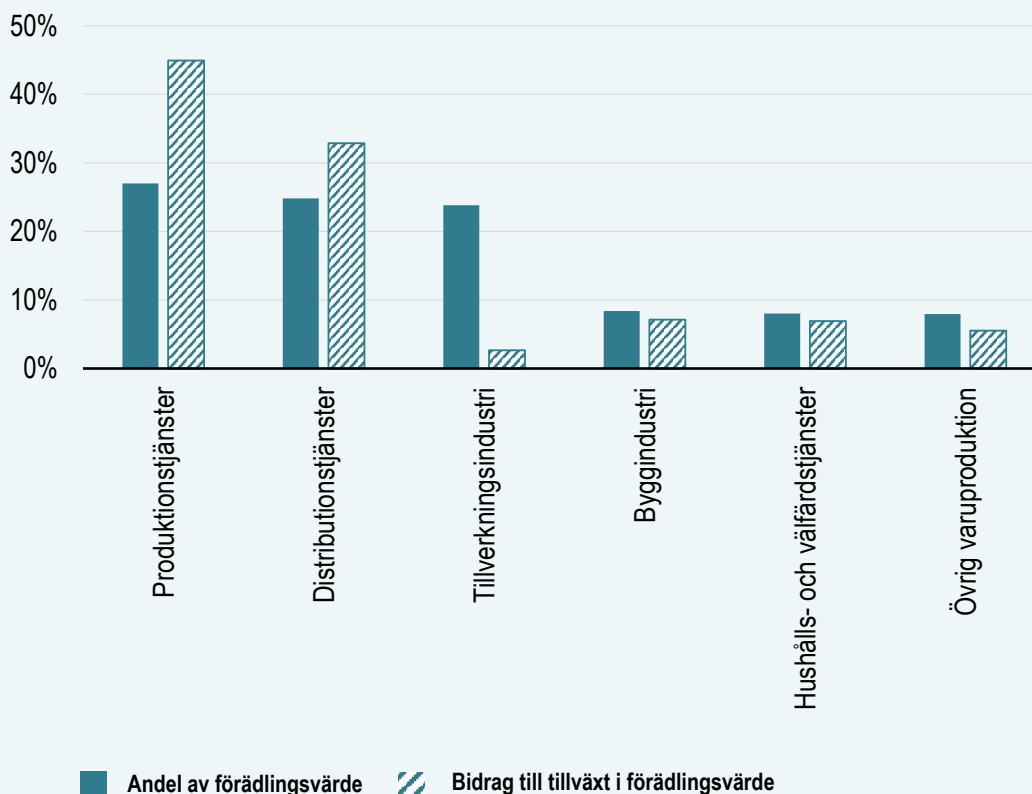
Not: Bidrag beräknas som branschgruppens andel av förädlingsvärdet multiplicerat med tillväxten. Storlek avser genomsnittlig andel av förädlingsvärdet i löpande priser

är det Produktionstjänster som har störst betydelse för tillväxten i förädlingsvärde i näringslivet. I övriga län är det Distributionstjänster (36 procent) som bidragit mest sett till hela 20-årsperioden. Även i Skåne har Distributionstjänster givit ett stort bidrag till förädlingsvärdetillväxten i näringslivet (33 procent).

I Västra Götaland och övriga län har Tillverkningsindustrin bidragit med en fjärdedel av näringslivets samlade förädlingsvärdetillväxt under perioden. I Stockholm och Skåne svarar Tillverkningsindustrin för endast 16 respektive 3 procent av tillväxten.

I figur 15 visas de sex branschgrupperna rangordnade utifrån deras relativa storlek mätt i andel av det samlade förädlingsvärdet i näringslivet i Skåne (blå staplar) och respektive branschgrupps bidrag till tillväxten i det samlade förädlingsvärdet (skrafferade staplar). Produktionstjänster svarar för 27 procent av förädlingsvärdet i Skånes näringsliv och dess bidrag till förädlingsvärdetillväxten under de senaste tjugo åren uppgår till 45 procent. Den näst största branschgruppen i Skåne är Distributionstjänster som svarar för 25 procent av förädlingsvärdet och ett bidrag på 33 procent av tillväxten i förädlingsvärdet. Tillverkningsindustrin är den tredje största branschgruppen i Skånes näringsliv. Tillverkningsindustrin utgör 24 procent av näringslivets samlade förädlingsvärde men svarade för det lägsta bidraget på knappt 3 procent under perioden.

**Figur 15. Branschgruppernas storlek och bidrag till tillväxten i Skånes näringsliv
År 2000-2019**

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

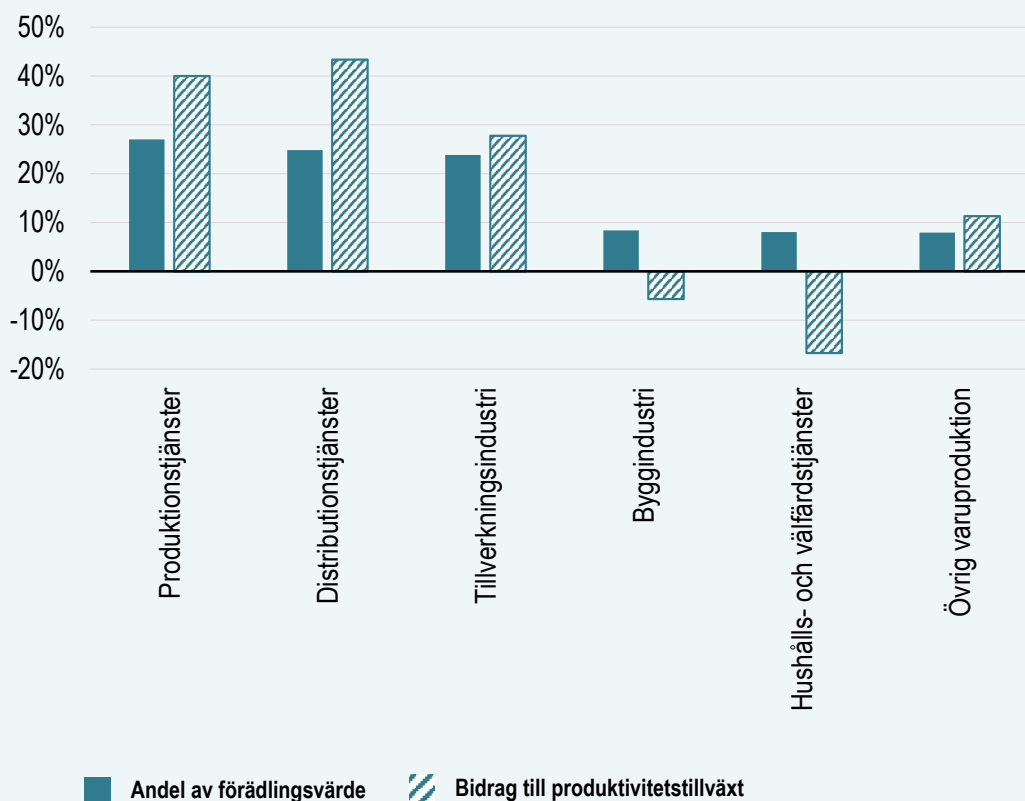
Not: Bidrag beräknas som branschgruppens andel av förädlingsvärdet multiplicerat med tillväxten. Storlek avser genomsnittlig andel av förädlingsvärdet i löpande priser

Ur ett produktivitetperspektiv ändras bilden något, se figur 16. Produktionstjänster och Distributionstjänster är de två branschgrupper som bidragit mest till produktivitetstillväxten i Skånes näringsliv under perioden 2000-2019. Distributionstjänster svarar för 43 procent av produktivitetstillväxten och Produktionstjänster för 40 procent av produktivitetstillväxten under perioden. Men även Tillverkningsindustrin bidrog relativt starkt till produktivitetstillväxten, med 28 procent. Både Byggindustrin och Hushålls- och välfärdstjänster bidrog negativt till produktivitetstillväxten under perioden.

När det gäller sysselsättningen svarade Produktionstjänster för mer än 50 procent av tillväxten följt av Hushålls- och välfärdstjänster som svarade för 39 procent och Byggindustrin som svarade för 24 procent. Även Distributionstjänster bidrog positivt till sysselsättningstillväxten (19 procent). Tillverkningsindustrins bidrag var negativt (-31 procent).

Sammantaget kan vi konstatera att Produktionstjänster, Distributionstjänster och Tillverkningsindustrin dominerar Skånes näringsliv mätt i termer av förädlingsvärde. De tre branschaggregaten svarar tillsammans för 75 procent av de skånska näringslivets

Figur 16. Branschgruppernas storlek och bidrag till produktivitetstillväxten i Skånes näringsliv. År 2000-2019

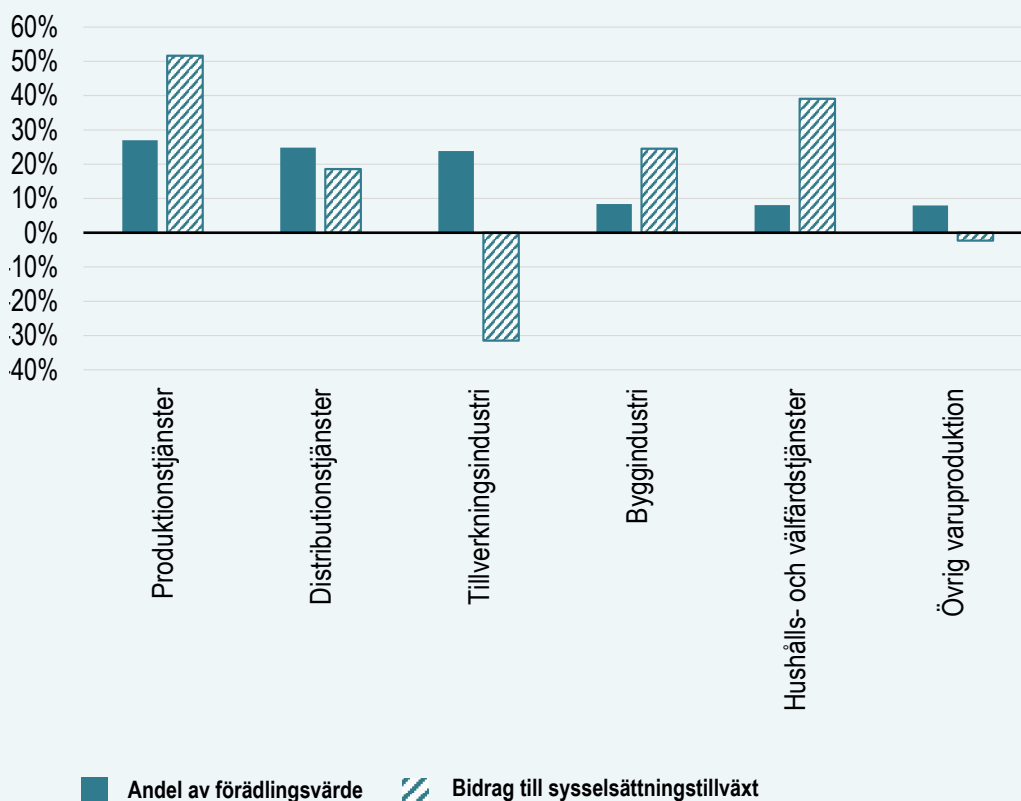
Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Not: Bidrag beräknas som branschgruppens andel av förädlingsvärdet multiplicerat med tillväxten. Storlek avser genomsnittlig andel av förädlingsvärdet i löpande priser

förädlingsvärde. Alla tre branschaggregaten har bidragit positivt till tillväxten både i förädlingsvärde och produktivitet. Men det är Produktionstjänster och Distributionstjänster som bidragit mest till tillväxten både i förädlingsvärde och produktivitet samtidigt som de också skapat en ökad sysselsättningstillväxt. Tillverkningsindustrins bidrag till förädlingsvärdetillväxten har varit positiv om än relativt liten. Industrins bidrag till produktivitetstillväxten har varit mer positiv medan bidraget till sysselsättningstillväxten varit negativ. Vad som ligger bakom dessa skillnader behöver undersökas närmare.

I Appendix redovisas mer i detalj hur olika branscher inom de sex branschgrupperna utvecklats i Skåne jämfört med utvecklingen i Stockholm, Västra Götaland och övriga län vad gäller förädlingsvärdetillväxt och produktivitetstillväxt. I bilaga 4 redovisas de 20 största företagen med verksamhet i Skåne i respektive branschgrupp år 2007 och 2019. Källan här är Bisnodes företagsdatabas och de siffror som anges för förädlingsvärde och antal anställda kan inte jämföras med statistiken från SCB:s Regionalräkenskaper.

Figur 17. Branschgruppernas storlek och bidrag till sysselsättningstillväxten i Skånes näringsliv. År 2000-2019

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Not: Bidrag beräknas som branschgruppens andel av förädlingsvärdet multiplicerat med tillväxten. Storlek avser genomsnittlig andel av förädlingsvärdet i löpande priser

6 Avslutande diskussion

Sveriges ekonomiska geografi har under de senaste 20 åren utmärkts av att de samlade ekonomiska aktiviteterna i riket alltmer har koncentrerats till de tre storstadslänen: Stockholm, Västra Götaland och Skåne. Ett annat utmärkande drag är att näringslivet blivit alltmer tjänsteinriktat samtidigt som industrins andel av både sysselsättning och förädlingsvärde har minskat. Den ekonomiska tillväxten har länge varit starkt produktivetsdriven. Efter finanskrisen har dock förädlingsvärdetillväxten i näringslivet i mindre grad varit driven av produktivitetökning och i högre grad drivits av ökad sysselsättning och fler arbetade timmar jämfört med utvecklingen under perioden 2000-2007. Samtidigt har bruttoöverskottet i näringslivet minskat i alla län.

Under de senaste 20 åren har Skåne ökat sin andel av rikets befolkning och även andelen av rikets sysselsättning. Däremot har inte Skånes andel av BNP ökat.

Under åren fram till finanskrisen (2000-2007) var den ekonomiska tillväxten och produktivitetstillväxten i Skånes näringsliv på samma nivå som i de andra två storstadslänen. Den ekonomiska nedgången under finanskrisen drabbade alla län men Skåne drabbades hårdare. Först tio år senare (2016) var BRP per capita tillbaka på samma nivå som före finanskrisen. Det kan jämföras med att återhämtningen i Stockholm tog fyra år, i Västra Götaland sju år och i övriga län åtta år.

Tillväxten i BRP per capita påverkas dels av befolkningsutvecklingen, dels av BRP-tillväxten. Befolkningen i Skåne har under de senaste 20 åren procentuellt växt snabbare än i Västra Götaland och övriga län men inte lika mycket som i Stockholms län.

BRP-utvecklingen bestäms av hur förädlingsvärde- och produktivitetstillväxten i näringslivet utvecklas. Under åren före krisen, 2000-2007, låg den genomsnittliga årliga tillväxten i både förädlingsvärde och produktivitet på samma nivå i Skånes näringsliv som i de två andra storstadslänen. Men under åren 2008 och 2009 föll tillväxten i både förädlingsvärde och produktivitet betydligt kraftigare i Skåne än i de andra storstadslänen. Detta samtidigt som befolkningen fortsatte att växa.

Under den efterföljande perioden, 2014-2019, har den genomsnittliga årliga tillväxten i både förädlingsvärde och produktivitet återhämtat sig och ligger nu åter på samma nivå som i de andra storstadslänen.

Gemensamt för de tre storstadslänen är att det framför allt är branschgruppen Produktionstjänster som bidragit till förädlingsvärdetillväxten i näringslivet. Distributionstjänster är en annan branschgrupp som har gett ett stort positivt bidrag till den ekonomiska tillväxten under de senaste två decennierna. Även tillverkningsindustrins bidrag har varit relativt betydelsefullt i de flesta regioner, dock inte i Skåne.

Produktionstjänster är den branschgrupp som bidragit mest till näringslivets förädlingsvärdetillväxt i Skåne under de senaste 20 åren (45 procent). Under den efterföljande perioden, 2007 och 2019, ökade förädlingsvärdet med 23 miljarder kronor (fasta priser) i branschgruppen. I Skåne tog det Produktionstjänster sex respektive tio år att komma tillbaka till samma *nivå* på förädlingsvärde respektive produktivitet som rådde 2007. I Stockholm skedde ingen nedgång alls och i Västra Götaland var den endast marginell för förädlingsvärdet. För produktiviteten tog det i Stockholm tre år att komma tillbaka till nivån 2007. I Västra Götaland ökade produktivitetsnivån även under krisåren. Mer specifika orsaker till utvecklingen i Skåne var att företag inom telekombranschen, som Sony Mobile och Ericsson AB, drog ner på verksamheten under åren runt finanskrisen.

Distributionstjänster är den branschgrupp som näst efter Produktionstjänster bidragit mest till det skånska näringslivets förädlingsvärdetillväxt (33 procent) under perioden 2000-2019. Mellan 2007 och 2019 har det samlade förädlingsvärdet för Distributionstjänster i Skåne ökat med nästan 28 miljarder kronor (fasta priser). Distributionstjänster i Skåne drabbades inte lika hårt av inbromsningen i ekonomin under perioden 2008-2013 som Produktionstjänster och återhämtningen under efterföljande år har varit stark relativt branschens utveckling i Stockholm och Västra Götaland. I Skåne tog det fyra år innan förädlingsvärdet var tillbaka på samma nivå som 2007. I Stockholm tog det två år och i Västra Götaland tog det tre år. Både i termer av förädlingsvärde och produktivitet har flertalet branscher inom Distributionstjänster vuxit under perioden efter finanskrisen. Under perioden 2014-2019 har Distributionstjänster i Skåne haft en betydligt högre tillväxt både i termer av förädlingsvärde, produktivitet och sysselsättning.

Tillverkningsindustrin andel av näringslivets samlade förädlingsvärde i Skåne har stadigt minskat över tid. 2019 svarar tillverkningsindustrin för i genomsnitt en fjärdedel av näringslivets samlade förädlingsvärde. Att Tillverkningsindustrin bidragit så lite till tillväxten i näringslivet är en viktig orsak till att BRP per capita i Skåne utvecklats svagare. Mellan 2007 och 2019 minskade förädlingsvärdet i tillverkningsindustrin med tio miljarder kronor (fasta priser). De branscher som minskat mest är maskinindustri, tillverkning av läkemedel och massa- och pappersindustri. Men även dator- och elektronikindustrin och livsmedelsindustrin har tappat i förädlingsvärde jämfört med nivån 2007. En specifik orsak till utvecklingen i Skåne var Astra Zenecas beslut att avveckla verksamheten i Lund. Under samma period sjönk också produktiviteten i flera industribranscher.

Produktions- och Distributionstjänsternas ökade betydelse, och omvänt Tillverkningsindustrins minskade betydelse, för den ekonomiska tillväxten tyder på en strukturomvandling där Skånes näringsliv i ökad grad tjänstefierats samtidigt som mer lågproduktiva näringar slagits ut. En del av tjänstefieringen förklaras av att tillverkningsindustrin blivit alltmer specialiserad och flera funktioner som tidigare fanns i företagen har outsourcats: FoU, reklam, juridiska tjänster, IKT-tjänster, bemanningstjänster, logistik, transporter, underhåll och reparationer. Denna outsourcing av tjänsterelaterade verksamheter innebär troligen att den förädlingsvärdetillväxt och sysselsättning som tillverkningsindustrin bidrar med kan vara större än vad som framgår av regionalräkenskaperna.

En annan förklaring till tillverkningsindustrins relativt låga bidrag till förädlingsvärdetillväxten i Skånes näringsliv kan vara industrins sammansättning i Skåne. Tillverkningsindustrin i Skåne är mycket heterogen och består av både högteknologiska kunskapsintensiva företag med stort exportberoende och mer småskalig arbetsintensiv legotillverkning. Som redan nämnts, var en specifik orsak till tillverkningsindustrins minskade förädlingsvärdebidrag, neddragningar och omstrukturering inom life science-sektorn. Den svaga utvecklingen mätt i både förädlingsvärde och produktivitet kan också ha en förklaring i att den mer småskaliga arbetsintensiva tillverkningsindustrin har svårt att hävda sig. Hur omvandlingen av Skånes tillverkningsindustri ser ut mer konkret är en angelägen uppgift att gå vidare med.

En slutsats är att det finns behov av att bättre förstå den pågående strukturomvandlingen, och då inte minst hur samspelet mellan tillverkningsindustrin och tjänstebranscherna ser ut i Skåne. Näringslivets ökade specialisering innebär att företagen i allt högre grad är sammanlänkade i produktionskedjor över branschtillhörighet. En annan slutsats är att stora globala företag har stor betydelse för den regionala ekonomiska utvecklingen. Samtidigt innebär det en viss sårbarhet som blivit tydlig i Skåne när stora högteknologiska företag tagit beslut om utlokalisering och omstrukturering av verksamheten.

Vidare finns det anledning att närmare studera varför tillväxten i näringslivet under senare år drivits mer av ökad sysselsättning och mindre av produktivitet. Detta är ett mönster som syns i alla storstads-län. Under perioden efter finanskrisen har antalet arbetade timmar stått för ett större bidrag än arbetskraftens kvalitet (utbildning och kompetens) och investeringar i ny teknologi. Om detta är uttryck för ett strukturellt brott eller inte är för tidigt att säga.

Bruttoöverskottet i näringslivet har minskat i alla regioner över tid. I Skåne har det skett en viss ökning efter 2011 men bruttoöverskottet är fortfarande lägre i Skåne än i övriga regioner. Om detta resulterat i minskade investeringar i realkapital går inte att svara på då det saknas regional statistik över kapitalinvesteringar. Regional FoU-statistik indikerar dock att det skånska näringslivets investeringar i forskning och utveckling minskade under perioden 2007 till 2015. Under senare år har en viss återhämtning skett. År 2019 låg FoU-investeringarna i Skånes näringsliv på 3,1 procent av förädlingsvärdet.

Den övergripande slutsatsen är att det finns behov av fortsatta insatser för att främja en positiv strukturomvandling. Det är prioriterat att fortsätta med insatser för att främja investeringar i forskning och utveckling, ny teknik och kompetensutveckling i de skånska företagen.

7 Metod

Tillvägagångssätt

Nationalräkenskaperna (NR) samlar in och sammanställer statistik över värdet av företagets produktion. Produktionsvärdet minus insatsförbrukningen bildar förädlingsvärdet. Summan av förädlingsvärdet motsvarar löner, kapitalförslitning och driftöverskott (vinst).

Produktionsvärde

(-) **Insatsförbrukning**

= **Förädlingsvärde till baspris**

(-) **Produktionsskatter**

(+) **Produktionssubventioner**

= **Förädlingsvärde till faktorpris**

Egentlig lön

Arbetsgivares sociala avgifter

Kapitalförslitning

Driftöverskott netto

Summan av alla förädlingsvärden i ett land utgör bruttonationalprodukten (BNP). På motsvarande sätt bildar summan av alla förädlingsvärden i en region bruttoregionalprodukten (BRP).

Förädlingsvärdet mäts i kronor och ören och påverkas därför av den allmänna prisutvecklingen (inflation). När man beräknar BNP/BRP och företagets ekonomiska tillväxt vill man få ett mått fritt från priset effekter. Detta görs genom att dividera förädlingsvärdet med ett prisindex,

en så kallad deflator. Därmed har man ett mått på mängden värde som producerats (volym).

Förädlingsvärdet i fasta priser (volym) = Förädlingsvärde i löpande priser / Deflator

För att beräkna volymutvecklingen i produktionen behöver man i nationalräkenskaperna ta hänsyn till både antalet producerade enheter och deras kvalitet. Om en produkts kvalitet förbättras innebär det att volymen ökar utan att antalet producerade enheter har ökat. Att beräkna dessa kvalitetsförändringar är väldigt komplicerat och studier har visat att det finns både under- och överskattningar i olika prisindex.¹⁷

Deflateringen görs länsvis och med en branschuppdelning på ungefär 50 branscher. Det finns ingen regional prisstatistik utan SCB använder sig av nationella branschspecifika deflaterer. Det innebär att man antar att prisutvecklingen för en viss bransch är densamma över hela landet.¹⁸

Statistikinsamlingen i nationalräkenskaperna görs på företagsnivå. Företag kan ha flera produktionsenheter (arbetsställen) och dessa ligger inte alltid i samma län eller kommun. Det innebär att när de regionala räkenskaperna ska göras måste SCB uppskatta hur mycket av företagets samlade förädlingsvärde som varje region eller kommun bidrar med. I det arbetet används flera olika källor och metoder. Det vanligaste är att SCB för tjänstebranscher

¹⁷ Johansson, P. (2017), Produktivitetens nya geografi

¹⁸ Regionala räkenskaper. Beräkningsmetoder för förädlingsvärden, SCB 2009:2

beräknar förädlingsvärden per region genom att fördela förädlingsvärdet utifrån lönesummor (Top-down-metoden). Lönesummor redovisas för varje arbetsställe och statistiken är en totalundersökning. För varuproducerande branscher beräknas omsättningen per anställd på detaljerad branschnivå. I ett antal beräkningssteg justeras dessa kvoter sedan mot företagets faktiska omsättning (Bottom-up-metoden). Detta ger en realistisk fördelningsnyckel enligt SCB. För några branscher använder sig SCB av en kombination av dessa metoder. Samtliga branschens förädlingsvärden beräknas på kommunnivå.¹⁹

Syftet med dessa beräkningar är att ge en så korrekt bild som möjligt av vilket bidrag ett arbetsställe, en kommun samt en region ger till det samlade förädlingsvärdet. Det är emellertid viktigt att komma ihåg att dessa värden inte nödvändigtvis tillförs det specifika arbetsstället. Hur värdena i praktiken fördelas är något som bestäms inom företagen.

Arbetsproduktivitet beräknas i nationalräkenskaperna som:

Arbetsproduktivitet = Förädlingsvärde i fasta priser / Arbetsinsats

På nationell nivå mäts arbetsinsatsen som antalet arbetade timmar. På regional nivå finns det ingen statistik över arbetade timmar. För att beräkna arbetsproduktivitet på regional nivå så används i stället vanligen antalet sysselsatta personer. Så beräknas till exempel arbetsproduktiviteten i denna rapport. Det är dock viktigt att uppmärksamma att det kan innebära en osäkerhet i redovisade produktivitetsskillnader mellan regioner då dessa skillnader kan beror på skillnader

i arbetade timmar vilket inte fångas i en analys baserad på antal sysselsatta.

Arbetsproduktivitet är dock inte den enda formen av produktivitet. Sedan 2012 publicerar nationalräkenskaperna även statistik över multifaktorproduktivitet. Multifaktorproduktivitet är den del av förädlingsvärdetillväxten som inte kan förklaras av ökade insatser av kapital och arbetskraft. Multifaktorproduktiviteten beräknas som en residual och brukar betraktas som en indikator på hur effektivt produktionsfaktorerna används och den tekniska utvecklingens påverkan på tillväxten.

Multifaktorproduktivitet = Förädlingsvärdet (utveckling) – Kapitaltjänster - Arbetsinsats

Enligt nationalräkenskaperna har multifaktorproduktiviteten under de senaste 20 åren svarat för omkring en tredjedel av förädlingsvärdetillväxten i näringslivet.²⁰ På regional nivå finns det ingen statistik för att beräkna multifaktorproduktiviteten.

Som beskrevs ovan kan förädlingsvärdet delas upp i tre komponenter: löner, kapitalförslitning och driftöverskott (vinster). Det är inte möjligt att i regionalräkenskaperna göra denna uppdelning. Det går dock att beräkna bruttoöverskottet vilket är:

Bruttoöverskott = Förädlingsvärde – Arbetskostnader (egentliga löner och arbetsgivares sociala avgifter)

Bruttoöverskottet kan sägas vara den del av förädlingsvärdet som kan gå till kapitalförslitning och driftöverskott. Det vill säga, bruttoöverskottet är den del som kan användas till

¹⁹ Regionala räkenskaper. Beräkningsmetoder för förädlingsvärden, SCB 2009:2

²⁰ Espinoza, A. (2017), Multifaktorproduktivitet står för en tredjedel av tillväxten, SCB, Sveriges ekonomi, statistiska perspektiv, nummer 1, 2017.

återinvesteringar, nya investeringar och/eller vinster. I nationalräkenskaperna redovisas statistik över olika typer av investeringar i olika branscher. Det finns i nuläget ingen motsvarande statistik i regionalräkenskaperna. SCB publicerar dock regional statistik över FoU-utgifter uppdelat efter sektor. I den här rapporten redovisas regional statistik över näringslivets FoU-utgifter baserat på SCB:s statistik. Statistiken kommer från en urvalsundersökning och innehåller osäkerhet vilket gör att den ska tolkas med viss försiktighet.

Statistiken över BNP och BRP avser hela ekonomin nationellt och regionalt, det vill säga, både näringslivet och offentlig sektor. Värdet av den offentliga sektorns produktion kan inte mätas på samma sätt som värdet av produktionen i näringslivet. Detta eftersom merparten av det som produceras i den offentliga sektorn inte säljs på en marknad och således inte har något marknadspris. Det innebär också att det blir missvisande att beräkna arbetsproduktivitet i offentlig verksamhet på samma sätt som görs för näringslivet.²¹ I den här rapporten analyseras förädlingsvärdetillväxt och produktivitet endast för näringslivet.

För att bestämma branschgruppernas genomsnittliga storlek beräknas först deras andel av näringslivets förädlingsvärde (löpande priser) per år, vartefter ett medelvärde tas över alla år i perioden.

För att beräkna branschgruppernas bidrag till förädlingsvärdestillväxten multipliceras branschgruppernas andel av näringslivets förädlingsvärde (löpande priser) med branschgruppernas årliga tillväxt i förädlingsvärdet (fasta priser). På så sätt sker en viktning av branschgruppernas årliga tillväxt med hänsyn till dess storlek. Därefter tas medelvärdet av bidraget till

förädlingsvärdestillväxten för respektive branschgrupp över hela perioden. Slutligen beräknas varje branschgrupps bidrag till förädlingsvärdestillväxten genom att respektive branschgrupps andel av samtliga branschgruppernas bidrag beräknas. Samma beräkningar görs för produktivitets- och sysselsättningstillväxten.

---

21 Johansson, P. (2017), Produktivitetens nya geografi

8 Referenser

Espinoza, A. (2017), Multifaktorproduktivitet står för en tredjedel av tillväxten, SCB, Sveriges ekonomi, statistiska perspektiv, nummer 1, 2017.

Finansdepartementet (2019), Sveriges ekonomi – utsikter till 2035, bilaga till långtidsutredningen, SOU 2019:61.

Johansson, P. (2017), Produktivitetens nya geografi, Stockholm, Dialogos Förlag.

Konjunkturinstitutet (2015), Lönebildningsrapporten 2015.

Region Skåne (2020), Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt.

SCB (2009), Regionala räkenskaper. Beräkningsmetoder för förädlingsvärden.

9 Appendix: utveckling i branschgrupperna

I följande avsnitt redovisas utvecklingen i Skåne på branschnivå. Redovisningen baseras på specialbeställd statistik från SCB, regionalräkenskaperna för åren 2000-2019. Statistik över förädlingsvärde och medelantalet sysselsatta finns för totalt 50 branscher och sektorer. Av de femtio branscherna är fyra branscher i offentlig sektor. Dessa är inte med i analysen då de är skattefinansierade och förädlingsvärdet i princip utgörs av den samlade lönesumman. Det är därför inte relevant att beräkna tillväxt i förädlingsvärde och arbetsproduktivitet för dessa branscher på samma sätt som görs för branscher i näringslivet. I avsnittet beskrivs ekonomisk utveckling och produktivitet i 46 branscher i näringslivet. Dessa är grupperade i sex branschaggregat.²² Då branschaggregatet Byggindustri endast består av en bransch har vi valt att föra den till avsnittet om Tillverkningsindustrin.

9.1 Produktionstjänster

Branschaggregatet Produktionstjänster består av fem delbranscher.

I *Banker och försäkringsbolag* finns flera storbanker som Handelsbanken, Nordea, Skandinaviska Enskilda Banken och försäkringsbolag som Trygg-Hansa, AAK och Moderna som har verksamhet i Skåne. I branschen *Dataprogrammering och datakonsultverksamhet* finns större företag som Ericsson AB, Capgemini, CGI, Sigma, Tieto Sweden, IBM och Qlik Tech. Branschen *Verksamhet inom juridik, ekonomi, FoU och teknik* är bred och omfattar många underbranscher. Vanligt är att många företags huvudkontor hamnar i den här branschen i statistiken. Det händer också att tillverkande företag klassas till branschen. Exempel på större företag med verksamhet i Skåne är Perstorp AB, E.ON AB, delar av Tetra Pak, Tyréns, Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, Trelleborg AB, Alfa Laval AB etc. Exempel på större företag i branschen *Fastighetsservice, bemanning och företagstjänster* är Samhall, Manpower, ISS Facility Services och Anticimex. I branschen *Fastighetsverksamhet* finns företag som Wihlborgs Fastigheter, S-Kon Fastigheter, Heimstaden, MKB och IKEA Fastigheter.

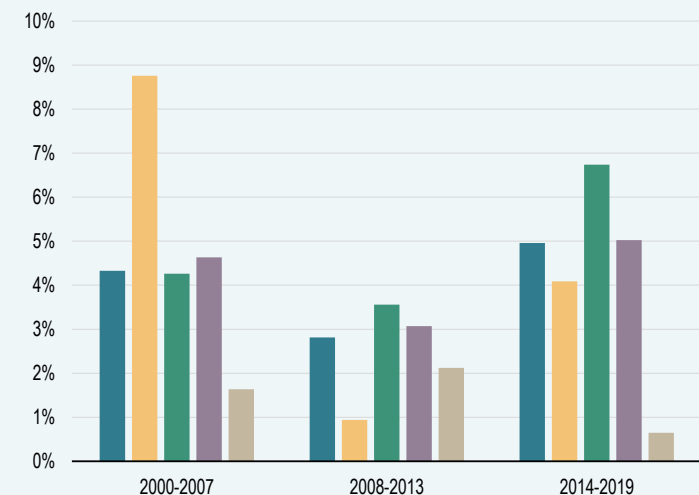
År 2019 utgjorde det samlade förädlingsvärdet i Produktionstjänster drygt 115 miljarder kronor (löpande priser) i Skåne, vilket motsvarar 29 procent av det samlade förädlingsvärdet i Skånes näringsliv. Produktionstjänster har ökat sin andel av det samlade förädlingsvärdet i Skånes näringsliv sedan 2000 då branschaggregatet svarade för 23 procent. År 2019 var det närmare 110 000 personer sysselsatta inom Produktionstjänster vilket är en kraftig ökning jämfört med år 2000 då det var drygt 66 000 sysselsatta i aggregatet.

Under perioden 2000-2007 var den genomsnittliga tillväxten i förädlingsvärdet (fasta priser) 8,8 procent per år i Produktionstjänster i Skåne. Det var en betydligt högre tillväxttakt än i Stockholm (4,3 procent) och Västra Götaland (4,6 procent). I övriga län växte Produktionstjänster med i genomsnitt 1,6 procent per år. Under åren 2008 till 2013, som präglades av finanskris och återhämtning, bromsade den genomsnittliga årliga tillväxten i Skåne in till 0,9 procent. I både Stockholm, Västra Götaland och övriga län var inbromsningen i tillväxten betydligt mindre. I Stockholm var tillväxten 3,6 procent årligen under perioden, i Västra Götaland 3,1 procent och i övriga län 1,2 procent. Under den efterföljande perioden som

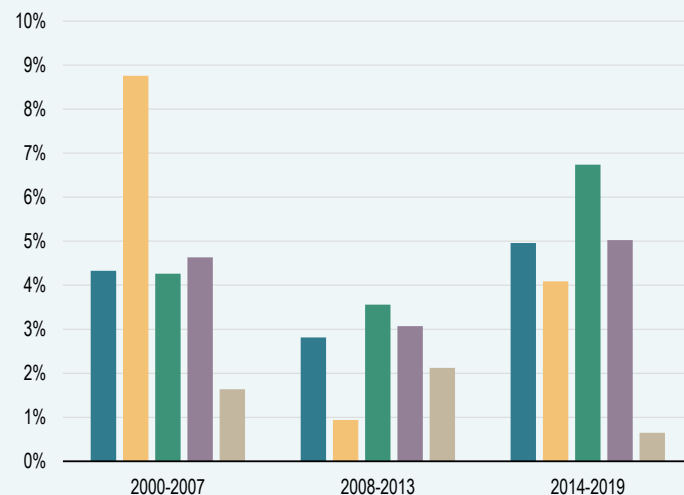
²² I Bilaga 1 redovisas branscherna och till vilket branschaggregat de tillhör.

**Figur 18. Produktionstjänster. Tillväxt i förädlingsvärde, sysselsättning och produktivitet
År 2000-2019, 2015 års priser**

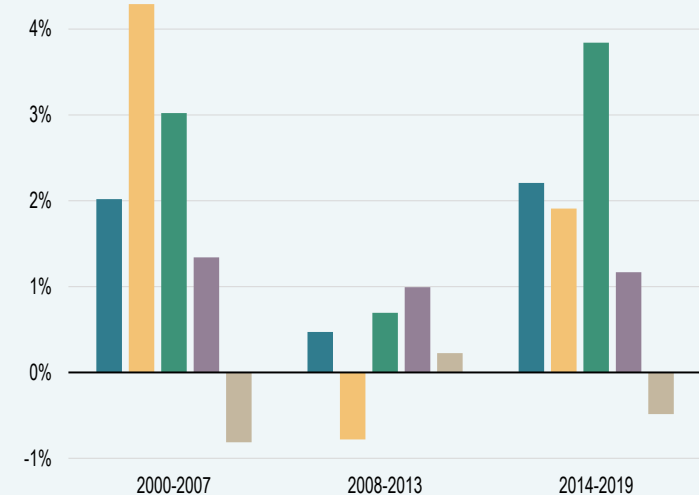
Förädlingsvärde

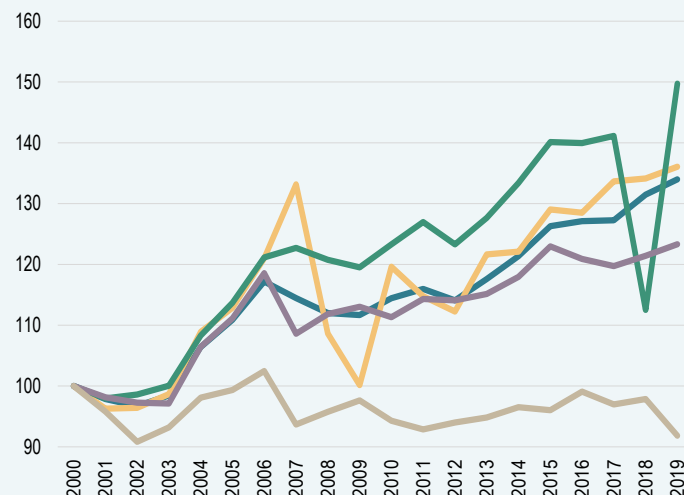
Sysselsättning

Produktivitet

Volymutveckling produktivitet

- Riket
- Skåne län
- Stockholms län
- Västra Götalands län
- Övriga län

det finns statistik för, 2014-2019, har Produktionstjänster i genomsnitt växt med 4,1 procent per år i Skåne. I Stockholm och Västra Götaland har tillväxten varit högre under den här perioden, 6,7 respektive 5 procent. I övriga län har tillväxten legat nära nollnivå på 0,1 procent.

Även tillväxten i sysselsättning och produktivitet var betydligt högre i Skåne än i de andra storstadsregionerna och övriga län under perioden 2000-2007. Både under krisåren, 2008-2013 och den efterföljande perioden 2014-2019 har sysselsättningstillväxten varit lägre i Skåne än i Stockholm och Västra Götaland. Produktivitetstillväxten har under senare år varit lägre i alla län jämfört med perioden 2000-2007, undantaget Stockholm 2014-2019. Skåne var ensam bland storstadslänen att ha negativ produktivitetstillväxt i Produktionstjänster under finanskrisen. Skåne är också det län som har haft svårast att nå liknande eller högre produktivitetstillväxt under åren efter krisen.

Produktivitetsnivån (förädlingsvärdet per sysselsatt) i Produktionstjänster i Skåne låg på drygt 730 000 kronor år 2000. Det var lägre än i både Stockholm (910 000 kronor) och Västra Götaland (830 000 kronor). Sedan dess har förädlingsvärdet per sysselsatt ökat kraftigt i Skåne. Det är samma mönster i Stockholm och Västra Götaland medan de genomsnittliga produktivitetsnivåerna i övriga län har minskat och 2019 är lägre än vad de var i början av 2000-talet. Produktivitetsnivåerna är högst i Stockholm (1,4 miljoner kronor) medan Skåne (996 000 kronor) och Västra Götaland (1 miljon kronor) ligger på samma nivå.

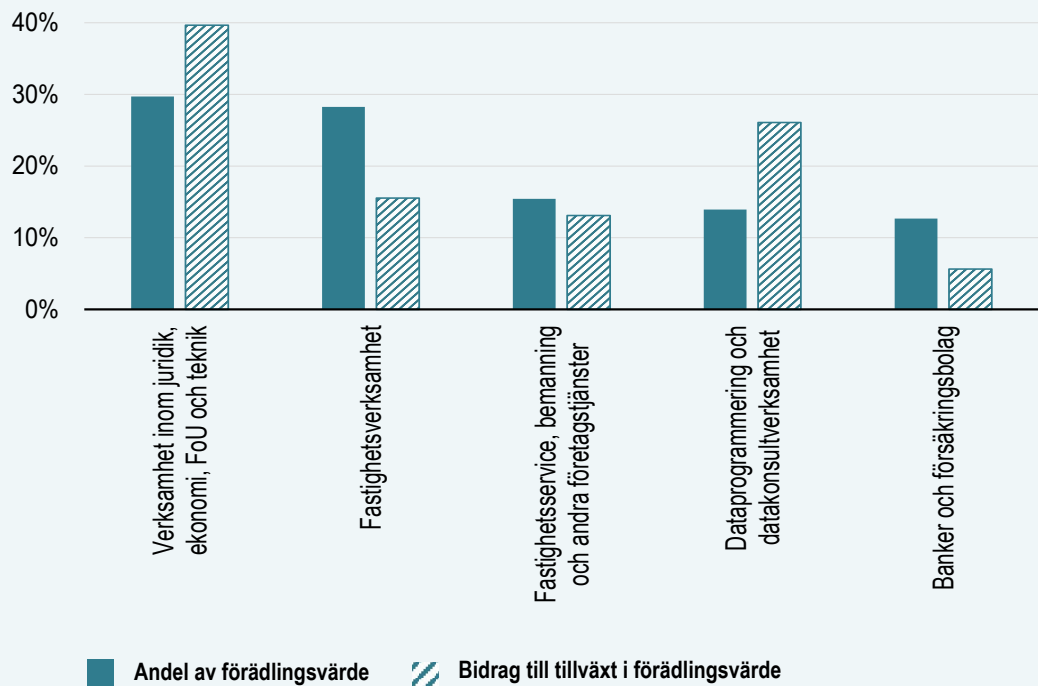
Ser man till hela perioden 2000-2019 är det Verksamhet inom juridik, ekonomi, FoU och teknik, Fastighetsverksamhet och Fastighetsservice, bemanning och andra företagstjänster som är de största branscherna inom Produktionstjänster i Skåne mätt som andel av det samlade förädlingsvärdet i branschaggregatet. I figur 19 framgår det att det är Verksamhet inom juridik, ekonomi, FoU och teknik och Dataprogrammering och datakonsultverksamhet som bidragit mest till förädlingsvärdetillväxten.

Under samma period har sysselsättningen ökat kraftigt i branscherna Verksamhet inom juridik, ekonomi, FoU och teknik, Dataprogrammering och datakonsultverksamhet samt Banker och försäkringsbolag. Som framgår av figur 20 är det främst i dessa tre branscher som produktivitetstillväxten också har skett. Branschen Fastighetsverksamhet har haft en negativ produktivitetstillväxt men positiv sysselsättningsutveckling. Fastighetsservice, bemanning och andra företagstjänster har haft en svag men positiv produktivitetstillväxt och en stark sysselsättningstillväxt.

Jämför vi förädlingsvärdenivån 2007, som var den högsta nivå innan finanskrisen, och 2019 så ökade förädlingsvärdet (fasta priser) i Produktionstjänster med närmare 23 miljarder kronor i Skåne. Mest ökade delbranschen Fastighetsverksamhet följt av Dataprogrammering och datakonsultverksamhet. Svagast utveckling var det i delbranschen Fastighetsservice, bemanning och andra företagstjänster.

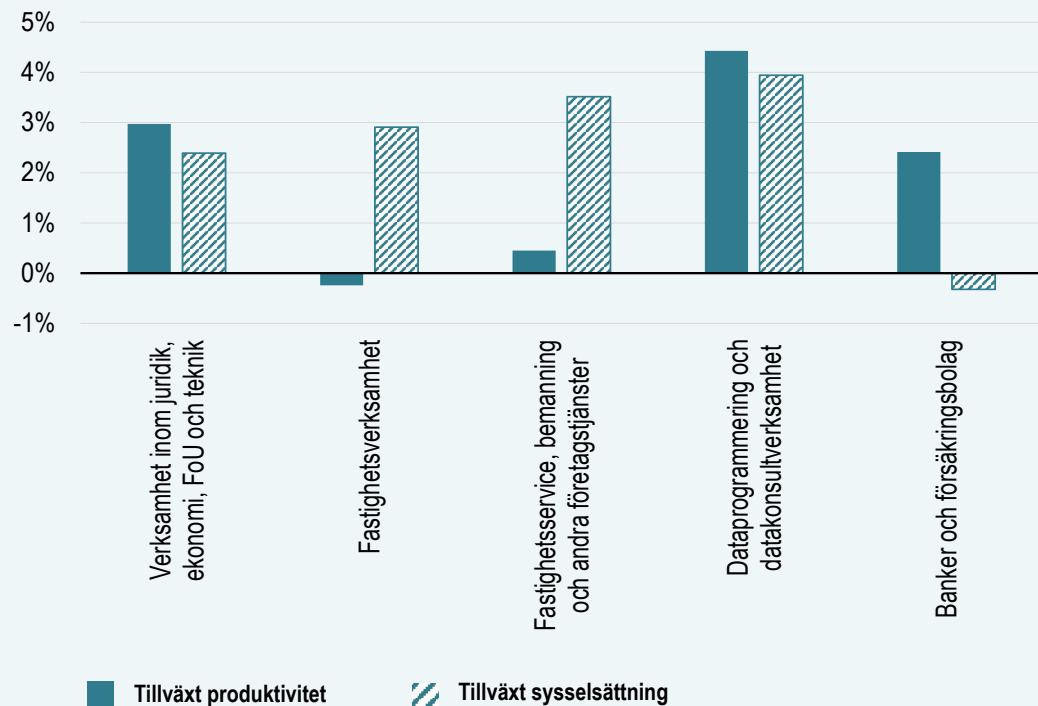
Produktivitetsnivån är mycket hög inom Produktionstjänster. År 2019 var den närmare 996 000 kronor per sysselsatt. Det förklaras av att det är mycket stora förädlingsvärden i branscher som Bank och försäkringsbolag och Fastighetsverksamhet relativt hur många som är sysselsatta i dessa branscher. Mellan 2007 och 2019 ökade produktiviteten med 21 000 kronor per sysselsatt i Produktionstjänster. Störst var ökningen inom Banker och försäkringsbolag och Fastighetsverksamhet. I delbranschen Dataprogrammering och datakonsultverksamhet ökade produktiviteten med 112 000 kronor per sysselsatt under perioden. Delbranscherna

**Figur 19. Branschernas storlek och bidrag till tillväxten i branschgrupperna
År 2000-2019**

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna
 Not: Bidrag beräknas som branschgruppens andel av förädlingsvärdet multiplicerat med tillväxten. Storlek avser genomsnittlig andel av förädlingsvärdet i löpande priser

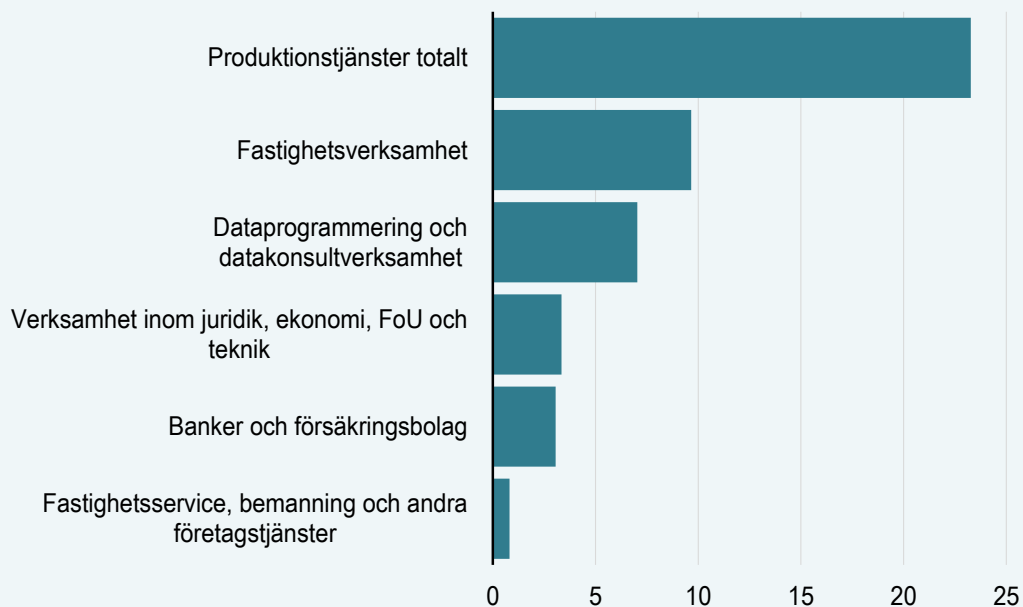
**Figur 20. Årlig genomsnittlig tillväxt i produktivitet och sysselsättning per bransch
År 2000-2019**

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

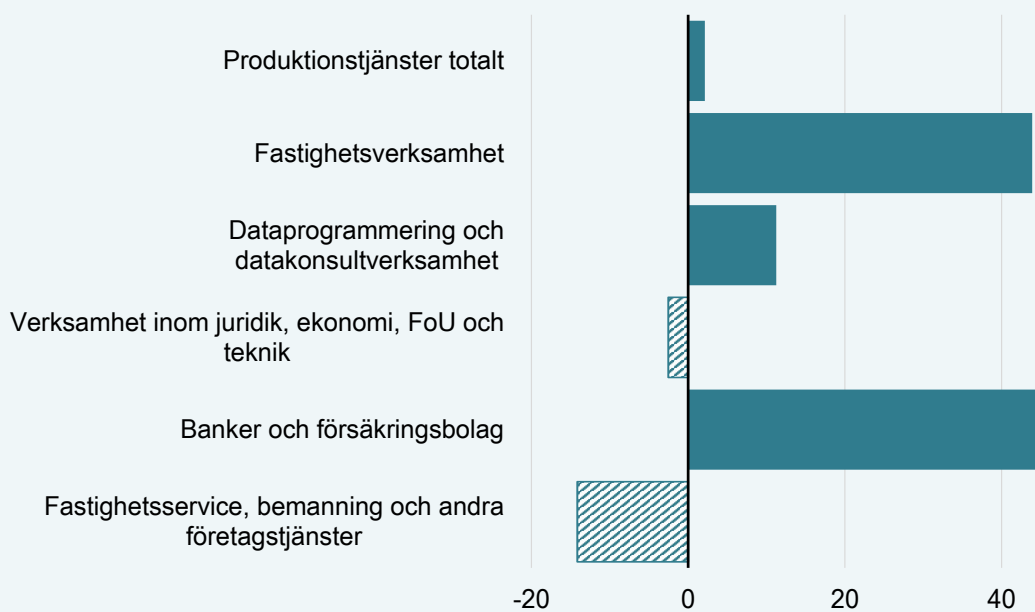

**Figur 21. Tillväxten i förädlingsvärde i produktionstjänster mellan 2007-2019
Mdkr, 2015 års priser**

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Figur 22. Tillväxten i produktivitet i produktionstjänster mellan 2007-2019. 1000-tal kr, 2015 års priser

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Fastighetservice, bemanning och andra företagstjänster och Verksamhet inom juridik, ekonomi, FoU och teknik har tappat i produktivitet under perioden.

Finanskrisen drabbade Produktionstjänster i Skåne hårdare än i Stockholm och Västra Götaland. Det tog branschgruppen i Skåne sex år att komma tillbaka till samma nivå på förädlingsvärdet som det låg på 2007. I Stockholm skedde ingen nedgång i förädlingsvärdenivån alls och i Västra Götaland var den endast marginell. Även i övriga län fortsatte det samlade förädlingsvärdet att stiga även under krisåren.

Det är samma mönster vad gäller produktivitetsnivån (förädlingsvärde per sysselsatt). I Skåne tog det tio år innan produktivitetsnivån var tillbaka på samma nivå som den låg på 2007. I Stockholm tog det tre år och i Västra Götaland fortsatte produktivitetsnivån öka även under krisåren. Samma sak i övriga län.

9.2 Distributionstjänster

Branschaggregatet Distributionstjänster består av nio delbranscher.

I *Detaljhandel* finns flera större varukedjor som IKEA, H&M, WILLY:S och Apotek Hjärtat. I branschen *Handel med motorfordon* finns Bil Månsson i Skåne, Förenade Bil, Scania och Hedin. I Branschen *Landstransportföretag och rörtransportföretag* hamnar företag inom publika transporter och bussbolag som Nobina, Arriva och Bergkvarabuss, men också delar av Pågen. Exempel på större företag i branschen *Magasinering och stödtjänster till transport* är Copenhagen Malmö Port som driver hamnarna i Köpenhamn och Malmö och Helsingborgs Hamn samt DHL Freight och Schenker. I branschen *Parti- och provisionshandel* hittar vi företag som Axis, delar av Tetra Pak, Bergendahl, Findus och ASSA ABLOY. I branschen *Post- och kurirverksamhet* är PostNord överlägset störst, i samma bransch finns exempelvis också Nim Distribution och CityMail. I branschen *Rederier* finns FORSEA Helsingborg som kör färjestreckningen Helsingborg-Helsingör samt Finnlines och TT-Line. I *Telekommunikation* hittar vi de stora telekombolagen som TeliaSonera, Tele2 och Telenor.

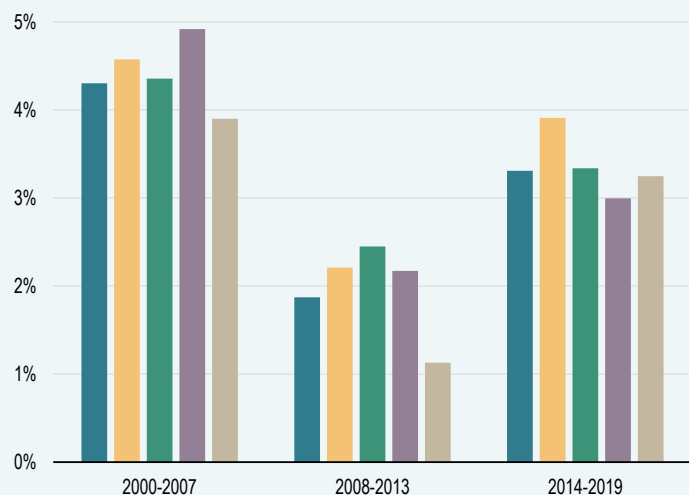
År 2019 uppgick det samlade förädlingsvärdet i Distributionstjänster i Skåne till knappt 97 miljarder kronor (löpande priser). Det motsvarar cirka 25 procent av det samlade förädlingsvärdet i Skånes näringsliv. Jämfört med 2000 har Distributionstjänster ökat sin andel av näringslivets samlade förädlingsvärde marginellt från 24 procent. År 2019 var det drygt 115 600 personer sysselsatta inom Distributionstjänster vilket är en ökning jämfört med år 2000 då det var omkring 100 000 sysselsatta i aggregatet.

Mellan åren 2000 och 2007 var den genomsnittliga tillväxten i förädlingsvärdet (fasta priser) för Distributionstjänster 4,6 procent per år i Skåne. Tillväxttakten i de övriga storstadslänen låg för perioden på snarlika nivåer med Stockholm strax under (4,4 procent) och Västra Götaland strax över (4,9 procent) Skånes tillväxttakt. I övriga län var tillväxttakten något lägre (3,9 procent). I Skåne drabbades Distributionstjänster, med undantag för Hushålls- och välfärdstjänster, i lägre utsträckning av nedgången under finanskrisen än de andra branschaggregaten. Under åren 2008-2013 hade Distributionstjänster i Skåne en positiv tillväxt på 2,2 procent per år, och behöll därmed motsvarande tillväxttakt som de andra två storstadsregionerna under krisåren. Stockholm hade högst tillväxttakt av de tre regionerna (2,5 procent) och Västra Götaland låg på samma nivå som Skåne (2,2 procent). Övriga län hade en genomsnittlig tillväxt om 1,1 procent under dessa år. Åren efter finanskrisen och framåt har tillväxten för Distributionstjänster i genomsnitt varit starkare i Skåne jämfört med de andra två storstadslänen och övriga län. Mellan 2014-2019 var tillväxten per år 4 procent. Motsvarande siffra för Stockholm och Västra Götaland var 3,3 procent respektive 3 procent. I övriga län var den genomsnittliga tillväxttakten i förädlingsvärde 3,3 procent.

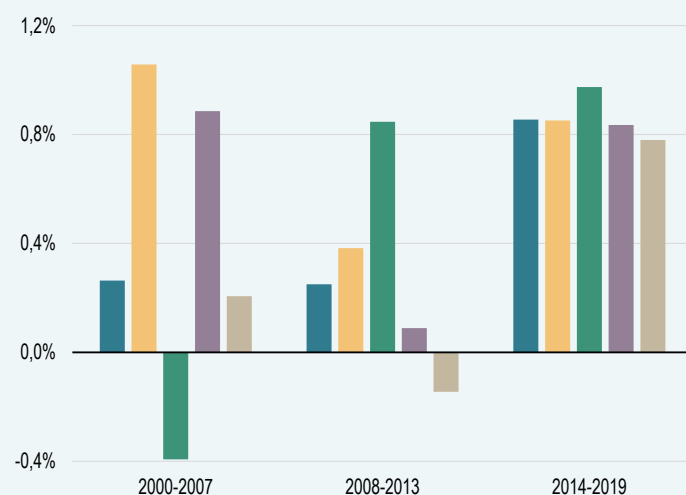
Tillväxten i sysselsättning var högre i Skåne än i de andra storstadslänen och övriga län under perioden 2000-2007. Under krisåren 2008-2013 sjönk tillväxten för Skåne, men det var enbart Stockholm som hade en högre genomsnittlig tillväxttakt. Under de efterföljande åren var sysselsättningsstillväxten mer jämn över regionerna och låg på ungefär 1 procent. Produktivitetstillväxten i Distributionstjänster i Skåne var innan finanskrisen lägre än den var i de andra storstadslänen och övriga län. Tillväxten i produktivitet minskade dock i lägre utsträckning under krisåren och under perioden 2008-2013 var det enbart Västra Götaland som hade en högre tillväxttakt (2,1 procent) än Skåne (1,8 procent). Under den efterföljande perioden har tillväxten i produktivitet för Distributionstjänster varit högre i Skåne (3,1 procent) än för både Stockholm (2,3 procent), Västra Götaland (2,2 procent) samt övriga län (2,5 procent).

**Figur 23. Distributionstjänster. Tillväxt i förädlingsvärde, sysselsättning och produktivitet
År 2000-2019, 2015 års priser**

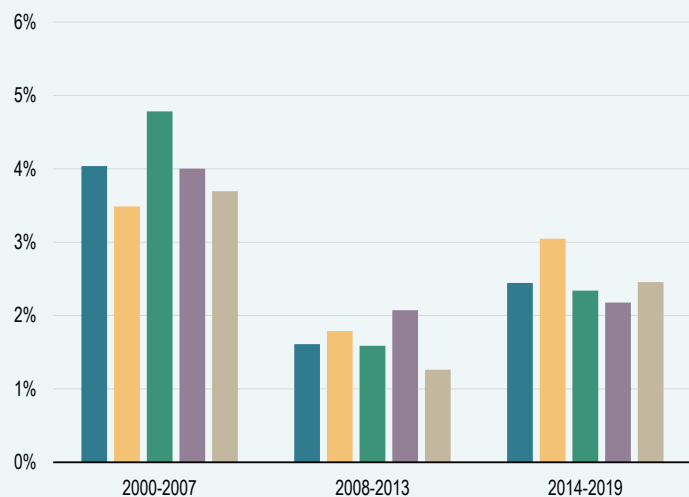
Förädlingsvärde

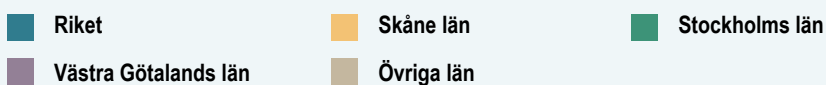
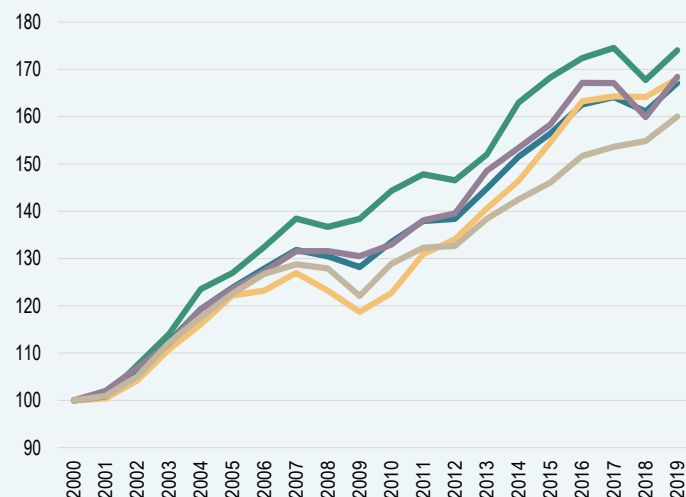
Sysselsättning

Produktivitet

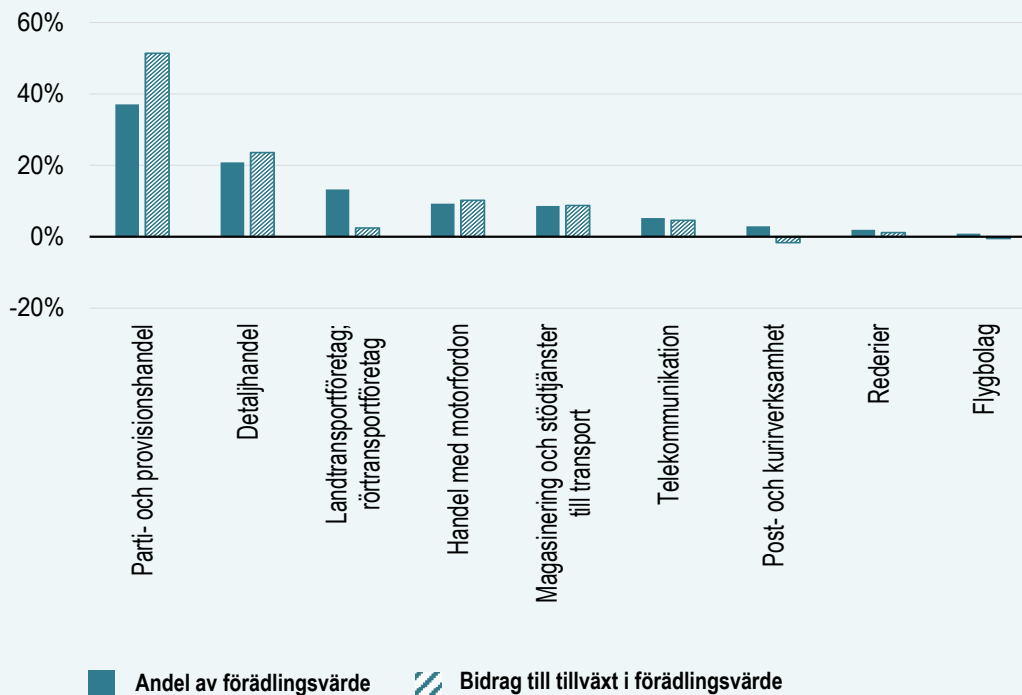

Volymutveckling produktivitet

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

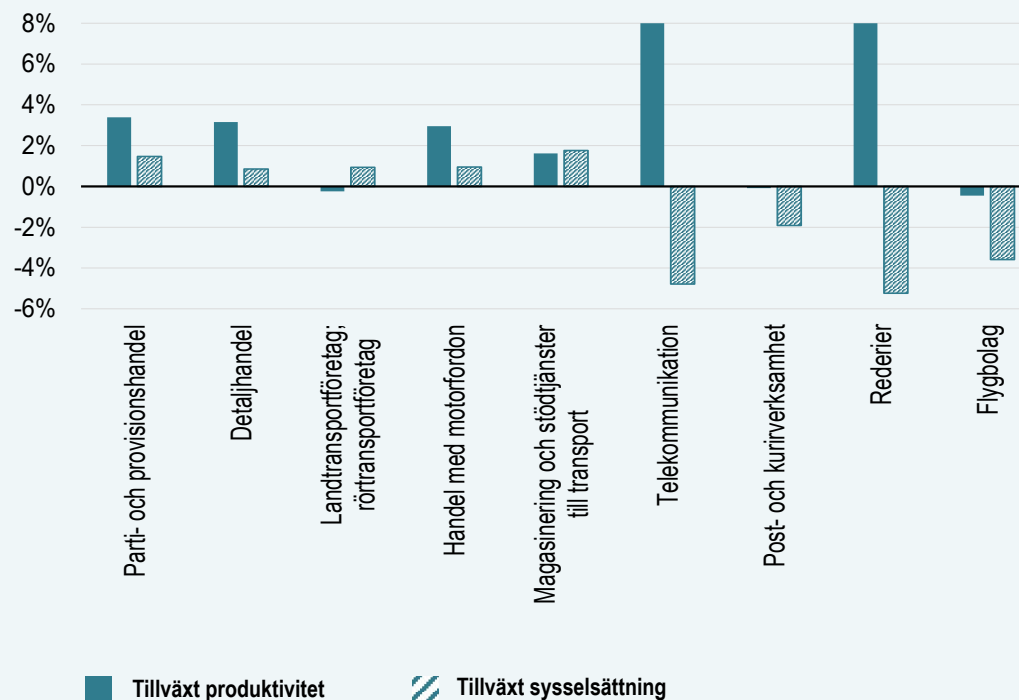
Figur 24. Branschernas storlek och bidrag till tillväxten i branschgrupperna. År 2000-2019

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

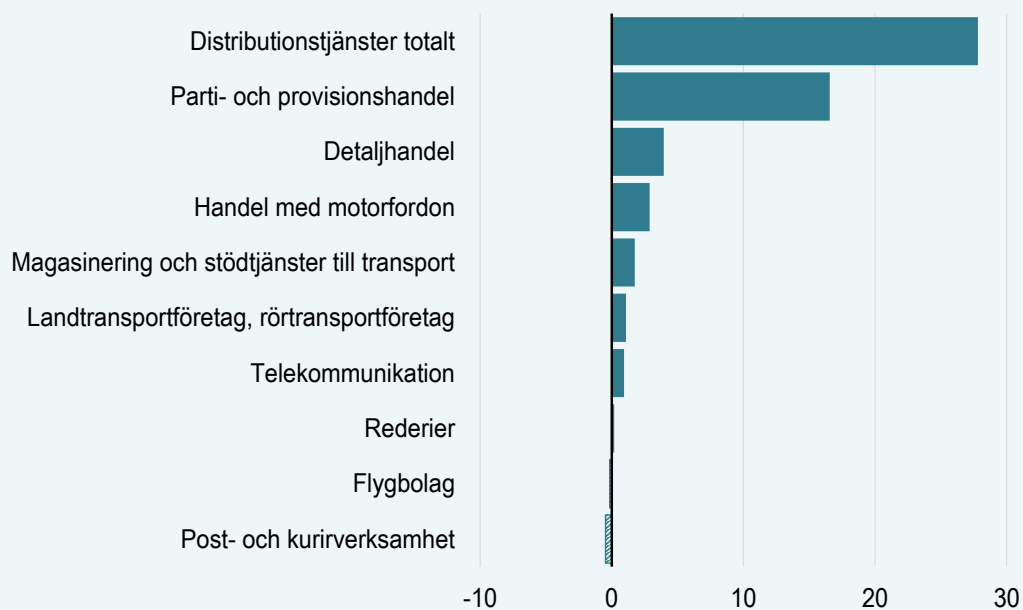
Not: Bidrag beräknas som branschgruppens andel av förädlingsvärdet multiplicerat med tillväxten. Storlek avser genomsnittlig andel av förädlingsvärdet i löpande priser

Figur 25. Årlig genomsnittlig tillväxt i produktivitet och sysselsättning per bransch År 2000-2019

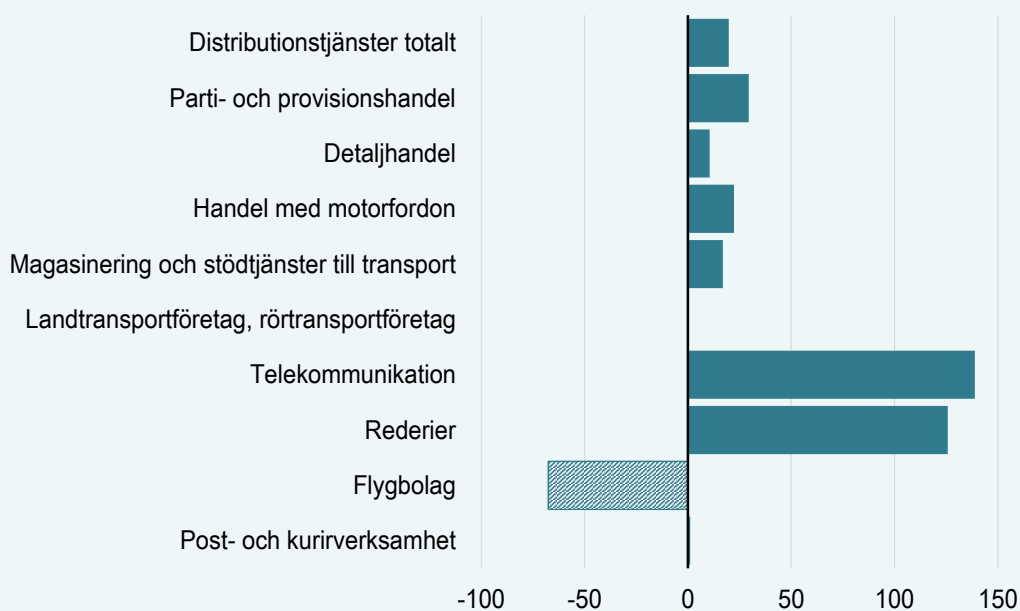
Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Figur 26. Tillväxten i förädlingsvärde i Distributionstjänster mellan 2007 och 2019. Mdkr, 2015 års priser

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Figur 27. Tillväxten i produktivitet i Distributionstjänster mellan 2007-2019. 1000-tal kr, 2015 års priser

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Produktivitetsnivån (förädlingsvärdet per sysselsatt) i Distributionstjänster i Skåne låg på 480 000 kronor år 2000. Det var lägre än i både Stockholm (530 000 kronor) och Västra Götaland (490 000 kronor). Sedan dess har förädlingsvärdet per sysselsatt ökat kraftigt i Skåne. Det är samma mönster i Stockholm, Västra Götaland och övriga län. Produktivitetsnivåerna är högst i Stockholms (920 000 kronor) men Västra Götaland (820 000 kronor) och Skåne (810 000 kronor) ligger på samma nivå.

Ser man till hela perioden 2000-2019 så är det parti- och provisionshandel, detaljhandel och land- och rörtransportföretag som är de största branscherna inom Distributionstjänster i Skåne mätt som andel av det samlade förädlingsvärdet. Av figur 24 framgår det också att det främst är parti- och provisionshandel och detaljhandel som bidragit positivt till förädlingsvärdetillväxten.

Under hela perioden 2000 till 2019 har sysselsättningen minskat i fyra av de nio branscherna inom Distributionstjänster. Branscherna med minskad tillväxt har också minskat mer än vad de som haft en positiv tillväxt i sysselsättningen har ökat. Telekommunikation och rederier är två branscher som har haft negativ sysselsättning och positiv produktivitetstillväxt, det är också de två branscher som haft störst tillväxt i produktivitet inom Distributionstjänster. För post- och kurirverksamhet samt flygbolag har däremot den lägre sysselsättningen inte lett till ökad produktivitet. Av figur 25 framgår det att land- och rörtransportföretag är den enda branschen som haft negativ produktivitetstillväxt och positiv sysselsättningstillväxt.

Mellan 2007 och 2019 har det samlade förädlingsvärdet för Distributionstjänster ökat med nästan 28 miljarder kronor (fasta priser). Endast två branscher, flygbolag samt post- och kurirverksamhet, har haft en negativ tillväxt i förädlingsvärde under perioden. Den bransch som ökat överlägset mest är parti- och provisionshandel.

År 2007 var den genomsnittliga produktivitetsnivån (förädlingsvärde per sysselsatt) i skånska Distributionstjänster drygt 610 000 kronor. År 2019 hade nivån ökat till 808 000 kronor. Mellan 2007 och 2019 ökade produktiviteten med 198 000 kronor per sysselsatt. Som framgår av figur 27 är det framför allt branscherna telekommunikation och rederier som har drivit produktivitetstillväxten och flygbolag som hållit tillbaka den.

Det går att konstatera att Distributionstjänster i Skåne inte drabbades allt för hårt av inbromsningen i ekonomin under perioden 2008-2013 och att återhämtningen under efterföljande år varit stark relativt Stockholm och Västra Götaland. I Skåne tog det fyra år innan förädlingsvärdet var tillbaka på samma nivå som 2007. I Stockholm tog det två år och i Västra Götaland tog det tre år. Både i termer av förädlingsvärde och produktivitet har flertalet branscher i Distributionstjänster vuxit under perioden efter finanskrisen. Under perioden 2014-2019 har Distributionstjänster i Skåne haft en betydligt högre tillväxt både i termer av förädlingsvärde, produktivitet och sysselsättning.

9.3 Tillverkningsindustri

Utvecklingen i tillverkningsindustrin i Skåne redovisas här för 18 branscher inklusive byggindustrin. Vi har valt att redovisa byggindustrin tillsammans med tillverkningsindustrin i detta avsnitt.

Exempel på stora företag inom tillverkningsindustrin är Alfa Laval och Tetra Pak (Maskinindustri), McNeil AB och Polypeptide Laboratories (Sweden) AB (Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel), AKZO Nobel Industrial Coatings Aktiebolag, Kemira AB och Perstorp AB (Kemisk industri), Höganäs Sweden AB och Lindab AB (Stål- och metallverk), Pågen AB, Nestlé AB och The Absolut Company Aktiebolag (Livsmedels- och dryckesindustri), Trelleborg AB, Trioplast AB och Flextrust AB (Gummi- och plastindustri), Qlick Tech (Förlag och grafisk industri), Skanska, Peab och JM (Byggindustri).

År 2019 utgjorde det samlade förädlingsvärdet i tillverknings- och byggindustrin närmare 107 miljarder kronor (löpande priser) i Skåne, varav byggindustrin svarade för 35 procent. Sammantaget svarade bygg- och tillverkningsindustrin för närmare 28 procent av det samlade förädlingsvärdet i Skånes näringsliv. Tillverknings- och byggindustrin har dock minskat sin andel av näringslivets samlade förädlingsvärde sedan 2000 då dessa branscher svarade för drygt 37 procent. År 2019 var det närmare 115 000 sysselsatta i tillverknings- och byggindustrin, varav 49 000 i byggindustrin. Inom tillverkningsindustrin har sysselsättningen minskat från 83 000 till 65 000 medan sysselsättningen inom byggindustrin ökat med 12 000 personer.

Under perioden 2000-2007 var den genomsnittliga tillväxten i förädlingsvärdet (fasta priser) 3,2 procent per år i tillverknings- och byggindustrin i Skåne. Det var en betydligt lägre tillväxttakt än i Stockholm (6,2 procent) och Västra Götaland (4,8 procent). I övriga län var tillväxttakten i genomsnitt 3 procent per år. Under åren 2008-2013 slog krisen mycket hårt mot tillverknings- och byggindustrin i Skåne, i genomsnitt backade tillväxten med 3,5 procent per år. Också Västra Götaland hade under perioden en negativ tillväxttakt på 0,1 procent medan tillverknings- och byggindustrin i Stockholm hade en positiv tillväxttakt på 1,4 procent. Under den efterföljande perioden som det finns statistik för, 2014-2019, var tillväxttakten 2,5 procent per år i Skåne. I Stockholm och Västra Götaland har tillväxten varit 2 respektive 3,1 procent. I övriga län var den genomsnittliga tillväxten 2 procent.

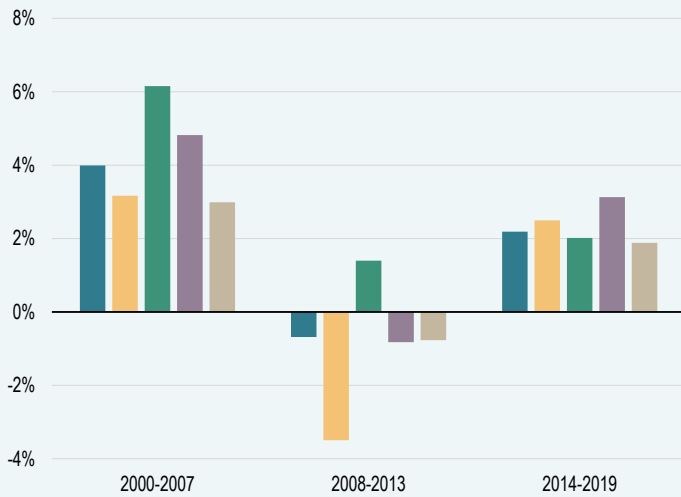
Även tillväxten i sysselsättning och produktivitet backade drastiskt för Skåne under krisperioden. Enbart Skåne av de tre storstadslänen och övriga län hade en positiv sysselsättningstillväxt under perioden 2000-2007. Under krisåren 2008-2014 minskade sysselsättningen i alla län med undantag för Stockholm. Efter krisen har sysselsättningstillväxten återhämtat sig och enbart Stockholm ligger på en högre nivå än Skåne. Åren innan finanskrisen hade Skåne den lägsta genomsnittliga produktivitetstillväxten av storstadsregionerna samt övriga län. Samma mönster syntes under finanskrisen då Skånes produktivitetstillväxt var negativ. Produktivitetstillväxten har under senare år varit lägre i alla regioner jämfört med perioden 2000-2007. I Skåne, Västra Götaland och övriga län har produktivitetstillväxten dock varit högre än i Stockholm.

Produktivitetsnivån (förädlingsvärdet per sysselsatt) i Tillverknings- och Byggindustrin i Skåne låg på knappt 750 000 kronor år 2000. På samma nivå låg Stockholm medan Västra Götaland låg något lägre (720 000 kronor). Sedan dess har förädlingsvärdet per sysselsatt ökat kraftigt i Skåne. Det är samma mönster i Stockholm, Västra Götaland och övriga län. Produktivitetsnivåerna är högst i Stockholm (1,2 miljoner kronor) medan Västra Götaland och Skåne ligger lägre (1,1 miljoner kronor respektive 880 000 kronor).

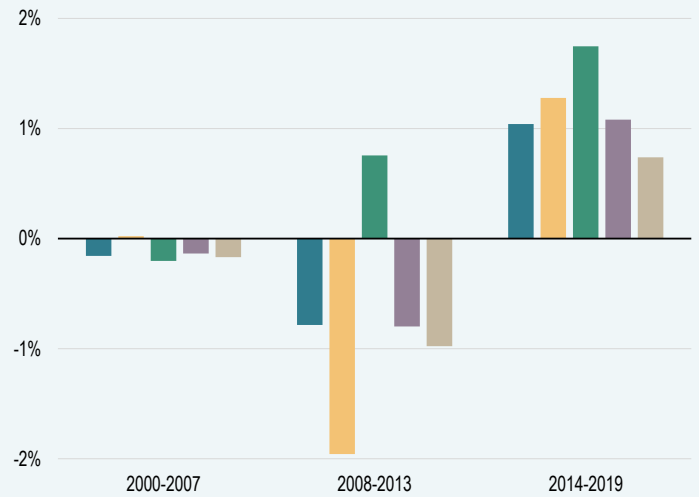

Figur 28. Tillverkningsindustri. Tillväxt i förädlingsvärde, sysselsättning och produktivitet
År 2000-2019, 2015 års priser

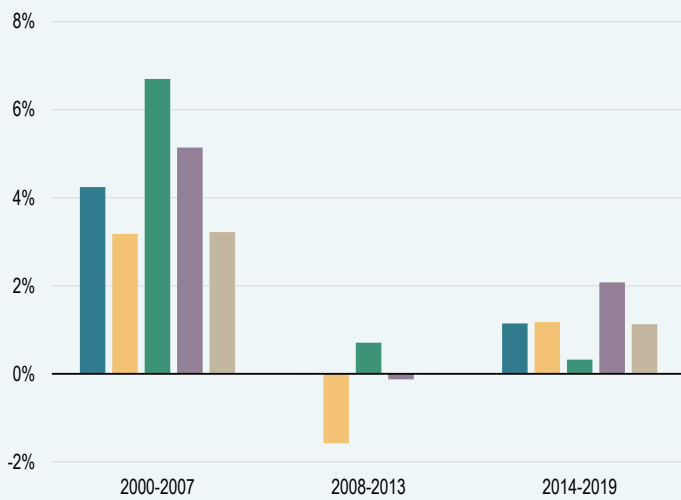
Förädlingsvärde

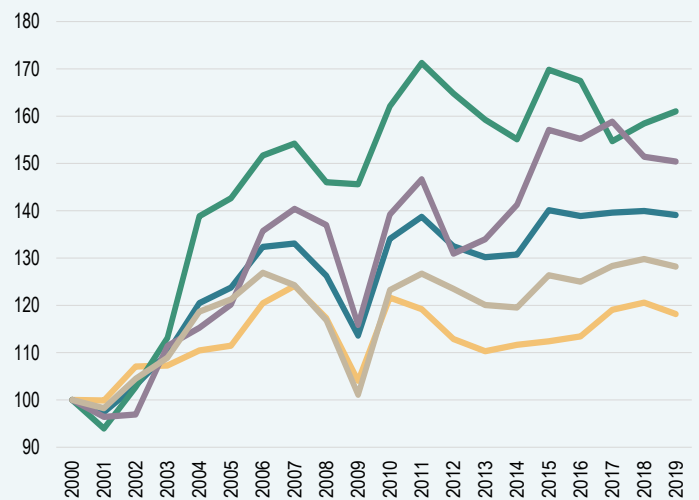
Sysselsättning

Produktivitet

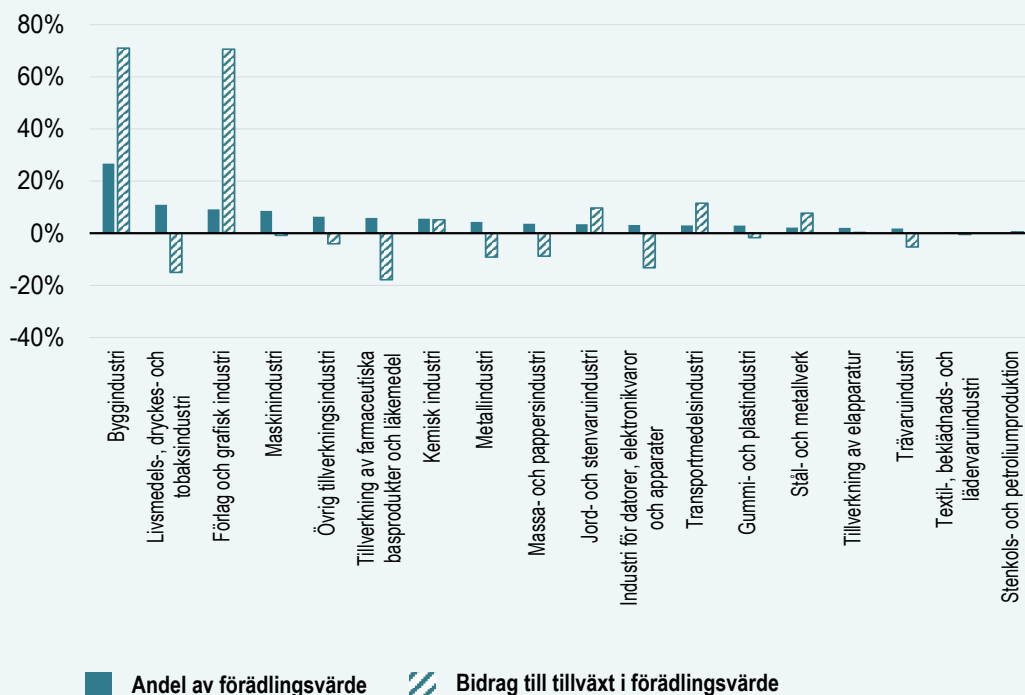
Volymutveckling produktivitet

- Riket
- Skåne län
- Stockholms län
- Västra Götalands län
- Övriga län

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

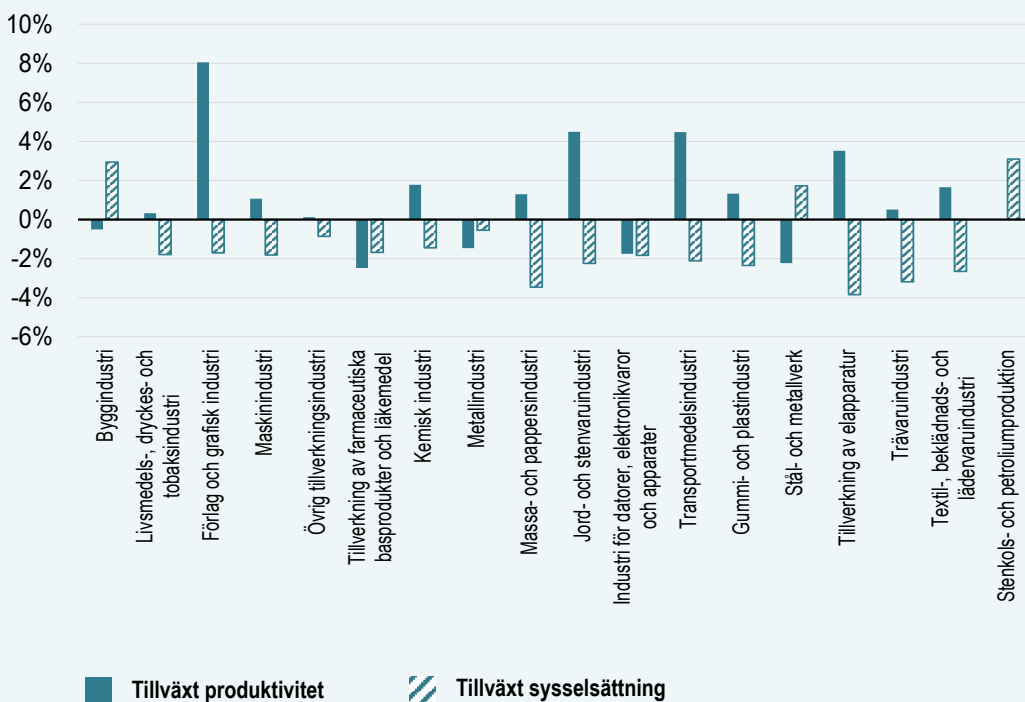
Figur 29. Branschernas storlek och bidrag till tillväxten i branschgrupperna. År 2000-2019

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

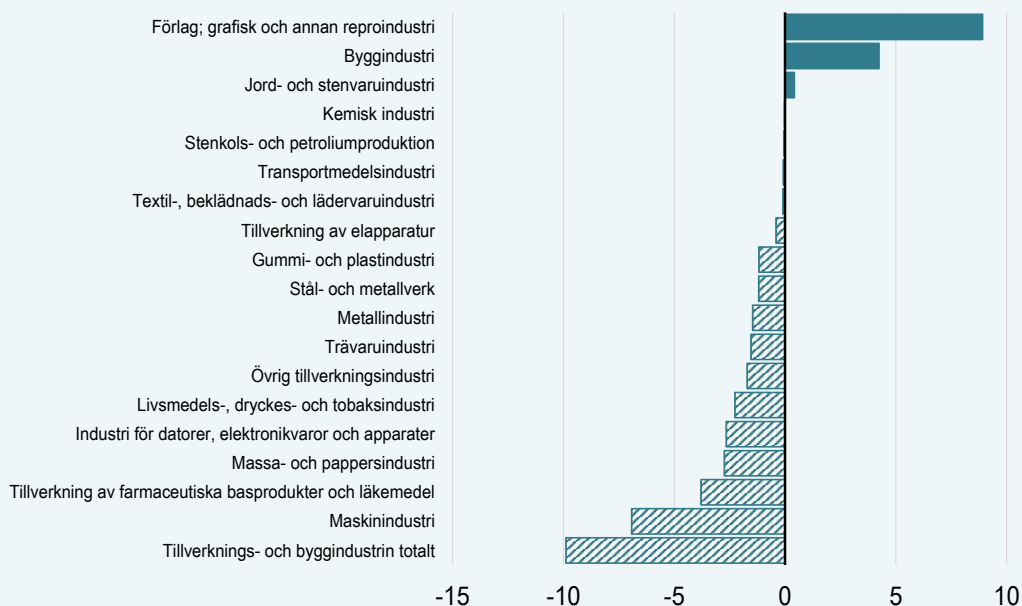
Not: Bidrag beräknas som branschgruppens andel av förädlingsvärdet multiplicerat med tillväxten. Storlek avser genomsnittlig andel av förädlingsvärdet i löpande priser

Figur 30. Årlig genomsnittlig tillväxt i produktivitet och sysselsättning per bransch. År 2000-2019

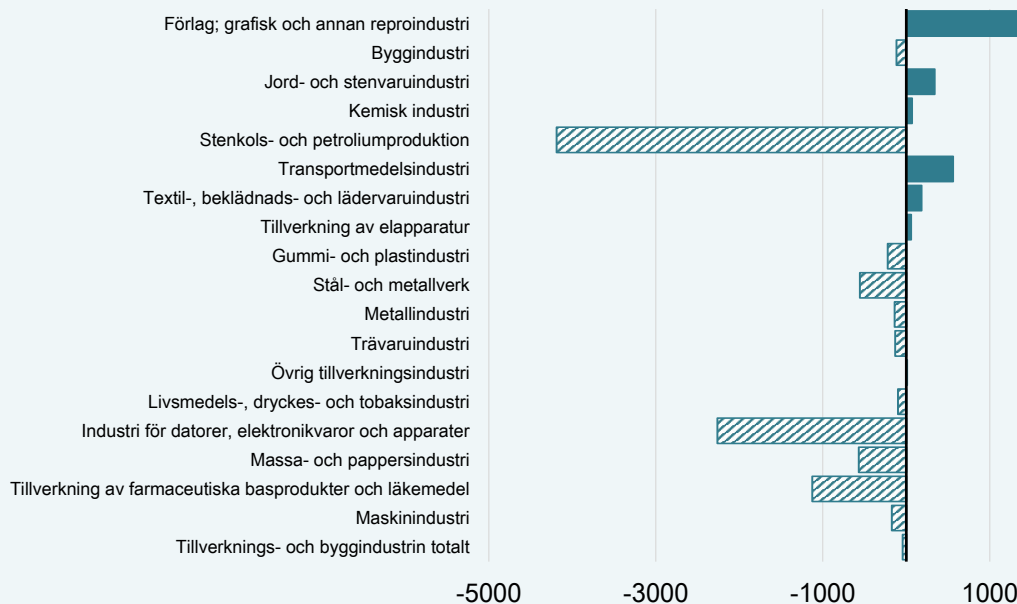
Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Figur 31. Tillväxten i förädlingsvärde i tillverkningsindustri mellan 2007-2019. Mdkr, 2015 års priser

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Figur 32. Tillväxten i produktivitet i tillverkningsindustri mellan 2007-2019. 1000-tal kr, 2015 års priser

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Ser man till hela perioden 2000-2019 så är det byggindustrin, livsmedelsindustrin, förlag och grafisk industri samt maskinindustri som är de största branscherna inom tillverkningsindustrin i Skåne mätt som andel av det samlade förädlingsvärdet. Av figur 29 framgår det också att det främst är byggindustrin och förlag och grafisk industri som bidragit positivt till förädlingsvärdetillväxten.

Under hela perioden 2000 till 2019 har sysselsättningen minskat i alla industribranscher med undantag för byggindustrin och stål och metallverk. Detta har dock inte i alla branscher resulterat i en ökad produktivitet. Som framgår av figur 30 har produktivitetstillväxten varit positiv i branscher som förlag och grafisk industri, jord- och stenvaruindustri, transportmedelsindustri, tillverkning av elapparatur, maskinindustri och kemisk industri. Branscher som byggindustri och tillverkning av läkemedel har däremot tappat i produktivitet.

År 2007 låg både förädlingsvärdet och produktiviteten på sina högsta nivåer i tillverkningsindustrin i Skåne. Studerar vi utvecklingen under den efterföljande perioden blir det tydligt hur hårt tillverkningsindustrin i Skåne drabbats. Mellan 2007 och 2019 har det samlade förädlingsvärdet i tillverkningsindustrin minskat med närmare tio miljarder kronor (fasta priser). Endast tre branscher – Förlag och grafisk tillverkning, byggindustri och jord- och stenvaruindustri – har haft en positiv tillväxt i förädlingsvärde under perioden. De branscher som minskat mest är maskinindustri, tillverkning av läkemedel samt massa- och pappersindustri. Men även industrin för datortillverkning och livsmedelsindustri har minskat sitt förädlingsvärde jämfört med nivån 2007.

År 2007 var den genomsnittliga produktivetsnivån (förädlingsvärde per sysselsatt) i skånsk tillverkningsindustri 925 000 kronor. År 2019 hade nivån minskat till 880 000 kronor. Som framgår av figur 32 har flertalet industribranscher haft en försämrad produktivitet om man jämför nivån 2019 med nivån 2007. Det gäller branscher som industri för tillverkning av datorer, tillverkning av läkemedel och maskinindustri. Även byggindustrin, som har haft en positiv tillväxt mätt i förädlingsvärde under perioden, hade en negativ tillväxt i produktivitet.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att finanskrisen drabbade Tillverknings- och Byggindustrin i Skåne mycket hårt och betydligt hårdare än i Stockholm och Västra Götaland. Branschgruppen har fram tills 2019 fortfarande inte nått upp till samma nivå på vilken förädlingsvärdet låg 2007. I Stockholm tog det tre år och i Västra Götaland tog det fyra år. Samma mönster syns för produktivetsnivån (förädlingsvärde per sysselsatt). I Skåne har den produktivetsnivån som uppmättes 2007 inte uppnåtts igen. Medan det i Stockholm och Västra Götaland tog det tre år. Samma sak gäller för övriga län.

9.4 Hushålls- och välfärdstjänster

Branschaggregatet *Hushålls- och välfärdstjänster* består av sju delbranscher.

I *Hotell- och restaurang* finns större kedjor som har verksamhet i Skåne, exempelvis Scandic Hotels, Max Burgers och Espresso House. I branschen *Hälsa- och sjukvård i privat drift* finns bolag som Praktikertjänst, Folk tandvården och Förenade Care. Malmö Opera och Musikteater och Casino Cosmopol är exempel på företag som återfinns i branschen *Kultur, nöje och fritid*, i samma bransch finns också gymmet Fitness 24Seven. I branschen *Utbildning i privat drift* hittar vi större friskolekoncerner som Internationella Engelska Skolan och Kunskapsskolan.

Det samlade förädlingsvärdet i Hushålls- och välfärdstjänster uppgick 2019 till dryga 36 miljarder (löpande priser) i Skåne, vilket motsvarar drygt 9 procent av förädlingsvärdet i Skånes samlade privata näringsliv. Andelen låg på samma nivå 2000. 2019 var det drygt 76 000 personer sysselsatta inom Hushålls- och välfärdstjänster, vilket är en ökning jämfört med år 2000 då det var det knappt 43 000 sysselsatta i branschaggregatet.

Under perioden 2000-2007 var den årliga tillväxten i förädlingsvärdet (fasta priser) i Hushålls- och välfärdstjänster i Skåne i genomsnitt 1,2 procent. Det var en lägre tillväxttakt än i Stockholm (2,5 procent), Västra Götaland (3,2 procent) och övriga län (4,1 procent). Mellan åren 2008 och 2013 ökade tillväxttakten i Skåne till 3,5 procent per år, medan Stockholm och Västra Götalands tillväxt backade till 2,4 procent respektive 2,2 procent per år. Övriga län backade till en genomsnittlig årlig tillväxttakt på 2,7 procent. Under efterkrisperioden 2014-2019 bromsade Skånes tillväxttakt in till 2,7 procent per år. Också tillväxten i Stockholm och Västra Götaland ökade marginellt (2,5 procent respektive 1,7 procent). I övriga län var den genomsnittliga tillväxten 1,1 procent. Skåne var alltså den enda regionen med en högre tillväxttakt perioden efter finanskrisen än innan.

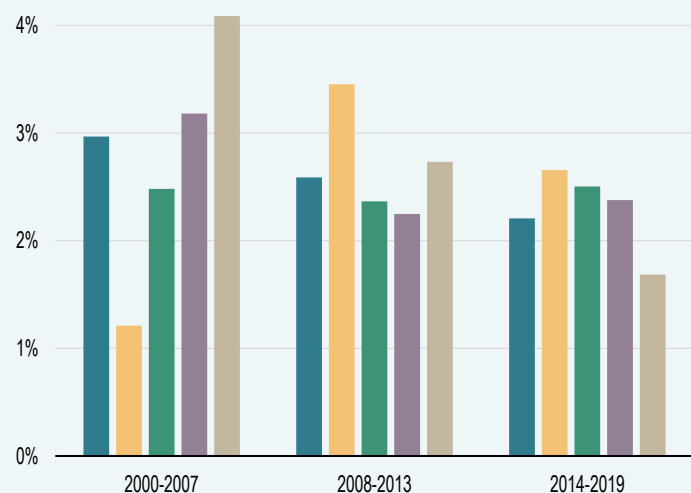
Även tillväxten i sysselsättning var under krisåren 2008-2013 och perioden efter, 2014-2019, högre i Skåne än för de två andra storstadsregionerna och övriga län. Vad gäller produktivitet är Skåne den enda av de tre storstadslänen som har haft en negativ genomsnittlig tillväxt i branschgruppen under samtliga tre tidsperioder.

Produktivitetsnivån (förädlingsvärdet per sysselsatt) i Hushålls- och välfärdstjänster i Skåne låg på knappt 490 000 kronor år 2000. Det är lägre än både Stockholm (590 000 kronor) och Västra Götaland (520 000 kronor). Sedan dess har förädlingsvärdet per sysselsatt minskat i Skåne. Det är samma mönster i Stockholm och Västra Götaland, medan de genomsnittliga produktivitetsnivåerna i övriga län har legat stabilt mellan 2000 och 2019. År 2019 var produktivitetsnivåerna i Skåne (420 000 kronor) lägst av storstadslänen (Stockholm 540 000 kronor och Västra Götaland 470 000 kronor).

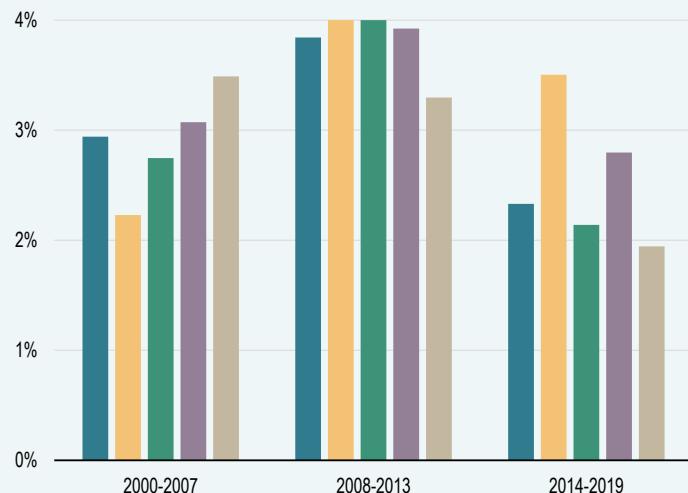
Ser man till hela perioden 2000-2019 så är det hälso- och sjukvård i privat sektor samt hotell- och restaurang som är de största branscherna inom Hushålls- och välfärdstjänster i Skåne, mätt som andel av det samlade förädlingsvärdet inom branschaggregatet. Av figur 33 framgår det också att det främst är utbildning i den privata sektorn samt hotell- och restaurang som bidragit positivt till tillväxten i förädlingsvärdet.

**Figur 33. Hushålls- och välfärdstjänster. Tillväxt i förädlingsvärde, sysselsättning och produktivitet
År 2000-2019, 2015 års priser**

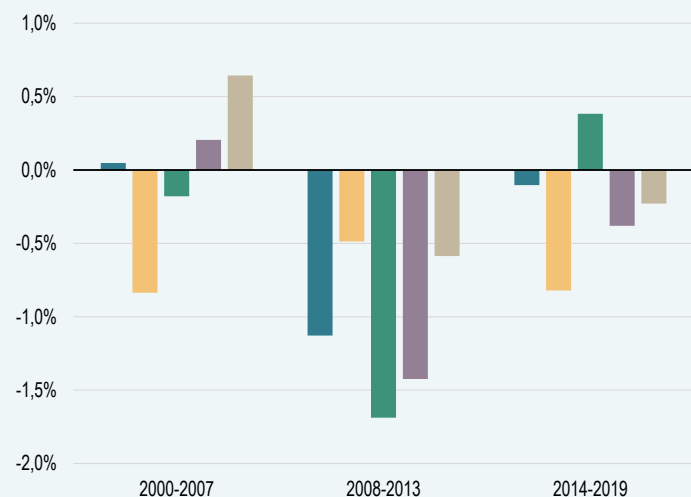
Förädlingsvärde

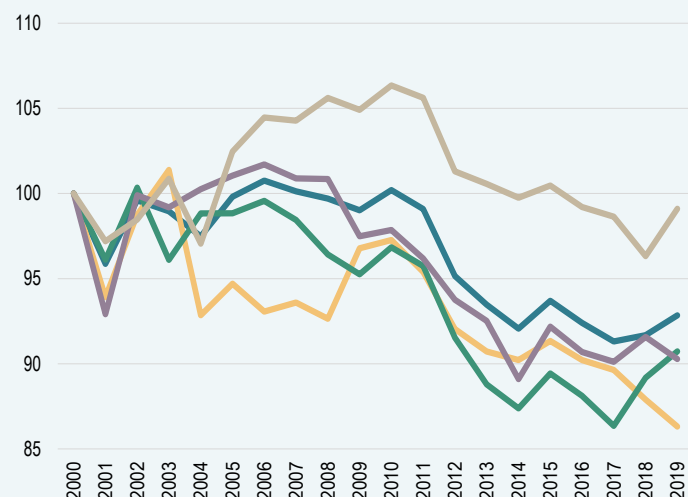
Sysselsättning

Produktivitet

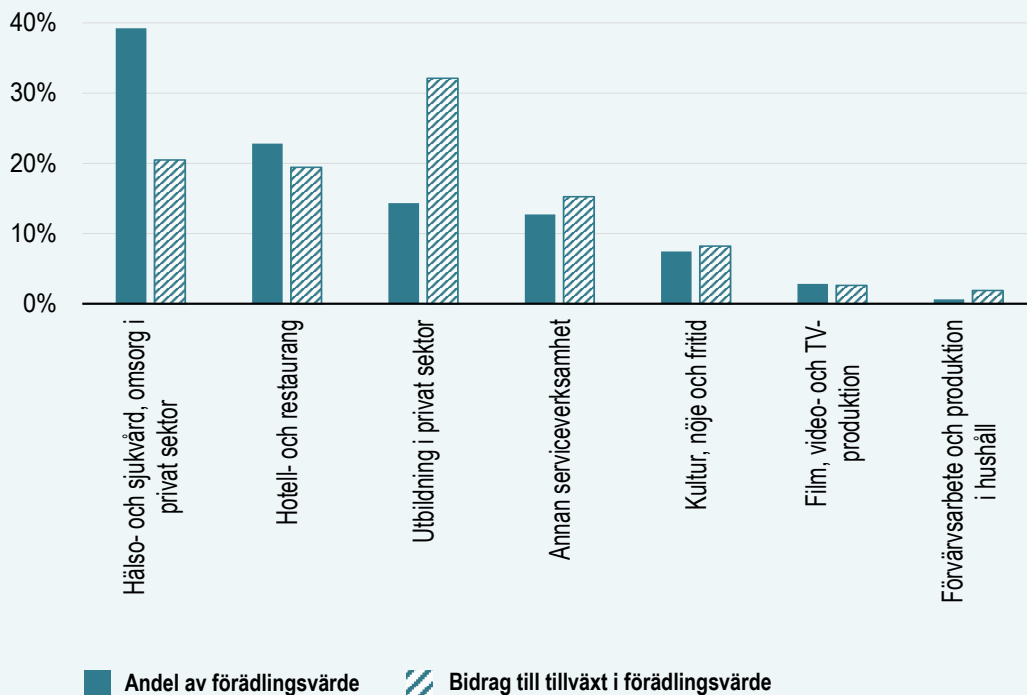
Volymutveckling produktivitet

- Riket
- Skåne län
- Stockholms län
- Västra Götalands län
- Övriga län

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

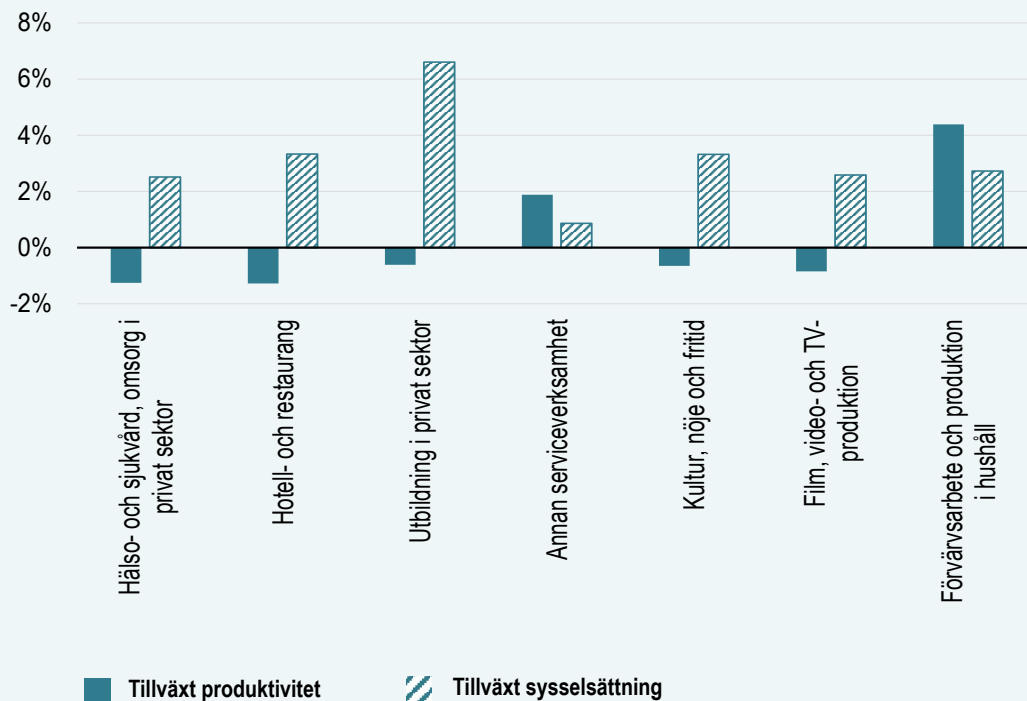
Figur 34. Branschernas storlek och bidrag till tillväxten i branschgrupperna. År 2000-2019

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

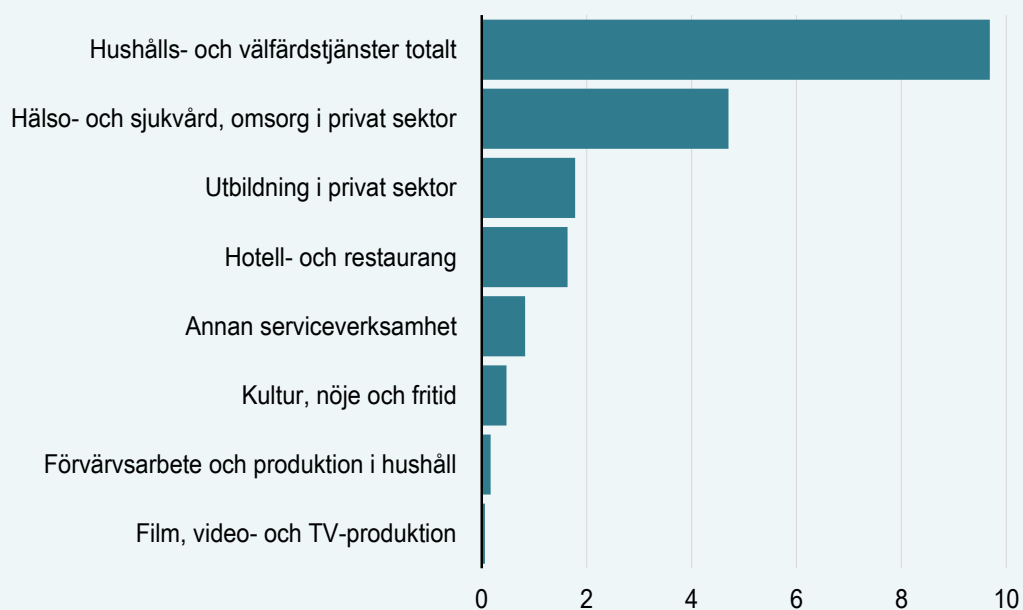
Not: Bidrag beräknas som branschgruppens andel av förädlingsvärdet multiplicerat med tillväxten. Storlek avser genomsnittlig andel av förädlingsvärdet i löpande priser

Figur 35. Årlig genomsnittlig tillväxt i produktivitet och sysselsättning per bransch. År 2000-2019

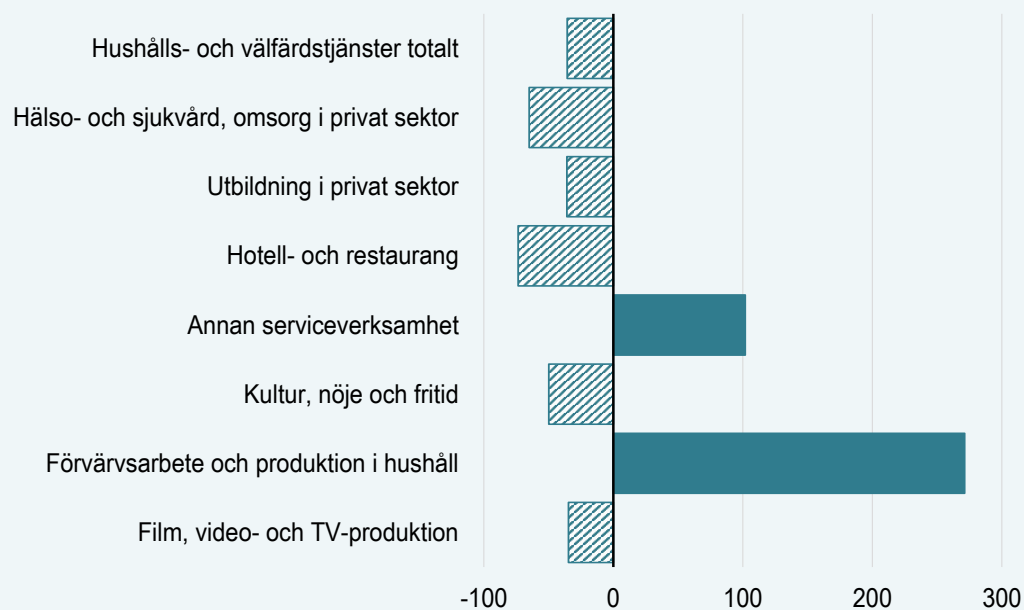
Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Figur 36. Tillväxten i förädlingsvärde i Hushålls- och välfärdstjänster mellan 2007 och 2019. Mdkr, 2015 års priser

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Figur 37. Tillväxten i produktivitet i Hushålls- och välfärdstjänster mellan 2007-2019. 1000-tal kr, 2015 års priser

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Under hela perioden 2000 till 2019 har sysselsättningen ökat i alla branscher inom Hushålls- och välfärdstjänster. I figur 35 går det att se att i två av branscherna, annan serviceverksamhet samt förvärvsarbete och produktion i hushållet, har också produktiviteten ökat. För övriga branscher har produktiviteten i stället sjunkit, men betydligt mindre än vad sysselsättningen har ökat.

Från 2007 och framåt har utvecklingen av förädlingsvärdet och produktiviteten i Hushålls- och välfärdstjänster i Skåne gått åt varsitt håll. Mellan 2007 och 2019 har det samlade förädlingsvärdet i Hushålls- och välfärdstjänster ökat med knappt 10 miljarder och samtliga branscher har sedan 2007 haft en positiv tillväxt i förädlingsvärde, med störst ökning för hälso- och sjukvård i den privata sektorn. Den genomsnittliga produktivetsnivån har däremot minskat från 458 000 kronor år 2007 till 422 000 kronor år 2019. Mellan åren minskade produktiviteten med 36 000 kronor per sysselsatt. Detta framgår också av figur 37 där branscherna hälso- och sjukvård samt utbildning inom den privata sektorn, hotell- och restaurang, kultur, nöje och fritid samt film, video och Tv-produktion alla har haft en negativ produktivitetstillväxt.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att Hushålls- och välfärdstjänster i Skåne inte påverkades nämnvärt av inbromsningen i ekonomin under perioden 2008-2014. Det skedde ingen nedgång i förädlingsvärdenivån alls för något av storstadslänen och övriga län. Vad gäller produktivetsnivån (förädlingsvärde per sysselsatt) började den att sjunka först 2013, medan den för Stockholm och Västra Götaland började sjunka redan 2008.

9.5 Övrig varuproduktion

Branschaggregatet Övrig varuproduktion består av sex delbranscher.

Jordbruk, Skogsbruk och Fiske är branscher som domineras av många små företag. Exempel på större företag inom Jordbruk är Blenta aktiebolag, K-G Paulssons Bär & Grönsaker AB och Vidinge Grönt AB

Exempel på företag som finns i branschen *El-, gas- och värmeverk* är E.ON, Krafteringen, Öresundskraft och SYSAV. Stena Recycling, och Sydvatten är exempel på företag i branschen *Vatten- och reningsverk*.

Det största företaget inom *Gruvor och mineralutvinning* är Aktiebolaget Sydsten.

År 2019 utgjorde det samlade förädlingsvärdet i de sex branscherna i Skåne knappt 32 miljarder kronor (löpande priser). Detta motsvarar cirka 8 procent av Skånes näringslivs totala förädlingsvärde. Jämfört med 2000 har förädlingsvärdet för Övrig varuproduktion i Skåne inte ändrat sin andel. År 2019 var det drygt 23 700 personer sysselsatta inom Övrig varuproduktion vilket är en minskning jämfört med år 2000 då det var 25 400 sysselsatta i aggregatet.

Under perioden 2000-2007 var den genomsnittliga årliga tillväxten i förädlingsvärdet (fasta priser) för Övriga varuproduktion i Skåne 4,6 procent. Både Stockholm och Västra Götaland låg högre (6,1 procent respektive 5,4 procent). Finanskrisen slog ojämnt mot landets regioner och mellan åren 2008-2013 upplevde Övriga varuproduktion i Skåne och Västra Götaland negativa tillväxtnivåer (-3,7 respektive -0,1 procent). Stockholm upplevde under samma år en ökad tillväxt (4,2 procent). I övriga län sjönk tillväxttakten till 0,2 procent. Under de efterföljande åren hämtades tillväxten i Skåne upp till högre nivåer än innan krisen och låg under perioden 2014-2019 på 6,3 procent. I Stockholm och Västra Götaland har tillväxten varit 4,2 respektive -0,1 procent per år under perioden. I övriga län var den genomsnittliga tillväxten -0,7 procent.

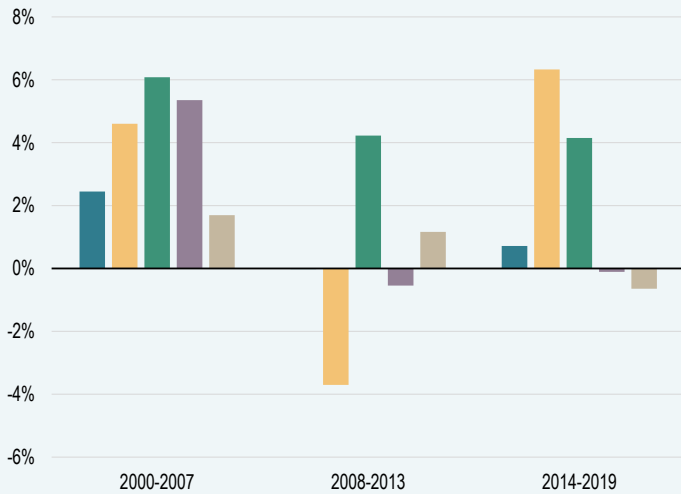
Skåne tillsammans med Västra Götaland och övriga län hade en negativ genomsnittlig tillväxt av sysselsättningen både perioden innan och efter finanskrisen, medan den var positiv under krisperioden 2008-2013. Stockholm hade en positiv tillväxt under samtliga perioder. Skånes produktivitetstillväxt var högre än i Stockholm och övriga län mellan åren 2000 och 2007, men sjönk till den relativt lägsta nivån under krisåren. Under perioden 2014-2019 har Skånes produktivitetstillväxt varit större än de andra storstads länen samt övriga län.

Produktivitetsnivån (förädlingsvärdet per sysselsatt) i Övrig varuproduktion i Skåne låg på knappt 760 000 kronor år 2000. Det var lägre än Stockholm (1,5 miljoner kronor) men högre än Västra Götaland (590 000 kronor). Sedan dess har förädlingsvärdet per sysselsatt ökat i Skåne och var år 2019 1,1 miljoner kronor. Samma mönster kan ses i Stockholm som fortsatt har den högsta produktivitetsnivån (1,5 miljoner kronor) och Västra Götaland (840 000 kronor)

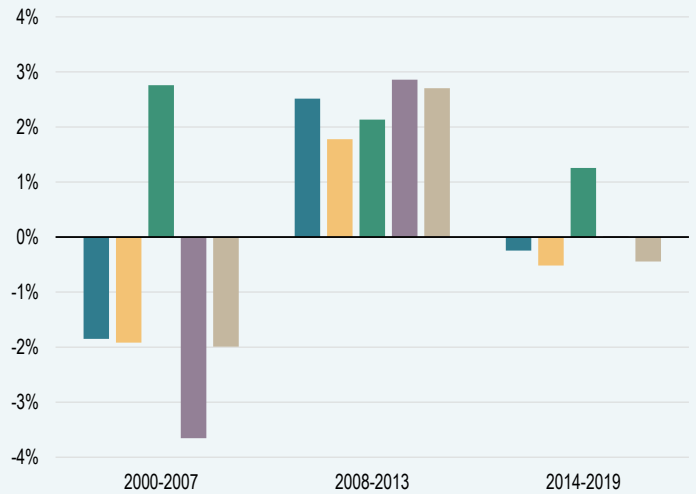
Ser man till hela perioden 2000-2019 är el-, gas- och värmeverk samt jordbruk de största branscherna inom Övriga varuproduktion i Skåne, mätt som andel av det samlade förädlingsvärdet inom Övriga varuproduktion. Av figur 39 framgår det att det är samma två branscher som främst bidragit positivt till förädlingsvärdestillväxten i branschgruppen.

Figur 38. Övrig varuproduktion. Tillväxt i förädlingsvärde, sysselsättning och produktivitet. År 2000-2019, 2015 års priser

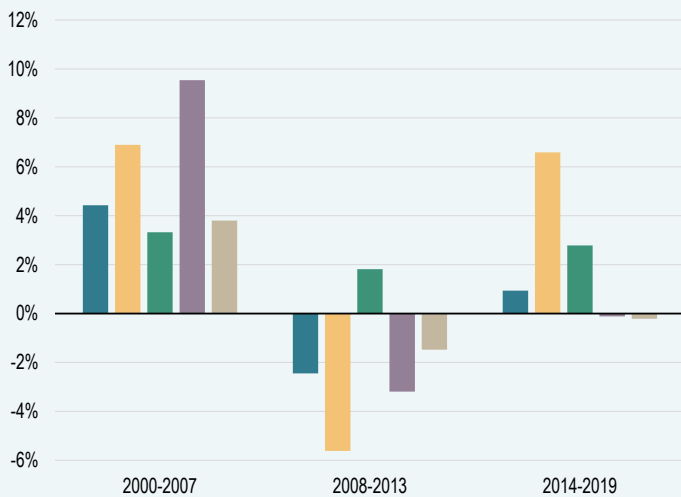
Förädlingsvärde

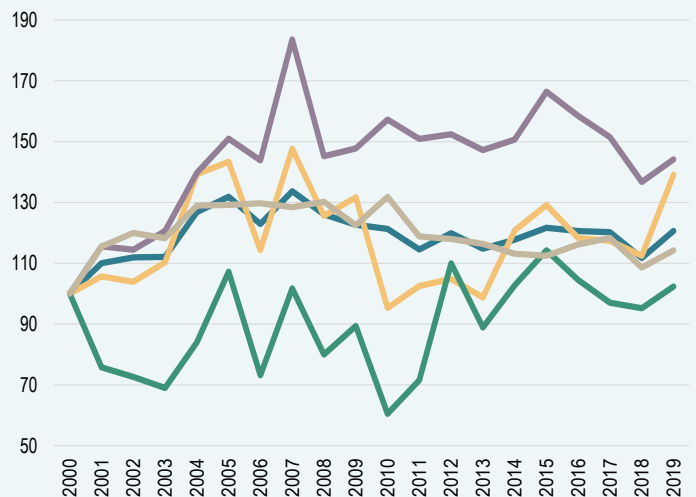
Sysselsättning

Produktivitet

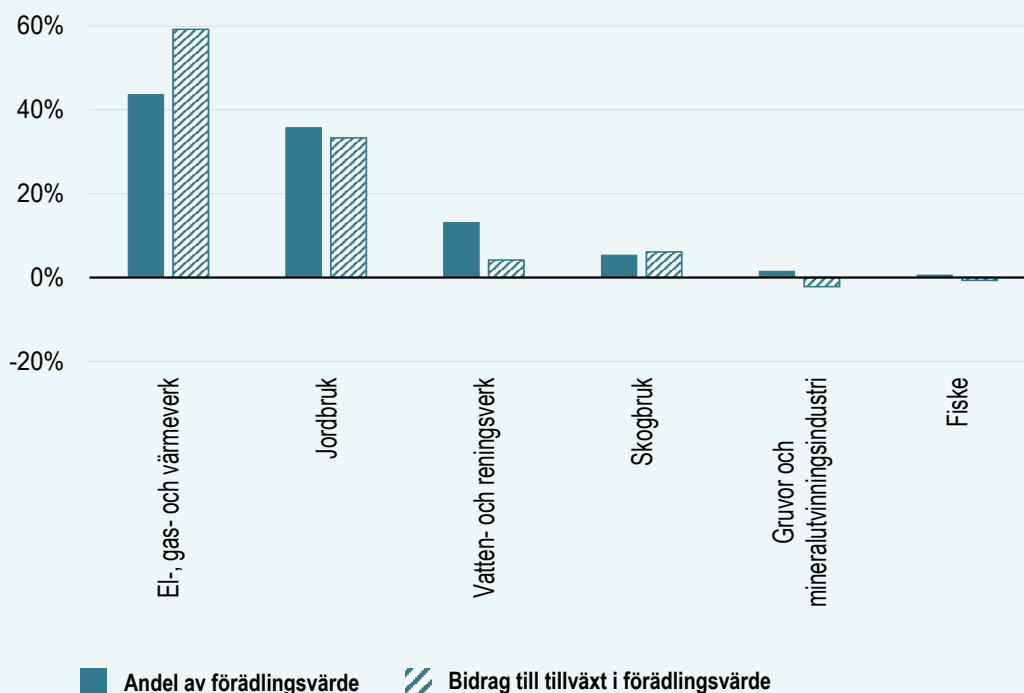
Volymutveckling produktivitet

- Riket
- Skåne län
- Stockholms län
- Västra Götalands län
- Övriga län

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

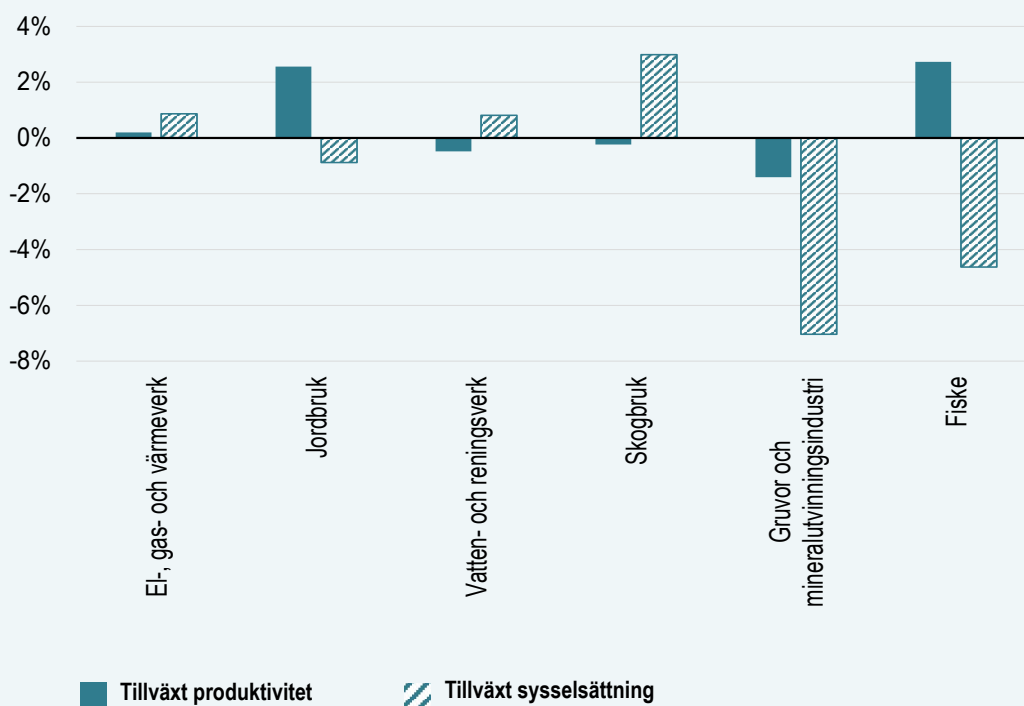
Figur 39. Branschernas storlek och bidrag till tillväxten i branschgrupperna. År 2000-2019

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

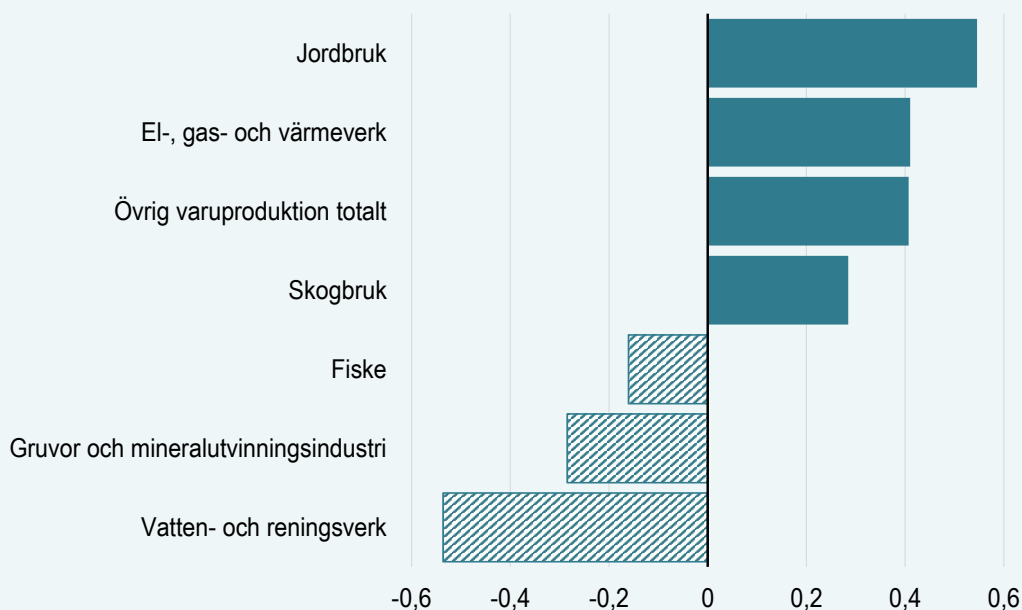
Not: Bidrag beräknas som branschgruppens andel av förädlingsvärdet multiplicerat med tillväxten. Storlek avser genomsnittlig andel av förädlingsvärdet i löpande priser

Figur 40. Årlig genomsnittlig tillväxt i produktivitet och sysselsättning per bransch. År 2000-2019

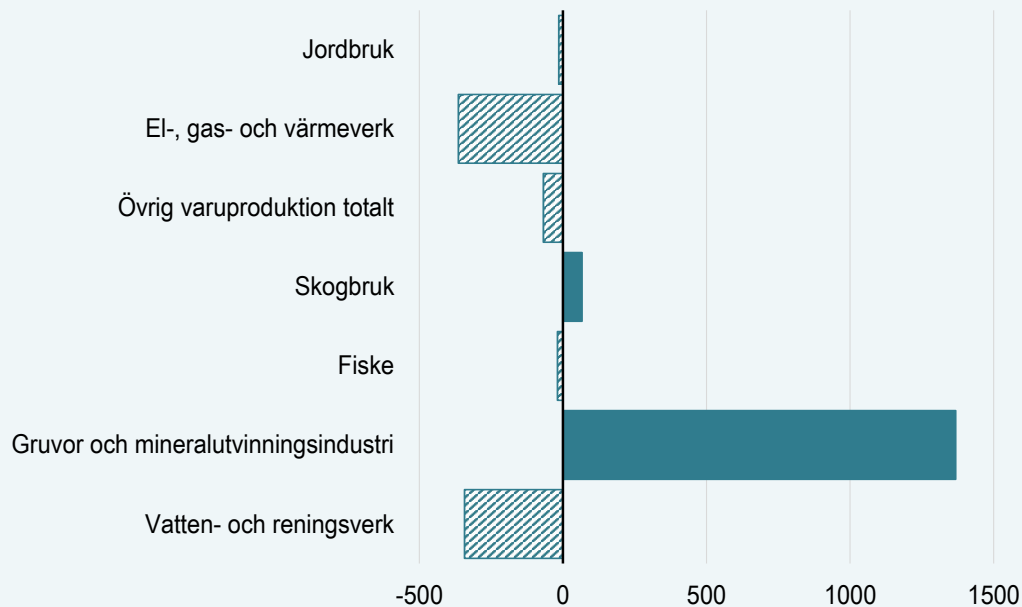
Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Figur 41. Tillväxten i förädlingsvärde i Övrig varuproduktion mellan 2007-2019. Mdkr, 2015 års priser

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Figur 42. Tillväxten i produktivitet i Övrig varuproduktion mellan 2007-2019. 1000-tal kr, 2015 års priser

Källa: SCB, Regionalräkenskaperna

Under samma period minskade sysselsättningen i jordbruk, gruvor och mineralutvinningsindustri samt fiske, medan den ökade i branscherna el-, gas- och värmeverk, vatten- och reningsverk samt skogsbruk. Av branscherna som hade en negativ sysselsättningstillväxt var det jordbruk och fiske som samtidigt hade positiv produktivitetstillväxt. Av figur 40 framgår att produktivitetstillväxten även var positiv för el-, gas- och värmeverk. För branscherna vatten- och reningsverk, skogsbruk, gruvor- och mineralutvinningsindustri har produktivitetstillväxten varit negativ.

Mellan åren 2007 och 2019 ökade förädlingsvärdet för branschgruppen Övrig varuproduktion med 0,4 miljarder kronor. Förädlingsvärdet för jordbruk, el-, gas- och värmeverk samt skogsbruk har ökat, medan fiske, gruvor- och mineralutvinningsindustri samt vatten- och reningsverk har minskat

År 2007 var den genomsnittliga produktivetsnivån (förädlingsvärde per sysselsatt) i Övriga varuproduktion i Skåne 1,2 miljoner kronor. År 2010 hade nivån sjunkit till 758 000 kronor för att till 2019 återhämtat sig till 1,1 miljon kronor. Mellan 2007 och 2019 minskade produktiviteten med 68 000 kronor per sysselsatt. Som syns i figur 42 står gruvor och mineralutvinningsindustrin för stor del av produktivitetstillväxten. Också skogsbruk har under perioden 2007-2019 haft en positiv tillväxt medan resterande branscher haft en negativ produktivitetstillväxt, där el-, gas- och värme tillsammans med vatten- och reningsverk backat mest.

Finanskrisen drabbade Övrig varuproduktion i Skåne hårdare än i Stockholm och Västra Götaland. Det tog branschgruppen i Skåne åtta år att komma tillbaka till samma nivå på förädlingsvärdet låg på 2007. I Stockholm och Västra Götaland tog det fem år.

Det är samma mönster vad gäller produktivetsnivån (förädlingsvärde per sysselsatt). I Skåne har Övrig varuproduktion 2019 inte återhämtat sig till samma produktivetsnivå som man hade 2007. Utvecklingen är likartad i Västra Götaland. I Stockholm tog återhämtningen fem år.

Bilaga 1

Branscher grupperade efter branschgrupp (sex grupper) och efter förädlingsvärdet (fasta priser) per sysselsatt (fyra grupper) i näringslivet och antalet sysselsatta i Skåne. År 2019. Källa: SCB, Regionalräkenskaperna.

Branschgrupp	Bransch ¹	Förädlingsvärde per sysselsatt	Antal sysselsatta
Byggindustri	Byggindustri	674 893	49 400
Distributionstjänster	Telekommunikation	2 834 360	1 300
Distributionstjänster	Rederier	1 983 545	900
Distributionstjänster	Flygbolag	1 134 636	500
Distributionstjänster	Parti- och provisionshandel	1 009 567	38 500
Distributionstjänster	Handel med motorfordon	864 567	10 900
Distributionstjänster	Magasiner och stödtjänster till transport	778 606	8 500
Distributionstjänster	Landtransportföretag; rörtransportföretag	693 952	17 300
Distributionstjänster	Detaljhandel	544 093	34 100
Distributionstjänster	Post- och kurirverksamhet	526 213	3 600
Hushålls- och välfärdstjänster	Förvärvsarbete och produktion i hushåll	601 729	500
Hushålls- och välfärdstjänster	Hälsa- och sjukvård, omsorg – privat sektor	532 685	24 200
Hushålls- och välfärdstjänster	Annan serviceverksamhet (reparationer o.d.)	511 473	7 300
Hushålls- och välfärdstjänster	Film, video- och TV-produktion	492 634	1 300
Hushålls- och välfärdstjänster	Utbildning – privat sektor	432 651	11 800
Hushålls- och välfärdstjänster	Kultur, nöje och fritid	353 236	6 700
Hushålls- och välfärdstjänster	Hotell- och restaurang	292 694	24 600
Produktionstjänster	Fastighetsverksamhet	2 550 057	11 900
Produktionstjänster	Banker och försäkringsbolag	1 612 990	7 900
Produktionstjänster	Dataprogrammering och datakonsultverksamhet	1 230 976	14 800
Produktionstjänster	Verksamhet inom juridik, ekonomi, FoU och teknik	796 735	40 100
Produktionstjänster	Fastighetsservice, bemanning och andra företagstjänster	451 685	34 900
Tillverkningsindustri	Förlag; grafisk och annan reproindustri	2 070 110	7 000
Tillverkningsindustri	Transportmedelsindustri	1 568 858	2 200
Tillverkningsindustri	Stål- och metallverk	1 295 046	1 800
Tillverkningsindustri	Kemisk industri	1 286 889	5 000
Tillverkningsindustri	Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel	1 246 026	2 100
Tillverkningsindustri	Massa- och pappersindustri	1 145 446	2 100
Tillverkningsindustri	Jord- och stenvaruindustri	1 101 048	3 700
Tillverkningsindustri	Industri för datorer, elektronikvaror och apparater	1 040 526	1 900
Tillverkningsindustri	Tillverkning av elapparatur	919 195	1 900
Tillverkningsindustri	Maskinindustri	899 387	7 200
Tillverkningsindustri	Övrig tillverkningsindustri	851 595	6 200
Tillverkningsindustri	Gummi- och plastindustri	751 784	3 500
Tillverkningsindustri	Livsmedels, och dryckes- och tobaksindustri	745 647	11 700
Tillverkningsindustri	Trävaruindustri	615 276	2 000
Tillverkningsindustri	Textil-, beklädnads- och lädervaruindustri	587 494	600
Tillverkningsindustri	Metallindustri	557 659	6 400
Övrig varuproduktion	El-, gas- och värmeverk	3 664 622	3 300
Övrig varuproduktion	Gruvor och mineralutvinningsindustri	2 210 206	100
Övrig varuproduktion	Skogsbruk	1 025 769	1 400
Övrig varuproduktion	Fiske	869 077	122
Övrig varuproduktion	Vatten- och reningsverk	762 425	3 500
Övrig varuproduktion	Jordbruk	623 619	15 300

Förädlingsvärde per sysselsatt

¹ Exklusive branschen Stenkols- och petroleumproduktion

■ 1 250 000 - 3 650 000 kr

■ 610 000 - 864 000 kr

■ 865 000 - 1 249 000 kr

■ 290 000 - 609 000 kr

Bilaga 2

Branscher grupperade efter branschgrupp (sex grupper) och efter förädlingsvärdet (fasta priser) per sysselsatt i näringslivet i Skåne (fyra grupper) och genomsnittlig årlig tillväxt i förädlingsvärde, produktivitet och sysselsättning. År 2000 - 2019. Källa: SCB, Regionalräkenskaperna.

Branschgrupp	Bransch	Förädlingsvärde per sysselsatt	Tillväxt förädlingsvärde	Tillväxt produktivitet	Tillväxt sysselsättning
Byggindustri	Byggindustri	674 893	2,6%	-2,9%	3,0%
Distributionstjänster	Telekommunikation	2 834 360	3,3%	8,7%	-4,4%
Distributionstjänster	Rederier	1 983 545	5,7%	10,8%	-4,1%
Distributionstjänster	Flygbolag	1 134 636	-1,5%	2,7%	-0,4%
Distributionstjänster	Parti- och provisionshandel	1 009 567	5,0%	3,5%	1,5%
Distributionstjänster	Handel med motorfordon	864 567	4,2%	3,3%	1,0%
Distributionstjänster	Magasinering och stödtjänster till transport	778 606	3,7%	1,9%	1,9%
Distributionstjänster	Landtransportföretag; rörtransportföretag	693 952	0,8%	-0,2%	1,0%
Distributionstjänster	Detaljhandel	544 093	4,1%	3,2%	0,9%
Distributionstjänster	Post- och kurirverksamhet	526 213	-1,9%	0,0%	-1,8%
Hushålls- och välfärdstjänster	Förvärvsarbete och produktion i hushåll	601 729	7,5%	17,3%	16,9%
Hushålls- och välfärdstjänster	Hälsa- och sjukvård, omsorg_privat sektor	532 685	1,6%	-1,1%	2,9%
Hushålls- och välfärdstjänster	Annan serviceverksamhet (reparationer o.d.)	511 473	2,8%	2,0%	1,0%
Hushålls- och välfärdstjänster	Film, video- och TV-produktion	492 634	2,1%	0,1%	3,3%
Hushålls- och välfärdstjänster	Utbildning_privat sektor	432 651	6,3%	-0,4%	6,9%
Hushålls- och välfärdstjänster	Kultur, nöje och fritid	353 236	2,7%	-0,5%	3,4%
Hushålls- och välfärdstjänster	Hotell- och restaurang	292 694	2,0%	-1,2%	3,4%
Produktionstjänster	Fastighetsverksamhet	2 550 057	2,8%	-0,1%	3,0%
Produktionstjänster	Banker och försäkringsbolag	1 612 990	2,1%	2,6%	-0,3%
Produktionstjänster	Dataprogrammering och datakonsultverksamhet	1 230 976	9,3%	5,1%	4,1%
Produktionstjänster	Verksamhet inom juridik, ekonomi, FoU och teknik	796 735	8,2%	5,4%	2,5%
Produktionstjänster	Fastighetsservice, bemanning och andra företagstjänster	451 685	4,5%	0,7%	3,6%
Tillverkningsindustri	Förlag; grafisk och annan reproindustri	2 070 110	6,9%	9,3%	-1,5%
Tillverkningsindustri	Transportmedelsindustri	1 568 858	4,3%	5,8%	-1,2%
Tillverkningsindustri	Stål- och metallverk	1 295 046	8,6%	6,7%	2,3%
Tillverkningsindustri	Kemisk industri	1 286 889	0,7%	2,2%	-1,3%
Tillverkningsindustri	Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel	1 246 026	-2,5%	-1,1%	-1,1%
Tillverkningsindustri	Massa- och pappersindustri	1 145 446	0,0%	4,4%	-2,3%
Tillverkningsindustri	Jord- och stenvaruindustri	1 101 048	2,7%	5,2%	-2,1%
Tillverkningsindustri	Industri för datorer, elektronikvaror och apparater	1 040 526	1,2%	3,3%	-0,4%
Tillverkningsindustri	Tillverkning av elapparatur	919 195	1,9%	7,5%	-3,1%
Tillverkningsindustri	Maskinindustri	899 387	0,8%	2,4%	-1,6%
Tillverkningsindustri	Övrig tillverkningsindustri	851 595	-0,1%	1,2%	-0,5%
Tillverkningsindustri	Gummi- och plastindustri	751 784	-0,1%	2,5%	-2,0%
Tillverkningsindustri	Livsmedels-, dryckes- och tobaksindustri	745 647	-1,2%	0,6%	-1,7%
Tillverkningsindustri	Trävaruindustri	615 276	-1,8%	1,2%	-2,8%
Tillverkningsindustri	Textil-, beklädnads- och lädervaruindustri	587 494	0,1%	5,0%	-0,2%
Tillverkningsindustri	Metallindustri	557 659	-1,6%	-1,2%	-0,4%
Övrig varuproduktion	El-, gas- och värmeverk	3 664 622	5,0%	3,6%	1,2%
Övrig varuproduktion	Gruvor och mineralutvinningsindustri	2 210 206	-4,4%	7,4%	-1,3%
Övrig varuproduktion	Skogsbruk	1 025 769	6,1%	4,2%	5,0%
Övrig varuproduktion	Fiske	869 077	-0,1%	..	..
Övrig varuproduktion	Vatten- och reningsverk	762 425	1,2%	0,7%	1,1%
Övrig varuproduktion	Jordbruk	623 619	2,4%	3,6%	-0,8%

Bilaga 3

Fördlingsvärde per sysselsatt (fasta priser) i näringslivet per län grupperat efter fyra nivåer. År 2000 och 2019. Källa: SCB, Regionalräkenskaper.

Län	2000	2019	Position
Stockholm	746 904	1 093 628	Oförändrad
Norrboten	1 016 505	985 113	Oförändrad
Västra Götaland	671 947	927 359	+2
Blekinge	638 810	921 047	+3
Västernorrland	703 285	894 505	+1
Kronoberg	682 995	886 652	Oförändrad
Södermanland	649 309	882 038	+2
Örebro	660 453	877 216	+1
Uppsala	756 474	861 279	-1
Västerbotten	680 918	860 854	Oförändrad
Skåne	663 049	850 627	Oförändrad
Värmland	703 715	849 748	-1
Dalarna	729 385	819 665	-1
Gävleborg	678 023	819 109	+1
Jämtland	671 940	816 620	Oförändrad
Västmanland	713 937	814 132	-3
Östergötland	618 684	801 777	Oförändrad
Kalmar	659 215	801 552	Oförändrad
Halland	672 258	775 381	-1
Jönköping	647 606	771 983	Oförändrad
Gotland	540 391	668 069	Oförändrad

Fördlingsvärde per sysselsatt

 Hög	 Medellåg
 Medelhög	 Låg

Bilaga 4

Förädlingsvärde och antal anställda i de 20 största företagen med verksamhet i Skåne efter branschgrupp. År 2007 och 2019. Källa: Bisnode.

Produktionstjänster. År 2007			Produktionstjänster. År 2019		
Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda	Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda
Sony Mobile Communications AB	13 983 778 590	2 609	Svenska Handelsbanken AB	1 914 155 100	593
Tetra Pak Packaging Solutions Aktiebolag	1 039 019 000	1 159	Trygg-Hansa Försäkring Filial	1 826 548 042	930
TeliaSonera Sverige Aktiebolag	778 072 022	496	Ericsson AB	1 471 013 463	843
Samhall Aktiebolag	680 464 096	2 417	Ingka Services AB	983 845 000	528
CGI Sverige AB	586 756 842	732	Samhall Aktiebolag	858 051 144	2 160
Manpower Aktiebolag	572 694 006	1 941	Aktiebolaget Tetra Pak	838 827 763	638
Copenhagen Malmö Port Aktiebolag	436 961 000	490	Capgemini Sverige AB	685 613 688	586
CGI Sverige Infrastructure Management AB	311 722 199	389	CGI Sverige AB	651 863 914	610
Relacom AB	277 931 874	536	Diaverum Holding AB	589 163 000	1 266
J.S. Saba Aktiebolag	264 199 055	474	Securitas Sverige Aktiebolag	471 003 266	741
Tetra Pak Processing Systems Aktiebolag	256 673 000	286	Tyréns AB	424 384 567	588
Securitas Sverige Aktiebolag	256 522 756	634	Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB	414 184 349	482
Tetra Pak Data Aktiebolag	254 298 000	284	IKEA IT Aktiebolag	393 723 711	479
Nolato Torekov AB	227 899 000	345	WSP Sverige AB	379 765 560	474
Lernia Bemanning AB	226 297 155	573	Manpower Aktiebolag	328 216 181	811
Riksbyggen ekonomisk förening	201 610 175	304	Randstad AB	284 766 473	520
ISS Facility Services AB	201 084 542	621	Evidensia Smådjur AB	252 810 412	493
Effekt Personal i Sverige AB	176 105 082	372	ISS Facility Services AB	213 360 490	510
Academic Work Sweden AB	148 605 194	355	Palm & Partners Bemanning AB	195 337 393	545
Sodexo AB	44 694 520	327	Sony Mobile Communications AB	67 639 922	488
Top 20 totalt	20 925 388 108	15 344	Top 20 totalt	13 244 273 438	14 285

Distributionstjänster. År 2007			Distributionstjänster. År 2019		
Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda	Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda
Sony Mobile Communications International AB	1 100 707 000	1 046	Axis Communications Aktiebolag	2 858 111 958	2 015
PostNord Sverige AB	1 039 199 784	2 308	ICA Sverige AB	1 481 677 528	1 119
ICA Sverige AB	743 401 383	710	Tetra Pak Packaging Solutions Aktiebolag	1 463 112 000	1 111
Apoteket AB	703 701 742	1 435	PostNord Sverige AB	1 090 037 928	2 018
IKEA Svenska Försäljnings Aktiebolag	621 347 389	639	Tetra Pak Technical Service Aktiebolag	836 589 000	635
FORSEA Helsingborg AB	506 800 000	622	IKEA Svenska Försäljnings Aktiebolag	744 920 775	906
Schenker AB	502 983 946	836	Nobina Sverige AB	660 828 923	1 361
Finnlines Ship Management Aktiebolag	369 168 000	596	Transdev Sverige AB	511 829 847	1 196
DHL Freight (Sweden) AB	302 282 988	695	H & M Hennes & Mauritz Sverige AB	499 670 833	604
DSV Road AB	299 557 283	564	WILLY:S AB	477 248 804	615
Green Cargo AB	282 412 536	436	Bergendahl Food AB	464 726 695	993
Coop Butiker & Stormarknader AB	259 602 642	701	Pågen Färsbröd AB	400 074 000	606
TIDNINGSBÄRARNA KOMMANDITBOLAG, SKÅNSK TIDNINGS- DISTRIBUTION AB	245 097 463	579	Din Bil Sverige AB	389 021 339	439
Bergendahl Food AB	237 077 000	405	Coop Butiker & Stormarknader AB	346 917 009	597
Bostadsbevis i Sverige Aktiebolag	224 301 011	495	City Gross Sverige AB	329 099 152	746
Arriva Sverige Aktiebolag	204 537 129	725	DHL Freight (Sweden) AB	326 582 630	538
Transdev Sverige AB	189 498 222	546	DSV Road AB	306 136 083	502
Nils Hansson Logistics AB	172 181 000	400	Arriva Sverige Aktiebolag	295 675 134	662
Lidl Sverige Kommanditbolag	58 558 085	428	Bergkvarabuss Aktiebolag	267 395 559	463
Kolportörerna i Malmö Aktiebolag	4 398 000	513	Nim Distribution i Skåne AB	230 258 270	436
Top 20 totalt	8 066 812 601	14 679	Top 20 totalt	13 979 913 466	17 562

Tillverkningsindustri. År 2007			Tillverkningsindustri. År 2019		
Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda	Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda
AstraZeneca AB	3 618 931 433	1 074	QlikTech Internatio- nal AB	2 865 879 000	397
Ericsson AB	1 712 894 168	1 268	Alfa Laval Lund AB	2 215 869 844	993
McNeil AB	1 304 348 000	867	McNeil AB	1 246 887 000	673
Scania CV Aktie- bolag	1 271 193 761	695	Höganäs Sweden AB	1 061 092 399	501
Gambro Lundia AB	996 000 000	1 025	Stora Enso Paper Aktiebolag	939 997 884	785
Saint-Gobain Isover Aktiebolag	973 046 461	462	Orkla Foods Sverige AB	847 893 605	705
Stora Enso Paper Aktiebolag	837 262 000	830	Tetra Pak Proces- sing Equipment Aktiebolag	740 652 000	562
Höganäs Aktiebolag	818 560 336	684	Gambro Lundia AB	719 077 021	484
Findus Sverige Aktiebolag	731 183 053	1 006	Saint-Gobain Sweden AB	636 884 269	398
Perstorp Specialty Chemicals AB	682 691 000	642	Ubisoft Entertainme- nt Sweden AB	582 040 000	717
Pågen Aktiebolag	562 922 912	1 017	Swerock Aktiebolag	561 499 877	562
Orkla Foods Sverige AB	554 516 166	651	Saint-Gobain Ecop- hon Aktiebolag	510 283 484	334
Nordic Sugar AB	539 892 000	493	Pågen Aktiebolag	448 065 545	463
Unilever Sverige AB	495 862 511	571	BorgWarner Sweden AB	438 485 000	442
HKScan Sweden AB	390 080 701	880	HKScan Sweden AB	426 198 189	665
Geberit Production AB	346 583 489	485	Ballingslöv Aktie- bolag	408 539 000	463
Trelleborg Industri Aktiebolag	314 722 000	461	Lindab Ventilation Aktiebolag	317 229 334	394
Haldex Brake Pro- ducts Aktiebolag	297 793 000	515	Saab Kockums Aktiebolag	312 029 118	377
Ballingslöv Aktie- bolag	296 245 000	456	Nordic Sugar AB	256 007 000	342
Skånemejerier ek för	292 009 000	567	JELD-WEN Sverige AB	213 186 132	349
Top 20 totalt	17 036 736 990	14 649	Top 20 totalt	15 747 795 700	10 606

Byggindustri. År 2007			Byggindustri. År 2019		
Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda	Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda
Skanska Sverige AB	1 736 887 389	2 819	Skanska Sverige AB	1 309 791 489	1 311
Peab Sverige AB	847 537 165	1 421	Peab Asfalt AB	668 502 239	615
Bravida Prenad AB	312 168 814	573	JM AB	528 898 706	273
One Nordic AB	270 129 386	408	Bravida Prenad AB	516 748 696	682
JM AB	260 164 434	160	Bravida Sverige AB	495 535 617	647
JELD-WEN Sverige AB	254 701 432	581	Peab Anläggning AB	422 956 500	519
Veidekke Skåne AB	201 408 000	375	Peab Sverige AB	353 511 204	419
Peab Asfalt AB	171 087 642	253	Assemblin EI AB	299 392 066	437
MVB Syd AB	164 249 000	195	MVB Syd AB	277 238 000	296
Assemblin VS AB	163 654 447	297	Anläggning & Kabel Entreprenad i Malmö AB	235 250 147	229
Caverion Sverige AB	162 229 336	298	Thage i Skåne Aktiebolag	233 331 000	314
NCC Aktiebolag	158 539 685	172	NCC Sverige AB	202 636 171	215
Bygg Mark & Kabel i Malmö AB	131 996 313	273	Stoby Måleri AB	195 324 248	343
NIMAB Entreprenad AB	114 865 000	210	Strukton Rail Aktiebolag	186 865 290	181
NEA Syd AB	107 206 700	210	One Nordic AB	181 462 597	226
NCC Industry Aktiebolag	101 992 400	144	Byggmästar'n i Skåne Aktiebolag	177 823 000	189
Byggmästar'n i Skåne Aktiebolag	101 113 000	173	Assemblin VS AB	177 076 555	254
Stoby Måleri AB	95 785 000	195	ApQ EI AB	152 292 000	199
Aktiebolaget Rörläggaren	77 254 344	146	BAB bygg AB	131 188 347	201
ISS Landscaping AB	62 134 956	186	Veidekke Entreprenad AB	107 389 560	163
Top 20 totalt	5 495 104 442	9 089	Top 20 totalt	6 853 213 431	7 713

Övrig varuproduktion. År 2007			Övrig varuproduktion. År 2019		
Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda	Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda
E.ON Sverige Aktiebolag	9 002 834 733	263	Öresundskraft AB	473 014 000	216
E.ON Energidistribution Aktiebolag	374 122 162	204	E.ON Energilösningar Aktiebolag	275 934 086	373
Ringhals AB	247 370 726	285	Kraftringen Energi AB (publ)	275 623 000	288
E.ON Energilösningar Aktiebolag	242 051 955	347	Ohlssons i Landskrona AB	252 230 000	410
E.ON Värme Sverige Aktiebolag	215 304 132	172	SYSAV Industri AB	246 824 000	114
Saab Kockums Aktiebolag	211 332 925	315	Stena Recycling AB	212 857 041	184
Sydskaånes avfallsaktiebolag, SYSAV	205 517 000	218	Johansson Grus & Mark Entr. Aktiebolag	142 760 000	108
Weum Gas Aktiebolag	153 968 380	82	SUEZ Recycling AB	136 848 538	191
Aktiebolaget Sydsten	153 893 982	113	Sydvatten Aktiebolag	135 793 000	101
Barsebäck Kraft Aktiebolag	143 143 000	129	Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB	132 249 000	198
SUEZ Recycling AB	131 811 568	242	Aktiebolaget Sydsten	131 078 805	111
Lunds Energi AB	118 509 000	78	Nordvästra Skånes Renhållnings Aktiebolag (NSR)	108 779 000	163
Ragn-Sells Aktiebolag	90 631 679	227	Vidinge Grönt AB	95 031 000	180
Nordvästra Skånes Renhållnings Aktiebolag (NSR)	81 243 000	117	K-G Paulssons Bär & Grönsaker AB	79 170 000	198
Lantmännen SW Seed AB	74 926 372	147	Hässleholm Miljö AB	70 103 000	96
Oresund DryDocks AB	54 133 000	78	Sydskaånes avfallsaktiebolag, SYSAV	56 012 000	213
Helsingborgs Renhållnings Aktiebolag	36 628 000	81	Splendor Plant Aktiebolag	54 649 000	96
K-G Paulssons Bär & Grönsaker AB	33 328 000	112	URBASER AB	44 761 725	102
Blenta Aktiebolag	31 023 999	95	Blenta Aktiebolag	35 019 000	114
Öresundskraft AB	-42 768 000	170	Aktiebolaget Sydsten	131 078 805	111
Top 20 totalt	11 559 005 613	3 475	Top 20 totalt	3 089 815 000	3 567

Hushålls- och välfärdstjänster. År 2007			Hushålls- och välfärdstjänster. År 2007		
Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda	Företag	Förädlingsvärde	Antal anställda
Praktikertjänst Aktiebolag	659 555 809	1 122	Praktikertjänst Aktiebolag	797 085 800	1 022
Scandic Hotels Aktiebolag	311 611 293	329	Folktandvården Skåne AB	744 195 000	1 534
Casino Cosmopol AB	238 459 406	215	Förenade Care AB	502 742 220	912
SJ AB	202 262 545	263	Attendo Sverige AB	475 418 405	874
Förenade Care AB	199 636 052	536	Pysslingen Förskolor och Skolor AB	361 865 666	539
Sveriges Television Aktiebolag	169 255 825	276	Capio Närsjukvård AB	357 950 552	468
Attendo Sverige AB	127 655 311	562	Humana Assistans AB	342 344 375	640
Capio Närvård AB	122 824 331	206	Höganäs Omsorg AB	335 082 000	713
Malmö Opera och Musikteater Aktiebolag	117 328 000	317	Scandic Hotels Aktiebolag	305 439 862	444
Lernia Utbildning Aktiebolag	116 030 594	220	Berendsen Textil Service AB	272 096 690	276
Food Folk Sverige AB	115 259 108	315	Vardaga Äldreomsorg AB	243 915 283	469
Falck Räddningstjänst AB	95 515 277	196	Frösunda Omsorg AB	178 641 074	322
Humana Assistans AB	92 865 162	239	Malmö Opera och Musikteater Aktiebolag	178 301 000	391
Berendsen Textil Service AB	90 553 209	167	Max Burgers Aktiebolag	153 995 414	267
Aleris Omsorg AB	81 810 357	230	Aleris Omsorg AB	144 648 218	300
Anemon Assistans AB	72 077 000	230	Furuboda Assistans AB	132 538 000	241
Arriva Tåg Aktiebolag	69 507 000	154	Hjelte Restaurang AB	118 460 458	336
Frösunda Personlig Assistans AB	66 646 423	210	Espresso House Sweden Aktiebolag	114 026 712	272
Frösunda Omsorg AB	66 499 107	176	Hemfrid i Sverige AB	99 715 302	241
Carema Äldreomsorg 1 AB	56 713 787	149	Estranged AB	56 080 550	509
Top 20 totalt	3 072 065 594	6 112	Top 20 totalt	5 914 542 583	10 770

Region Skånes uppdrag är att främja hälsa, hållbarhet och tillväxt i Skåne. Vår uppgift inom regional utveckling är att skapa förutsättningar för att lösa samhällsutmaningar som handlar om jobben, miljön och människors hälsa. Genom att arbeta med de sociala och fysiska faktorer som påverkar såväl tillväxten, klimatet som den enskilde skåningens hälsa, skapar vi en attraktiv och innovativ region. På så sätt gör vi dagligen skillnad för Skåne och skåningarnas framtid.

Region Skåne

291 89 Kristianstad

Telefon: 044-309 30 00

utveckling.skane.se

